

»Буковина« виходить
1. (13.) и 16. (28.) кожного
мѣсяця.

ПРЕНУМЕРАТА
платна въ Чернівцяхъ
выносятся:

на дѣлный рокъ 3 зол. — кр.
» півъ року 1 » 50 »
» третину » 1 » — »

Поодинокі числа 15 кр.

БУКОВИНА.

Часопись політична и наукова
для народа руского.

РЕДАКЦІЯ и АДМИНИ-
СТРАЦІЯ »Буковины« зна-
ходиться въ Чернівцяхъ
(Улиця Лилійна ч. 29), куда
всѣ донеси адресовати на-
лежитъ.

Цѣло- и піврѣчний пред-
платителѣ доставятъ зъ кож-
дымъ 3. числомъ премію.

ОПОВѢЩЕНІЯ и ПРИЛОГИ
обчисляютъ ся якъ найде-
шевше.

Подорожъ п. міністра Гавча по Галичинѣ и Буковинѣ.

Такъ одже бувъ у насъ скілька разівъ обѣця-
ний и довго ожиданий гость, панъ міністеръ вѣроиспо-
данъ и просвѣты. Мовъ птахъ перелетѣвъ онъ цѣлу
Галичину и півъ Буковины, остановившись на коро-
тенькій часъ въ бѣльшихъ мѣстахъ, щобы оглянути
школы, а радше будинки шкѣльнѣ. Звѣдавши всякій
школы въ Краковѣ, въ Бокни, въ Перемышли и Ста-
ниславовѣ приѣхавъ міністеръ въ Понедѣлокъ, 3. лат.
Жовтня до Чернівцѣвъ, якъ разъ того самого дня,
коли передъ 12 роками загостивъ бувъ зъ давнымъ
міністромъ Штремаеромъ яко мін. конципістъ на отво-
рене черновецкаго університету. На двѣрци залѣзницѣ
повитавъ п. міністра п. президентъ краю и другі до-
стойники шкѣльнѣ, по чѣмъ міністеръ заѣхавъ до по-
мешканя п. президента. За годину звѣдавъ п. міністеръ
гѣмназію и выразивъ свое задоволенє зѣ всѣмъ, щѣ
чувъ и видѣвъ. Около 3. год. поѣхавъ п. міністеръ
до школы реальнои и тутъ выразивъ свое задоволенє,
такъ само и въ школѣ промысловѣи и семинаріи учи-
тельскѣи, куда около 4. год. удавъ ся. По вечери бувъ
п. міністеръ на концертѣ муз. товариства. У Вѣсто-
рокъ, яко въ день Высочайшихъ именинъ Найясѣй-
шого Монарха бувъ п. міністеръ на службѣ Божѣи въ
гр. пр. церквѣ катедральной а потѣмъ въ лат. костелѣ,
а о год. 12. на исталяціи нового ректора універси-
тету. Зѣ ѳдси удавъ ся п. міністеръ залѣзницею впрѣстъ
до Радѣвцѣвъ, де оглянувъ гѣмназію, де такожъ бувъ
дуже задоволеный. По сѣмъ слѣдували представлєня
властей, при чѣмъ були, якъ нинѣ газета урядова, и
рускіи начальники громадъ. Того ще дня пѣзнымъ ве-
черомъ повернувъ п. міністеръ назадъ до Чернівцѣвъ,
де пробувъ ажъ до Четверга до полудни. Въ Четверъ
рано оглянувъ п. міністеръ метрополичу резиденцію,
духовну семинарію, де пытомцѣ ѳдспѣвали рѣмунъ-
скіи псаломъ проф. Ис. Воробкевича, дальше звидѣвъ
п. міністеръ священничій дѣмъ, зѣ ѳдки поѣхавъ, щобы

оглянути університетъ. Вернувши зѣ університету при-
нимавъ п. міністеръ рѣжній депутаціѣ, межѣ тыми и
депутацію товариствъ „Руска Бесѣда“ и „Руска Шко-
ла“ зложеноу зѣ проф. Дра С. Смалъ-Стоцкаго, проф.
Еротея Пѣгуляка и Осипа Федьковича. Проф. Дрѣ Стоц-
кѣи повитавъ п. міністра именемъ рускихъ товариствъ
теперѣшнихъ одинокихъ представителѣвъ бук. Русинѣвъ
и вручивъ Сго Ексцеленціѣ пронамятне писъмо про
найважѣйшій кривды бук. руского народа щѣ до школъ
зѣ прозьбою, щобы п. міністеръ зволнивъ зарадити симъ
и передше вже трома петиціями порушенымъ недо-
статкамъ. П. міністеръ подякувавъ передовѣсѣмъ за по-
витанє зѣ стороны Русинѣвъ, запевнивъ, щѣ онъ яко
австрійскіи урядникъ повѣдує ся засадою рѣвноуправ-
ленія всѣхъ австрійскихъ народѣвъ, додавъ, щѣ онъ не
прочитавши ще тѣлько щѣ переданого ему писъма, не
може нѣчого напередъ обѣцати, запевнивъ однакъ, щѣ
розслѣдитъ докладно змѣстъ поданя и зарядитъ ѳдно-
вѣдне. За симъ ѳдпустивъ п. міністеръ депутацію якъ
найласкавѣйше. Цѣкаві ще слова п. міністра сказаніи
до директорѣвъ середнихъ школъ, котрымъ поручивъ,
щобы немилосердно поступали противъ слабыхъ уче-
никѣвъ особливо при принятіи, а здѣбныхъ хотѣбы ѳ
бѣдныхъ ученикѣвъ, щобы спомогали всѣма спѣсѣбами.
Ся засада дуже хороша сама собою, для насъ Руси-
нѣвъ однакъ вельми важна; бо запре дорогу и тымъ
скѣлькомъ рускимъ дѣтемъ, щѣ винсують ся щѣ року
до черновецкихъ середнихъ школъ, де знанє нѣмец-
кого языка є головнымъ условіємъ принятія. Найлѣпше
вийдуть на сѣмъ зновъ Нѣмцѣ, а у насъ властиво
Жиды. — До управителѣвъ черновецкихъ школъ на-
родныхъ сказавъ п. міністеръ, щобы уважали не лишъ
на науку але ѳ на выхованє: бо не великои то ваги,
чи дитина трошки бѣльше або менше знає, но дуже
важне, щобы она добре выхована була.

По 12. годинѣ закончило ся представлюванє а о
1/23. вернувъ п. міністеръ назадъ до Львова.

Въ Середу дня 5. л. с. приѣхавъ міністеръ про-
свѣты д-рѣ Гавчъ зѣ Черновецѣ до Львова и станувъ
въ намѣстництвѣ, а въ Четверъ ѳдбувавъ інспекцію по
рѣзнихъ закладахъ науковыхъ. Мѣжъ иншими бувъ мѣ-

ністеръ просвѣты по 10 год. въ рускѣй школѣ имени Маркіяна Шапкевича и оглянувъ тутъ всѣ класы. Оглядаючи першу класу пытавъ ся, кѣлько есть ученикѣвъ. Въ другѣй класѣ казавъ читати, а въ третѣй казавъ пытати релігію. Коли міністеръ просвѣты д-ръ Гавчъ увѣйшовъ до четвертой класы, заслѣвали ученики той класы, котрѣ красно слѣвають, имнѣ народный. Панѣ міністеръ розвѣдувався ѡдтакъ, кѣлько ученикѣвъ есть въ тѣй хвилѣ въ класѣ, а кѣлько есть записаныхъ. При выходѣ міністра заслѣвали ученики «Многая лѣта». П. міністеръ подякувавъ и выйшовъ.

До рускои гімназіѣ прибувъ міністеръ просвѣты въ супроводѣ п. намѣстника около 11½ години. На долині «Народ. Дому» стрѣтили его сов. Ильницькій, инспекторъ Солтикевичъ и незнайті въ школѣ члены збору учительского. П. міністеръ подавъ директорови руку и удавъ ся на гору. Въ переходѣ коло П. а. класы рускои школы вправѣ повитала его молодѣжь имномъ австрійскимъ. Пѣснѣ зробила на п. міністра дуже миле вражене. Візитацію почавъ п. міністеръ ѡдъ VIII. класы. Тутъ заставъ проф. Романчука при читаню оды Горация, викликавъ ученика Боднарука, велѣвъ ему прочитати уступъ и перетолкувати на руске, потѣмъ на нѣмецке. «Се ѡнъ добре зробивъ» — були слова п. міністра. ѡдтакъ звернувъ ся п. міністеръ до проф. Романчука зъ словами: «Я вже Васъ знаю?» На подтвердженю ѡдповѣдъ проф. Романчука и по поясненю, що мавъ честь представитись ему въ Вѣднѣ въ депутаціи ѡдъ «Нар. Рады» зъ пропамятнымъ письмомъ въ справѣ руского языка въ школахъ галицкихъ, зволить п. міністеръ подати професорови руку. Въ III. в. класѣ заставъ проф. Скобельского при нѣмецкомъ языкѣ, велѣвъ прочитанный кусеъ ѡновѣсти тремъ ученикамъ, а коли ѡдповѣди були зовсѣмъ плавны, сказавъ: «Дуже добре!» Въ VI. в. бувъ на науцѣ релігіѣ. О. Гушалевиць пытавъ о бытѣ Бога по руски. Вдоволенный удавъ ся п. міністеръ до VII. класы на годину професора Громницкого. Тутъ читано Цицерона. П. міністеръ велѣвъ ученикови ѡновѣсти давнѣйшу лекцію, а коли ученикъ I. сарутъ ставъ рецитувати по латинѣ зъ памяти, сказавъ п. міністеръ зъ задоволенемъ: «То добре и пожиточно, що ученики такожъ щось на память учать ся.» ѡдтакъ оглянувъ п. міністеръ ѣабинетъ зоологичный проф. Полянського и ѣабинетъ фізикальный д-ра Савицкого, замѣтивши при ѡдходѣ: ѣабинетъ хороший и хорошо одержанный. О библіотекѣ, де его стрѣтили оба библіотекарѣ, проф. Г. Цеґлинскій и Стефановиць, сказавъ: Библіотека дуже добре помѣщена. Остаточно загостивъ п. міністеръ и до конференціиной салѣ. Директоръ на чолѣ професорѣвъ повитавъ его словами: «Я вельми радъ, що маю велике щасте привитати Вашу Ексцеленцію въ заведеню повѣренѣмъ моему веденю.» П. міністеръ подавъ руку о. директорови и выразивъ ся: «Я дуже радъ; то, щомъ тутъ видѣвъ и чувъ, задоволило мене. Школа дуже добре помѣщена, корытарѣ широкіи ясні и выгодніи. Виджу все въ порядку.» Звернувшись ѡдтакъ до професорѣвъ, сказавъ п. міністеръ: «Дякую вамъ, мои панове.»

Выходячи зъ рускои гімназіѣ, вступивъ п. міністеръ надпрограмово до другой класы рускои школы вправѣ, котра мѣстить ся такожъ въ «Народномъ Домѣ», Тутъ заставъ п. міністеръ все въ якъ наибѣльшѣмъ порядку. Дѣти заслѣвали имнѣ народный. По першѣй строфѣ казавъ п. міністеръ перестати а ѡдтакъ приступивъ до учителя сей класы п. Врецьоны и спытавъ его по нѣмецки, кѣлько есть дѣвчатъ въ класѣ. П. Врецьона ѡдповѣвъ, що 28. П. міністеръ спытавъ ѡдтакъ, кѣлько есть хлопцѣвъ и довѣдавъ ся, що 31. Тогды спытавъ п. міністеръ п. Врецьоны по нѣмецки: Задоволеніи вы Вашою класою? а дальше: чи дѣти чемніи? На оба сѣ пытанія ѡдповѣвъ п. Врецьона вдоволяючо.

Въ полудне ѡдъ 12 до 1 год. було представлено у п. міністра въ намѣстництвѣ. Тутъ представляли ся: власти духовныи а мѣжъ ними Виреосвященный митрополитъ Сильвестеръ зъ капитулою, власти свѣтскіи, репрезентація мѣста Львова, сенатъ університетскій и политехнический и т. д. ѡдъ Русинѣвъ явила ся депутація Ставропигійского Института пѣдъ проводомъ сениора Института д-ра Шараневича. Въ депутаціи сѣй взяли участь п. Якѣвъ Савчинскій, д-ръ Савицкій и д-ръ Яновскій. Въ депутаціи рускихъ товариствъ народныхъ, котра мала п. министрови представити жаданія и потребности Русинѣвъ, взяли участь: д-ръ Олександръ Огоновскій, д-ръ Омелянъ Огоновскій, проф. Романчукъ д-ръ Кость Ливицкій и п. Кирило Кахникевичъ. Депутаціею проводивъ д-ръ Олександръ Огоновскій. Позаякъ часть принятии бувъ лишь дуже малый, то д-ръ Олександръ обмеживъ ся лишь на зазначеню цайважнѣйшихъ точокъ, якихъ домагають ся Русины на поли школьництва. Д-ръ Огоновскій сказавъ именно, що то, що доси зроблено для Русинѣвъ въ школьництвѣ есть такъ незначне, що нѣякъ не може вдоволити Русинѣвъ. Навѣтъ надѣя на руску гімназію не сповнилась, бо въ Перемышляхъ постановлено завести паралельки. Русины просятъ отже, коли вже замѣсть цѣлои гімназіѣ мають бути въ Перемышляхъ лишь паралельки, чтобы тѣ паралельки были зовсѣмъ самостѣйныи, въ окремѣмъ будынку и пѣдъ окремѣмъ зарядомъ. Що до прочихъ жаданъ просятъ Русины, чтобы п. міністеръ узгладивъ тѣ sprawy, якѣ свого часу представила ему у Вѣднѣ депутація «Народной Рады» въ окремѣмъ меморіалѣ. На то ѡдповѣвъ п. міністеръ, що ѡнъ що-до першой точки розважить, що дастъ ся зробити, а що-до справъ порушенныхъ въ згаданѣмъ меморіалѣ, то дѣло есть вже въ ходѣ. Впрочѣмъ — сказавъ п. міністеръ — правительство хоче дбати про добро Русинѣвъ такъ, якъ и про добро другихъ народѣвъ нашої державы. На томъ закончила ся аудіенція рускои депутаціѣ а п. міністеръ принимавъ ѡдтакъ ще приватныи особы. —

Щожъ принесла Галичинѣ и Буковинѣ подорожъ п. міністра? ѡдповѣдъ на се подасть недалека будущность; бо Д-ръ Гавчъ не залишитъ выдати дотычный роспорядженія. Чи зарадитъ ѡнъ и кривдамъ, выслушае прозьбъ,

якій висказали ему рускій депутаціѣ въ Чернівцяхъ и у Львовѣ? Се такожъ, хоть може не такъ скоро покаже ся. Кобы то самъ п. міністеръ розберавъ дѣло, а то мають ему здавати справу люди, одъ котрыхъ годѣ намъ ждати справедливости. Всю надѣю, що предложеній жалобы бук. Русинѣвъ признають сираведливими, полагаемо на Его Ексцеленцію п. президента краю. Ему припишемъ skutки нашого пропамятного письма. На всякій спосѣбъ добре зробили Русины, що були у п. міністра; по першѣмъ показали, що они суть, по другѣмъ, абы п. міністеръ знавъ, що Русины знаютъ, що міністеръ знае о ихъ кривдахъ. Теперъ покаже ся, чѣ правительство въ правдѣ, якъ п. міністеръ сказавъ, поведе ся рѣвноуправленемъ всѣхъ народѣвъ австрійскихъ. Мы сповнили на теперъ свой обовязокъ, а се много значить.

Посылайте дѣвчатъ до школы!

«Чоловѣкъ держить хату за одинъ уголь, а жѣнка за три» говорить, и то дуже справедливо, наша стародавня руска пословица. Господаръ есть головою въ господарствѣ, а господина есть его душею и сердцемъ. Правда не такъ то легко найти жѣнку, котра бы була вразъ доброю и щирою супругою, и мамою и господинею, на сто найдешъ може лишь одну, бо до того всего треба конечно науки, котрой по наибольшей части нашимъ женщинамъ не достае. Много есть межи нашимъ рускимъ народомъ такихъ, що дуже гѣвѣвають ся за то, якъ ихъ силуять, абы посылали дѣвчатъ до школы, говорятъ: на що дѣвчинѣ до школы ходити, до чого дѣвчинѣ наука здасть ся? А та дѣвчина, що ея силують теперь до школы, має колись бути товаришкою чоловѣка, она має ему бути душею и сердцемъ въ господарствѣ, осолодою житя, потѣхою въ смутку, має выховати здоровыхъ, разумныхъ дѣтей собѣ и чоловѣкови на радѣсть и славу, своему народови и своей отчинѣ на пожитокъ. А до словенія такой великой задачѣ мало того, щобы она лишь одъ мамы научила ся яко-такъ по старому сорочку ушити и выпрести, зварити страву и хлѣбъ спечи, ткати на кроснахъ, огѣрки и капусту нахвасити — нѣ, она повинна такожъ умѣти ущасливити своего будущаго чоловѣка и всѣхъ тыхъ, въ котрыхъ крузѣ ѣй Богъ жити призначить. А правдивымъ щастемъ не можна назвати то, якъ чоловѣкъ не голодный, и обѣданный, якъ въ свой часъ може засѣсти до обѣду, якъ смѣте выметене, и горшки, миски и ложки помыты и пригѣчоу забѣланный; правдиве щасте чоловѣка и жѣнки лежитъ въ томъ, якъ душа зъ душою во всѣмъ годить ся такъ, якъ тѣ милыя голоса струны на скрипцѣ; якъ ученый чоловѣкъ має учену жѣнку, якъ не лишь онъ самый, но и жѣнка вразъ зъ нимъ має цѣкавость, охоту и волю до всего добраго, разумнаго, пожиточнаго, якъ жѣнка вразъ зъ чоловѣкомъ, натрудивши ся цѣлый день и цѣлый тыждень при работѣ дома и въ поли, въ Недѣлю и свято, и въ довгий зимовый вечеръ засяде

вразъ зъ нимъ до бібліѣ, до читанія книжочокъ, до разумныхъ розговорѣвъ о справахъ своихъ домашнихъ и господарскихъ, якъ зъ цѣкавостію она прислухае ся и газетамъ и довѣдае ся зъ нихъ о нашихъ народныхъ, громадскихъ, краевыхъ и другихъ справахъ, важныхъ не лишь для мужчинъ, но и для женщинъ, для теперѣшняго и будущаго поколѣнія, якъ она уже маленькимъ дѣточкамъ своимъ защенить въ сердца истинную вѣру и науку изъ святаго письма, якъ она научить ихъ зъ маленьку боязни Божой, послушенства, любви своей церкви и руской народности, якъ зъ дитинячихъ лѣтъ притягне ихъ до порядку, и чистоты, до праці, до мѣрности и оцѣдности, до всѣхъ добродѣтелей христіанскихъ. Чоловѣкъ, щѣ такую жѣнку має, може назвати ся щасливимъ, онъ має уже тутъ небо на земли, супокѣй въ души своей, що его дѣтямъ добре буде на свѣтѣ; онъ видитъ, що при такой жѣницѣ умножае ся и его богатство и Боже благословене. —

Въ господарствѣ иде чоловѣкъ за своими дѣлами, оддалека ся часомъ зъ дому на довший часъ, а его мѣсце занимае жѣнка. Ея око мусить всюду бути, ея память о всѣмъ, що есть. Восходяче солнце не застане ея на постели, зъ свѣчкою або лампою она встаетъ, зъ свѣчкою або лампою лягае спать. Она встаетъ раненько не зъ мусу, но зъ охоты, а коли часомъ по тяжкомъ трудѣ або по перерванѣмъ снѣ при маленькой дитинѣ сонъ ея зморить и познійше збудить ся, якже ѣй жалъ за тою годиною, щѣ нехотючи переспала а въ котрой могла була зрѣбити призначену на той часъ роботу.

Она не жалуетъ воды нѣ рукъ до мытья, до удержанія якъ наибольшей чистоты въ хатѣ и всюду, она каждой минуты готова, щобы не знати якій гѣсть вступивъ въ ея хату. Сама она щодень вымыта на лицѣ — и зачесана — але и свои дѣти учитъ она мыти ся и купати ся, бо она ихъ любитъ, рада бы ихъ выдѣти здоровыми не замѣлыхъ, заспанныхъ, нехарныхъ, до работы неохотныхъ. —

(Колець буде.)

Дописи „Буковины“.

[ИЗЪ БЕРЕГОМЕТЫ НАДЪ ПРУТОМЪ]. (Радосній вѣсти. Головной зборъ читальнѣ.) Читаячи нашу газету «Буковину» довѣдуемо ся, що нашъ народъ приходитъ до самопознанія, закладае читальнѣ, касы позичковѣ и шпѣхлярѣ. Читальнѣ позасновували ся понадъ Прутъ одъ Черновецѣ ажъ до Оршѣвцѣвъ, и то якъ слѣдуе въ Ленковцяхъ, Мамаѣвцяхъ, Шипицяхъ, Дубѣвцѣ, Берегометѣ ажъ дѣвъ, Ревакѣвцяхъ, Зеленецѣ, Неполоковцяхъ и въ Оршѣвцяхъ. Въ Берегометѣ е шпаркаса, въ Дубѣвцѣ шпѣхлярѣ. Славно иде наше дѣло. Та ще одною радостію радъ бы я подѣлитися зъ нашими братами. Ось она. Въ недѣлю передъ воздвиженемъ Чеснаго Хреста зѣйшло ся множество членѣвъ до нашей читальнѣ. перечитавъ я имъ газету «Буковину» и «Батьковщину». По перечитанію надходить нашъ начальникъ громады и секретаръ читальнѣ Илія Шлемко и заступникъ головы читальнѣ Онуфрій Купчанко зъ золотыми бриллантовыми перстениями на

рукахъ, привитали членѣвъ сердечно и заявили що самъ панъ староста Захаръ доручили имъ перстенѣ; за то они при всѣхъ членахъ такъ сказали: Любѣ брати! Изза нашої читальни и просвѣты прийшли мы до того, щосьмо дѣстали такій великій даръ, за що дякуемо Найяснѣйшому Монарѣ и Его наслѣдникови Архикнязеви Рудольфови. На то устали всѣ члени и повѣнчували обомъ обдарованымъ а найяснѣйшому Монарѣ и Его наслѣдникови Архикнязеви Рудольфови одсиѣвали трикrotnie многая лѣта и Имѣ Народный. Потому подякували обдарованѣ всѣмъ членамъ за то, що они вразѣ зъ ними оддали честь и славу нашому Найяснѣйшому Монарѣ и Его наслѣдникови Архикнязеви Рудольфови. —

Сеи недѣлѣ зновъ малисьмо головнѣ зборѣ членѣвъ нашої читальни, на котре зѣйшли ся майже всѣ члени. Прибули такожъ п. к. комисаръ староства п. Табора изъ Кѣцмана а яко гостѣ п. Григорій Купчанко изъ Вѣднѣ, нашѣ просвѣтителѣ и зъ Чернѣвцѣвъ, члени читальни зъ Дубѣвцѣвъ, Шипинцѣвъ, Кѣцмана, Оршѣвцѣвъ, Зеленева и газды изъ Лужанѣ. Секретарѣ читальни п. Шлемко Илія здавъ справу, що робила читальня въ минувшѣмъ роцѣ и изъ стану каси. По сѣмъ одбувъ ся выбѣръ нового выдѣлу, до котрого увѣйшли тѣ самѣ члени. Дальше ухвалено заложити товариство «шпихлѣръ», та заперенумеровати «Буковину и «Батѣкѣвщину». По сѣмъ подякувавъ збѣръ пану комисареви и гоститѣ за ласкаву участь, а Найяснѣйшому Монарѣ за волю и просвѣту, по чѣмъ панове сѣѣвали изъ Чернѣвцѣвъ и члени-селяне разомъ одсиѣвали «Имѣ Народный.» По зборахъ зайшли всѣ присутнѣ до дому ч. господаря Онуфрія Купчанка, де засѣли до богато застеленого столу. По вечери розпочала ся межѣ всѣма дружно зѣбраными щира розмова про читальню, просвѣту, касу позичковѣ, шпихлѣръ, громадскѣ и рѣжнѣ народнѣ справѣ. Хорошѣ промовѣ переплѣтали сѣѣвы черновецкихъ гостей и членѣвъ читальни, а пѣснѣ «Мирѣ вамъ брати», «Де згода въ семействѣ» и др. сѣѣвали всѣ присутнѣ. Особливо подобала ся пѣсня «Буковина, моя любѣ», котру изъ «Голосу до народа» научились и на ладѣ народнои пѣснѣ сѣѣвали члени Берегомѣтскои читальни. На «Народный Дѣмъ» въ Чернѣвцѣхъ зложили зѣбранѣ 3 зол. 55 кр. При сѣй нагодѣ сповнилось еще одно важне дѣло; Лужанскѣ гостѣ, особливо старѣй воякѣ и чеснѣй господарѣ Георг. Орлецкѣй зъ своимъ сыномъ обѣщали заложити читальню въ Лужанахъ и замовили собѣ вже статутѣ. Надѣємо ся, що и другѣ Лужанскѣ газды поможутъ п. Орлецкому до сего спасенного дѣла и тѣшимо ся вже напередѣ, що небавомъ зѣйдемо ся въ Лужанахъ на отворене читальни. Коли наставѣ часѣ для черновецкихъ гостей одѣѣзджати на желѣзницю, закончило ся се торжество, на котре чеснѣ газды и газдыни, що належать до Берегомѣтскои старѣй читальни, не жалували нѣ труда нѣ гроша. Честь имъ за то!

ЩО НОВОГО ВЪ СВѢТѢ?

Небогато нового, тай то не добре. Всюды варить ся, клекотить, та Богъ знае, що ся выварить. Въ Европѣ, себѣ то въ тѣй части свѣта, де мы живемо, вытворились двѣ противнѣ партѣ, до одной належить Нѣмеччина, Австрія та Италія, а до другой Росія зъ Францѣвъ; межѣ ними стоить якъ жидѣ Англичѣ та Турокѣ. Першѣ министры Австріи и Нѣмеччины умовились, якъ уже знаега, зъ собою, що имъ робити, до нихъ прилучивъ ся теперѣ и италіанскѣй. Франція туйтуй що не погаркала ся зъ Нѣмеччиною за то, що нѣмецкѣй граничарѣ застрѣливъ французского стрѣльця; а російскѣй якѣйсѣ принцѣ мавъ недавно десь передѣ людьми говорити, най Франція тѣлько готовить ся до войнѣ зъ Нѣмеччиною мы тѣй поможемо. Англичѣ приглядае ся всему тому, юдитѣ Болгарѣвъ противъ Росіи и чинить ся, що нѣбѣ то онѣ нѣчо не каже; Турокѣ зновъ нѣбѣ то подае Росіи, теремкотить на Болгарѣвъ и готовѣ нѣбѣ то нагонити ихъ князи, а скоро другѣ цѣсарѣ не позволяють зрѣбити се силомѣцѣ, онѣ нише до московского царя, що годѣ, бо сусѣды не позволяютъ, а самѣ радѣ зъ того, бо не дуже смѣ хоче ся, мата Москаля въ Болгаріи, нѣдѣ бокомѣ. Чияж не такѣ робить и вашѣ Ицко та Гершко, що усюды юдитѣ и нѣбѣ зъ всѣма добрый, а въ правдѣ лишь свѣй хосенѣ пильнуе. Точнѣсенъко такѣ робить и польскѣ послѣ у вѣденскѣй радѣ державнои. Щѣбы щѣсь выторгувати у министровѣ для себе и панувати надѣ нашими бѣдными братами, галицкими Русинами, голосували польскѣ послѣ зъ чеськими абы переголосувати Нѣмцѣвъ, що не любѣть нашихъ теперѣшнихъ министровѣ за то, що дали трохи правѣ и другимъ народамѣ. Теперѣ розгнѣвали ся Чехи на министра Гавча, що то теперѣ бувъ и въ Чернѣвцѣхъ, за то, що замкнувъ скѣлька школѣ чеськихъ. Ческѣ послѣ хотѣли бы сего министра зсадити; бо такую велику силу мають послѣ у Вѣднѣ. На таке дѣло треба, щѣбы згодила ся бѣльша половина усѣхъ послѣвъ, такъ само, якъ бѣльша половина громадскихъ выдѣловыхъ (авшусѣвъ) може скинути писаря. Та що, коли Польскѣ послѣ не хотѣть имѣ помѣчи; бо министрѣ Гавчѣ розширивъ имѣ школу, та ще дечимѣ подхѣбивъ, головножѣ тѣмъ, що не давъ, якъ намѣ въ Кѣцманѣ, такъ и Русинамъ въ Перемышлѣ рускои гимназіи, а се для нихъ наибѣльша радѣсть. Ва тутѣ ще и Нѣмцѣ, що радѣ бы зновъ запанувати, обѣщѣють Полякамъ оддати Галичину а властиво галицкихъ Русинѣвъ зовсѣмъ у руки.

Отъ тому вѣдай такѣ, якъ Росія и Франція и Чехи натеремкотѣть тай утихнутѣ. А нѣ, то Англичѣ и Полякѣ, якъ той жидѣ наибѣльше на тѣмъ выйдутѣ. — Отъ, були бѣмъ забули за Болгарію, де все наибѣльше нового. Теперѣ тамъ були выборы до собранія и выбрано самыхъ майже такихъ послѣвъ, що будутѣ за княземъ.

БУКОВИНСЬКИЙ ТОВАРИСТВА РУСКИЙ.

«Руска Школа». Выбранный на головныхъ зборахъ выдѣлъ сего товариства упорядкувавъ ся въ слѣдующій способъ: Голова: проф. Дръ Стефанъ Смаль-Стоцкий, 1. заступникъ: сов. Исидоръ Винницкий, 2. заступникъ: надуч. Омелянъ Поповичъ, секретарь: уч. Николай Шкурганъ, касіеръ: проф. Юстинъ Пігулякъ, контролоръ: уч. Иванъ Данилевичъ. — На сѣмъ засѣданіи ухвалено справити печатку товариства и всѣ книжки потрібні до дѣловодства. Дальше ухвалено завѣдомити интересованныхъ, що до отворюванія філій треба передовсѣмъ вписовати ся въ члены товариства, пересылаючи що найменше 50 кр. яко вступине до центрального выдѣлу «Руской Школы» на руки касіера проф. реальной школы Пігуляка Юстина въ Чернівцяхъ. Скоро вже буде записано хоть десять членовъ зъ одного округу, завѣдомитъ центральный выдѣлъ ц. к. правительство о отвореніи філій и запроситъ членовъ філій на головный зборъ. Центральный выдѣлъ проситъ отже всѣхъ патріотовъ, котрымъ лежитъ на серци розвѣй нашего школьництва, чтобы старали ся чимъ скорше придбати якъ наибольше членовъ; зъ жалемъ бо добачаемо, що доси ще мало хто симъ жизненнымъ пытанемъ бук. русского народа турбуе ся. —

Товариство «Народный Дѣмъ» въ Чернівцяхъ одбуло 22. м. м. надпорядочный головный зборъ на котрый явилось гарне число членовъ-селянъ, но дуже мало зъ інтелігенціі. Зборъ уповномочивъ выдѣлъ, чтобы після змоги купивъ дѣмъ для товариства. Дальше нараджувано ся надъ заснованемъ русского склепу «Народна Торговля», до котрой зголосило ся скѣлька новыхъ вкладчиковъ, но все то ще замало. Въ конецъ объяснено присутнымъ членамъ, въ який способъ можна закладати касы позичковъ и шпихлѣрь, чтобы не оплачувати одъ нихъ податку и поручено имъ статутъ товариства «Власна Помѣчъ», який выдрукувала особнымъ выданемъ «Буковина».

На «Народный Дѣмъ» въ Чернівцяхъ зложили п. т. Григорій Купчанко редакторъ у Вѣдн 5 зол., господарь Онуфрій Купчанко 50 кр., госп. Тодоръ Лукачукъ зъ Вербовацъ 30 кр., О. Стефановичъ зъ Вашковецъ 2 зол. 30 кр., О. Федковичъ редакторъ 2 зол., Мурашки 76 кр., Читальня въ Берегометѣ 3 зол. 55 кр., О. Матковский зъ женою зъ Снятина 2 зол., Анто́нъ Р. Мѣтельскій, ассистентъ ант. 2 зол. — Щедрымъ дателямъ щиро руске спаси Богъ!

ДРѢВНІЙ ВѢСТИ.

(Депутация руска) изъ громады Качики зложена зъ ч. г. Юрія Славики, Стефана Солкана, Ивана Ткача, Ивана Жегалюка и Олексы Ткача, и депутация громады Глѣту, въ котру увѣйшли ч. г. Василь Маркевичъ, Юрій Рознутнякъ и Кость Песляръ були 3.

л. с. м. подъ проводомъ пр. о. Николай Сѣменовича у президента краю и предложили ему пропавший письма въ дѣлѣ науки русского языка въ школахъ сихъ громадъ. Въ Качицѣ на 72 русскихъ а 16 румынскихъ дѣтей, а въ Глѣтѣ на 62 русскихъ а 20 румынскихъ учать румынского языка по 7 годинъ, а русского нѣ одной. Повѣтова рада школьна, що такъ спѣшила ся запровадити науку румынского языка въ Руской Молдовици и др., не хоче припустити науки русского языка. До Глѣту дано за учителя кандидата, що перенавъ при испитѣ, наколи квалификованого учителя Русина зъ Рогозної по цѣлорѣчной службѣ лишено безъ мѣся; таке то у насъ дѣе ся; бо въ радѣ школьной красвой не засѣдае нѣ одинъ Русинъ. Панъ президентъ дивувавъ ся дуже надъ обставинами школьными въ Качицѣ и Глѣтѣ, який описала ему депутация и обѣщавъ, що зарадитъ злему самъ; бо депутация хотѣла удати ся до п. министра, котрый власне того дня приѣхавъ. Но одходѣ депутаций задержавъ и президентъ одного мѣщанина члена депутаций и пыталъ ся его, чи справдѣ они, себѣ то громадине, пресаятъ о заведење науки русского языка, на що самосвѣдомый мѣщанинъ давъ славну одповѣдь, що люди не только пресаятъ, але такой жадають права принадлежного рускому языкови. Честь громадинамъ Качики и Глѣту, честь пр. о. Сѣменовичу, що борють ся за родне руске слово! Коли мы мовчати мемо, нѣхто за насъ не обѣзвѣе ся. Се памятаймо! А дивѣтъ, въ чисто русскихъ селахъ, якъ въ Падикѣвцяхъ, хоче скѣлька шляхтичѣвъ, що румынского слова не знае, але подбѣхавъ однимъ перекиньчикомъ запровадити въ тамошней школѣ науку румынской мовы. Такимъ самымъ способомъ заведено румынскій языкъ въ школахъ русскихъ сѣль: Кучурова, Михалча, Горичои, Камены и др. Коли рада школьна позволяе на такую очевидну румунизацию, то покажѣмъ їй, скѣлько то нѣбы румынскихъ школъ повинны бути рускими, якъ се показали депутаций зъ Качики и Глѣту; а коли не вымѣрять намъ справедливѣсть въ радѣ школьной, удати ся намъ до министеріѣ або до найвысшого трибуналу. Все то не коштуе болѣе якъ скѣлька аркушѣвъ паперу и трохи труда; дотычний петицій и рекурсы повинно выробляти товариство «Руска Школа»; тому приступайте до него численно, а оно стане ся нашимъ заступникомъ въ справахъ школьных. Хто знае яку кривду Русинѣвъ въ школахъ, найдонесе сей часъ товариству «Руска Школа», а оно поскаржитъ ся, де слѣдуе. Годѣ намъ довше мовчати, зѣ всѣхъ бѣдъ кидаютъ ся на нашу найдорожню спадщину, на нашу родну мову; ратуймо ея, борѣмъ ся за ню, мыжъ живемо въ Австріи, де ще стоитъ §. 19. основныхъ законѣвъ, котрый каждому народови, одже и Русинамъ, дае ненарушимае право охоронати и плекати свою народность и мову.

(На статуты) читалень, и другихъ товариствъ належить прибавити на одинъ статутъ штемпель за 1 зол. лева, а на дальшій 4 статуты штемплѣ по 15 крейцарѣвъ, на прозьбу же штемпель за 50 кр. На се робимо уважными всѣхъ, що предкладають до затвердження статуты, абы не платили потѣмъ кары штемпелевой.

(С. Е. президентъ Баронъ Піно) выѣхавъ 7. л. Жовтня до своєї родины въ Каринтію, одки поверне 25. л. с. м.

(Станъ урожаѣвъ). Зъ многихъ сторѣнъ надходятъ вѣсти, що дощѣ и бурѣ при кѣнци сериня и зъ початкомъ вересня наробили богато шкоды. Живово спѣзнило ся, богато збѣжа зросло ся а засѣвы озиміи спѣзнили ся.

(Др. Смаль-Стоцький), професор рускої мови і літератури на черновецькому університеті читає сего семестру: 1) «Науку о звуках русского языка», 2) «Новый период истории русской литературы: Украинский писатель.» (Продовжене), и 3.) «Читане лѣтописи Кіевскої після хрестоматіі Огоновського.»

(О. Александеръ Манастирскій), приходникъ въ Панскій-Долинѣ, передавъ до пр. консисторіі збірникъ проповідей церковнихъ (числомъ 40) въ чисто народнѣмъ языкѣ, котрі удостоились апробаты. Такъ одже узрять небавомъ свѣтъ сі перші проповіді для руского народа на Буковинѣ, за що належить ся впр. о. авторови признательность.

(Файный листъ) написавъ галицькій селянинъ Залускій въ 107. числѣ «Дѣла» про Наумовича, Добрянского и другихъ сребролюбивыхъ запроданцівъ московскихъ, котрі своими пустыми «словами» та «бесѣдами», ложными «науками», «правдоломствомъ» ба навѣть «страхотудами» туманять нашъ народъ, кричать «якіи мы бѣдныи», годують насъ язычемъ, ортографическими «напастями» «листками», обединеніемъ народности и вѣры, вводять легковѣрныхъ невинно въ кремinals, въ неславу, щоби лише наповнити свои вѣчно порожній кишень. Читайте, брати, той листъ каючого ся Русина, а будете знати, кому вѣрити маєте.

(Згорѣла) хата Вашківського господаря Дмитра Юраска, а въ нѣй згорѣло и двое его дѣтей, пятилѣтній хлопчикъ и осмилѣтна дѣвчинка, що самі дома були и забавляючись сѣбниками хату запалили.

(Вандруючими учителями господарства) именованіи учителя: п. Поповичукъ на черновецькій, п. Радикъ на коцманецкій, п. Бралянъ на радовецкій п. Митрофановичъ на серецкій а п. Григоровичъ на сторожинецькій повѣтъ.

(«Ревіста Політикъ») сердить ся дуже на міністра Гавча, що не звѣдавъ Сучавску гімназію, дальше выписує слѣдуючі требованія Румунівъ: абы въ Радовецкій гімназіи заложено такожъ побѣчний румунскій класы, абы отворено румунську семинарію учительську, абы знести філософичный выдѣлъ університету, абы поставлено для сучавскої гімназіи новий будынокъ, абы при сучавскої гімназіи отворено и высшій румунскій класы, абы знесено черновецку школу реальну а замѣсть неї заложено румунську гімназію въ Чернівцяхъ або въ Кімполунзі. Се пригадує и поручає «Ревіста» своимъ покликанымъ мужамъ (п. Зотѣ?) до выкананя. Якъ видно, мають панове добрый апетитъ.

(До матуры) на черновецькій гімназіи ставляло ся м. м. 22 кандидатівъ, зъ котрыхъ унало 17 на рокъ, а перейшло всего 5, а то 4 жида и — на диво — 1 Русинъ. Не дурно то сказавъ п. міністеръ, щоби панове професоры класификували остро одъ разу, при принятіи и въ низшихъ класахъ.

(Свѣтова выставка) буде на другій рокъ (1888) въ Испаніи въ мѣстѣ Барселонѣ, на котру запроше австрійска комісія сей выставки (Wien Goldschmiedgasse 12.) и нашихъ людей, щоби зголошувались у неї до 15. л. Новембра с. р. зъ тымъ, що выставити хотять. Згадана комісія высилає на жадане всякій програмы, формулярѣ и обясненія.

(Газетка «Наука»), котра зъ давной своєї славы задержала одно тільки имя, пішла вже такожъ за прикладомъ своихъ московскихъ братчиківъ и учпилась вась, та не маючи чимъ, то хотъ «предостереженіемъ» отъ учрежденія ссудныхъ касъ на основанію поданого нами статута. «Наука» не знає що каса позичкова, котрой статутъ мы замѣстили, не е реєстроване товарищене а тільки благотворне товариство, затвердже-

не котрого зависить именно одъ правительства. Вклады выстарчать на малі запомоги, котрі вызичаються будуть на короткій часъ; надзоръ достаточный для чесныхъ людей, а для злодѣевъ не помогли и уставы «Заведенія», на тыхъ тільки одинъ креминаль, такъ само и що до поруки; пятий закидъ доводить найлѣпше, що «Наука» не зрозумѣла зовсѣмъ статуту; бо въ проєктованомъ нами товариствомъ все майно належить товариству. На конецъ треба знати господа «Наудѣ», що такі товариства вже суть zaloжені. Отже не турбуйтеся «Вашими» (?) буковинскими селянами!

(Тютюнь зновъ подорожѣе.) Зъ Вѣдн доносять, що після найлѣпшихъ информаций есть рѣчею певною, що міністры фінансовъ обохъ половинъ монархіи порозумѣли ся що до подвысшенія цѣны тютюну. Можна сподѣвати ся, що подвысшений будуть лишь цѣны найдорожшихъ цигаръ и тютюновъ, а тымъ способомъ бувъ бы се податокъ одъ збытку и навѣть справедливый.

(Альбумъ для Архикнзя Рудольфа). Комитетъ выставки етнографичной въ Тернополи подъ проводомъ п. Володислава Федоровича постановивъ бувъ вручити Архикнзеву Рудольфову альбумъ выставки въ память посѣщенія еи Достойнымъ гостемъ. Альбумъ се буде прекраснымъ дѣломъ, великой вартости артистичной и науковой. Касету зъ грушевого дерева, выбивану и выкладану костью и мосяжемъ на способъ гнульскій, зробивъ одинъ зъ найдѣбнѣйшихъ майстрівъ въ той штуцѣ, Шкриблякъ зъ Яворова. Въ касетѣ знаходиться буде 7 акварель и 50 фотографій. Одна зъ 3 акварель, выкананыхъ маляремъ Рыбковскимъ, становити буде заголовный картонъ въ родѣ виньеты и представляє видъ мѣста Тернополя умѣщенный мовъ бы въ рамѣ зъ предметівъ выставки и выробівъ домашнього промыслу. Друга аквареля представляє принятіе Архикнзя на выставѣ, видъ выставки, а разомъ одпортретоване цѣле товариство; на першомъ плянѣ Архикнзь, гр. Вол. Дѣдуницкій, п. Вол. Федоровичъ, Коротковскій, гр. Щ. Козебродскій. Третя представляє дожинки въ Тернопольщинѣ, а доокола змалованыхъ кількадесятъ типівъ людowych мужескихъ и жѣночыхъ, кождый въ иншомъ собѣ властивомъ строю. Чотыри прочі акварель выканавъ маляръ Макаревичъ, а представивъ характеристичный будыль сельскій зъ надъ чотырохъ рѣкъ всхѣднои Галичины. 50 фотографій въ великомъ форматѣ, знятыхъ п. Силькевичемъ въ Тернополи, представляютъ группы людovy, уставлений пп. Рыбковскимъ и Макаревичемъ. Группы ті — то справдѣнна скарбница для кождого етнографа. Альбумъ сей має Архикнзеву вручити окрема депутация.

(VI мѣждународный конгрессъ гигиенично-демографичный) въ Вѣдн одкрывъ 26. с. м. Архикнзь Рудольфъ промовою, витаючи численно (звышъ 2000) зобранныхъ представителѣвъ всѣхъ народівъ и краѣвъ. Зобрались ту въ такъ поважномъ числѣ ученыхъ, натуралисты, лѣкарѣ, химики, педагогъ и др., щоби взяти участь въ обрадахъ, дотыкаючихъ людского здоровья и життя. Много пытанъ науковыхъ має бути порушенихъ и обговоренихъ; тому то такъ великій зѣздъ. Найзнаменитшій ловаги на поли медицины и наукъ природныхъ зъ цѣлои Европы а навѣть зъ Америки зѣѣхали ся на сей конгрессъ.

(Именованія). Бук. краєва рада шкѣльна именовала п. Ю. Кобылянского супл. гімн. въ Радѣвцяхъ, п. Василя Солоняра уч. въ Тарашанахъ, п. Н. Григорійчука уч. въ Чорторей, п. Ілію Балюшескула уч. въ Давидовцяхъ, п. Дмитра Балюшескула уч. въ Кислицяхъ, п. Ан. Барбѣра уч. въ Бобѣвцяхъ, п. Г. Янови-

ча уч. въ Босанчу, п. Ев. Якубовича уч. въ Кѣцмани, п. Дм. Кейвана стальмъ уч. въ Вилавчу, п. К. Цуркановича ст. уч. въ Карачевѣ а п. Дм. Никифорина ст. уч. въ Розтокахъ.

(Вырода.) Въ селѣ Рышковѣй Воли, повила дня 20 м. м. жѣнка господаря Г. Лучковича дитину — хлопца, безъ рукъ и ногъ а надто зъ устами такъ зрослыми, що не може нѣякого покорму приймати а оддыхае лише цосомъ.

(П. Венедиктъ Площанскій), бувшій редакторъ покойного «Слова», продавъ свои претенсіи на 6.000 зол. до бывшихъ предплатниковъ «Слова» жидамъ котрі позывають довжниковъ черезъ судъ и немилосердно стягають претенсіи п. Площанского за «Слово». Деякі претенсіи суть дуже великіи по 50, 60, 70, 80 зол.

(Опѣръ противъ школы). Громада Сулковичѣ коло Андрихова въ повѣтѣ Вадовецкомъ дала може перша въ Галичинѣ причину, що тамъ треба було заводити школу ажъ при помочи войска.

(Сумна доля Ирляндцѣвъ). Якъ живе ся бѣднымъ Ирляндцямъ подѣ панованемъ Англичанъ, не потрібно широко описувати. Дуже добре пояснить сю рѣчь самі цифри. Въ р. 1859. числила Ирляндія звышъ 6 миліонѣвъ людности, а число бѣдаковъ помѣщенныхъ въ закладахъ для убогихъ и въ домахъ праці выносило 114.594 особѣ. Въ 1886. роцѣ зменшило ся число мешканцѣвъ зъ 6-ти до 4-охъ миліонѣвъ, а въ закладахъ для убогихъ було вже 316.165 особѣ. Число жебраковъ, живущихъ лише прошенымъ хлѣбомъ, выносило ще передъ двома роками 442.289, а теперь зросло до 633.021, або иначе сказавши на 7 Ирляндцѣвъ припадае одинъ жебракъ.

(Ковдрѣ паперовѣ). починають уживати у Франціи. Мають они бути зарѣвно тепліи и болѣе одповѣдають здоровю, а нѣжъ вовняніи, и не нищать ихъ молѣ. Они складають ся зъ колькохъ аркушѣвъ грубого, мягкого окремого паперю, сполученыхъ зъ собою въ якихъ одстуняхъ. Мѣсця порожніи наповняють ся воздухомъ. Зъ верха покрываеь ковдра паперова рухомою поволокою зъ тканины шовковой або бавовняной. Ковдерѣ такихъ уживають лише по гостинницяхъ и шпиталяхъ.

(Наслѣдки нового закона дорогового въ Галичинѣ). Въ самборѣ розпочала ся розправа судава противъ селянъ зъ подѣ Комарна и Рудокъ, обжалованыхъ за опѣръ противъ закона дорогового. Засуджено тѣлько одного, а 48 увѣльнено.

(Молочарня сѣльска). Селяне села Сокольникъ подѣ Львовомъ завязали спѣлку, котра незадовге мае отворити нову молочарню у Львовѣ. Селяне тѣ пересвѣдчившись, що набѣль есть важною частію сѣльского господарства, особливо близько такого мѣста якъ Львовъ, и може приносить значній користи, постановили на нарадѣ громадскѣй завязати товариство, котре продавало бы набѣль поодинокихъ членѣвъ товариства. Въ тѣй цѣли вынаймутъ они обширный скленъ у Львовѣ, въ котромъ выбраний зѣмѣжъ членѣвъ господарь буде вести торговлю, розсылаючи щѣденно молоко по домахъ. До розсылки уживати будутъ дѣвчатъ сѣльскихъ. Набѣль довозитись буде щѣденно возомъ до того приладженымъ а одбирание молока одъ каждого поодинокого господаря одбуватись буде на мѣсци въ селѣ подѣ окомъ окремого надзору. Потѣшающій се обявъ почутіи економіи часу, наколи самі селяне познали, що пошене набѣлу щѣденно жѣнками до мѣста о мильо оддаленого наражае ихъ на страту

часу а поодинокій господарства на упадокъ за для браку одповѣдного дозору.

(Армія болгарска). После обчисленъ болгарского министра войны може Болгарія каждого часу поставити подѣ зброю 1225 офицерѣвъ, 54.234 регулярное арміи, 40.000 милиціи, 233 моряковъ зъ 8 офицерами.

(Рускій (!) посоль) Д-ръ Янку Зота бувъ такожъ на авдіенціи у п. министра Гавча. Якійсь смѣхованецъ выгадавъ, що п. посоль просивъ п. министра о кѣцманьску гимназію. Може бы выборцѣ п. Зоты, спытали его, чи се правда, або хотъ подяковали ему за то.

(Осинъ Марковъ, редакторъ «Нового Пролома») засуджений на 14 днѣвъ арешту за то, що писавъ у своѣй газетѣ, що «Буковина» за миску польской сочевицѣ лиже стоны одвѣчныхъ вороговъ. Бракувало ще одного голосу, а п. Маркова бунѣ засудили ще за простацкій прѣзвица на нашого редактора. Та се рѣчь меншон ваги; намъ бо хѣдило головно о то, доказати свѣтови, що наша газета не запродала ся нѣкому, якъ се «Новый Проломъ» злобно выдуме называючи нашу газету польскою, а насъ запроданцями польскими. Що пише «Новый Проломъ» на поодинокіи лица обкідуючи ихъ болотомъ коршемскихъ прѣзвищъ, се намъ байдуже; бо се насъ изъ устѣ «Нового Пролома» уразити не може; хотъ межѣ 12 присяжными найшло ся ажъ 7, котрі засудили п. Маркова и за тѣ простацкіи слова. Се виравдѣ не выстарчило для суда, котрый до засуду потребуе 8 голосѣвъ, але есть оно въ певнѣй мѣрѣ такожъ засудомъ. Си розправа була заразомъ наша послѣдняя полемика зъ «Новымъ Проломомъ» и показала нашу правду и очистила насъ передъ свѣтомъ одъ злобнои клеветы «Пролома». Найже теперь п. Марковъ однокуте за своѣ грѣхъ та най собѣ клеветце далѣ, мы не удостоимо его болѣе й словомъ одповѣди; 14 дневый арештъ була послѣдняя наша одповѣдь и тѣлько така сама хѣба повторити ся може. Для нашей газеты «Новый Проломъ» не существуетъ болѣе. —

(Цѣны збѣжа въ Чернѣвцяхъ.) Дня 12. л. Октября с. р. коштовали 100 кіло: пшеницѣ 6 зол. 60 кр. до 6 зол. 70 кр.; — жита 4 зол. 30 кр. до 4 зол. 65 кр.; — ѳвса 3 зол. 25 кр. до 3 зол. 60 кр.; — ячменю 4 зол. 10 кр. до 5 зол. 40 кр.; — кукурузы 4 зол. 35 кр. до 4 зол. 70 кр. —

ДЛЯ НАУКИ и ЗАБАВЫ.

ЧЕРНИЧКА.

На самого Спаса и пошовъ провѣдати стару черничку девеностю двоухъ лѣтъ бабуся Сиклиту Халимоненчиху. На Спаса у насъ святятъ меды и яблуки, тымъ то и й понѣсь бабуся на гостинецъ повну мыску стѣльничѣвъ.

Саме йшли люде зъ церкви, коли и пришовъ въ монастырь. Бабуся тѣлько що пришла до господы. Незвычайно сумною, журливою сидѣла она билия стола, подперши долонею свое маленьке, стареньке, поморщене наче печене яблущко — личенько. На старыхъ, чорныхъ очахъ, наче въ ранцѣ роса на мосѣ, блищали слезины... отъ — отъ скотять ся!

— Чого вы, бабушенько, такъ зажурили ся? — пытаю ся у неи.

— Ать!... хіба нї за чимъ?... смерть моя не йде, десь забарила ся. Отъ — отъ вже була близько, подъ хатою стояла; та слїпуючи помилила ся, не въ тї дверї попала; мене минула... Черничку вчора поховали. Такъ менї еи жалъ, що й не сказати. Таке молоде, таке гарне-прегарне, цвїсти-бъ ему та пинати ся, а оно!... Господи! — Слезина покотила ся и впала на припїлї. Бабуся побїжно перехрестила ся и мовила далї:

— На все Божа воля, а не втерпишь не сказати; ти мишь, що грїхъ на душу приймаєшь, а промовишь; бо тяжко, вельми тяжко, сыночку!.. Така-жъ она, ота моя Софїчка, була молода, жити-бъ та Бога хвалити... вмерла, а я!... зъ мене порошокъ сыплетъ ся, а живу... Еге, таке свїже, якъ квіточка въ ранцї и вмерло!... Да будетъ воли Твоя... —

Я не тямивъ про яку Софїчку говорить моя бабуся и спытавъ ся:

— Що то за черничка? —

— Охъ, охъ! — бабуся глибоко и тяжко зїтхнула.

— Сущє она не черничка, пострыгу не брала; такъ жила бїличкою; келїю купила собѣ въ монастырѣ, та Богу молила ся. Не що давно до насъ вона перебрала ся, отутъ поручъ зъ моею келїєю и жила. Такъ она мене любила, такъ шанувала що й не сказати! А якъ еи якъ любила! колибъ мене такъ Богъ любивъ. Не можна було й не любити еи: така добра, щира, ввѣчлива! останню сорочку здїймє зъ себе та убогому подасть. И невсынуца була, трудовниця: коли не въ церквѣ Богу молитъ ся, такъ гантує на церкву... Рукодѣльниця зъ неї була! а розумна, розумна!... про все она знала, усе тямил и про мѣсяць, и про зорї, и якъ тамъ за хмарами, и зъ чого грїмъ и чому блискавка! я й стара та не тямлю, а она молоденька та про все знає. Еге; молода та розумомъ старымъ еѣ Богъ надѣливъ... такї недовговѣчнї... Жвава яка була та Софїя, говорить було — ажъ тремтїть уся!... Коли-бъ ви чули були, якъ она спївала! якъ выведе було «О Всепїтан Мати», такъ еи голосочокъ на саме дно твого серця западає. Усїмъ Богъ щедро надѣливъ еи и розумомъ и голосомъ и вродою, та на таланъ поскупивъ ся, вїку довгого не давъ. Не розцвѣвши квіточка одцвѣла... Охъ — охъ! Упокой Господи еи душеньку въ лонѣ Авраама! — Бабуся зновъ не вдержала слїзъ; зновъ два самоцвѣты вырвались зъ подъ старыхъ вїй и покотили ся по припїлї... Згодя она мовила:

— Якъ спїзнала ся я зъ Сонечкою, заразъ спостерегла, що у неї щось за серце ссе; бачу — все она молитъ ся, такъ молитъ ся, що, дивлячись на неї, и твоя душа переймаєть ся молитвою; молитъ ся та журить ся. И чого-бъ, думаю еобѣ, такому молодому журити ся? думаю, а спытати ся у неї самої не їд-важу ся, неяково... А згодя и почала по трошкѣ; закину словечко здалека, тай жду. Повагомъ — она менї усе, якъ на духу — на сповѣдї — промовила. Она паняночка, тїлько зъ убогихъ панївъ; сирїткою лишила

ся, нїкому було доглядѣти; росла, мовлявъ, безъ перевесла. Въ дѣвочому институтѣ зросла вивчилась; а тодї пішла за гувєрнантку до якогось пана; у его була донька, такъ до неї. Взяла ото Сонечка тай закохала ся въ того пана, а онъ у неї. «Якъ поговорила, каже, я зъ нимъ, такъ зъ першого разу мене духомъ и потягло до его; такъ нїбѣ онъ причарувавъ мене. Сама, каже, бачу — я ему трохи не въ дочкѣ гожу ся; бачу, та зъ серцемъ нїчого не вдѣю; импєтомъ тягне до его...»

Отъ же — и осїного сонця сирїтѣ не дано... Росла, весны не бачила; зросла — лїтєчка не тямил; осїнь хотїла нагрѣти сирїтєске серце, — и тутъ не судило ся. Занедужавъ той панъ, тай душу Богови їд-давъ. Тодї Сонечка спрдала ся, що було у неї зайвого, та сама въ монастырѣ, грїхъ свїй замолила... Охъ — охъ! якїй тамъ грїхъ? що кохала? На те-жъ и серце у людей щобъ кохати. А она, моя ластївонька, все молитъ ся, та журить ся «грїхъ, каже, мїй великїй — жонатого покохала...»

Дивлю ся я: тыждєнь, другїй — хирѣ моя Сонечка; хирѣ, наче вїскъ на сонцѣ танє; а мене, Господи! якїй жалъ бере за неї! Я еи — ну — втїшати, спершу шуткою; кажу їй: зазуленько моя! грїхъ у мїхъ, спасєне въ торбу; нема такого грїха, щобъ свїтїй не простивъ; якъ молитва, та покута, то и грїхъ забутїй.»

Она слухає, а всмїхнєть ся, а журба коло неї такъ и вєть ся. Я зновъ:

«Сонечко, моя дитино: журба до Бога не доведе, а до лиха проведе.»

«Якъ, каже она, не журить ся? — грїхъ!»

«Сїлькїсь! зъ такимъ грїхомъ!... тай де той що безъ грїха? якъ нема болота безъ жабы, такъ нема й чоловіка безъ вады.» Вона зїтхне, та зновъ такї: «Грїхъ!»

«Сонечко, перепїлочно моя! хто вїрно кохає, тому Богъ прощає. Що но що ти покохала! серця не спинишь; по собѣ знаю. На приколєнь не приїнешъ его... А що онъ бувъ жонатїй — така вже твоя доля; такъ тобѣ судило ся, щобъ кохати ся, та не пообрати ся. И на те Божа воля, сказано: и пчїлка летить на любїй цвѣтъ... Не вбївай ся! цвѣтуть квітки несаженїй, кохають ся невѣнчанїй.» Она трошки и вгамуєть ся, розважить ся, повеселїшає; а на завтра зновъ наче не своя, свїтомъ снує. Я зновъ втїшаю еи:

«Разъ, кажу, весна красна; не вважай, дитиночко! нї на кого, опрїчъ Бога.»

«А люде, бабуся...»

«Люде!... Охъ, люде! не було такого й не буде, щобъ не ганьбили люде. Хіба ти що лихого людемъ заподїяла? Любила... овва! безъ щирої любови усї люде заплїсняли-бъ, заклїяли-бъ... Не нудись; До чи-стої воды олива не пристає.»

(Конецъ буде)

«Буковина» виходить
1. (18.) и 16. (28.) кожного
мѣсяца.

ПРЕНУМЕРАТА
платна въ Чернівцяхъ
выноситъ:

на цѣлый рокъ 3 зол. — кр.
» півъ року 1 » 50 »
» третину » 1 » -- »

Поодинокі числа 15 кр.

БУКОВИНА.

Часопись політична и наукова
для народа руского.

РЕДАКЦІЯ и АДМИНИ-
СТРАЦІЯ «Буковины» зна-
ходять ся въ Чернівцяхъ
(Улиця Липица ч. 29), куда
всѣ дописи адресовати на-
лежить.

Цѣло- и піврочні пред-
платителѣ доставляють зъ кож-
дымъ 3. числомъ премію.

ОПОВѢЩЕНІЯ и ПРИЛОГИ
обчислюють ся якъ найде-
шевше.

„Безъ кута, безъ хаты.“

Хто зъ насъ не знає пѣснѣ, що починає ся словами: „Сонце западає за высокі горы?“ Знає й спѣває еи загаль Русинѣвъ, она стала ся пѣснею народною. Отся то тужлива пѣсня, особливожь еи слова: „Лишь я, несчастный, безъ кута безъ хаты“ пригадують ся намъ щоразъ, коли спогадаемо, що не то вже рѣжні народности Австріѣ, а й буковинскій Румыны, Поляки и Нѣмцѣ, и Жиды, мають для своихъ народныхъ институцій дома, мають свою хату; свѣй кутъ: толькы одній буковинскій Русины, що становять майже половину цѣлого буковинского населенія, мы одній на свѣй, на рѣднѣй землі ще й доси „безъ кута, безъ хаты.“ И дивно, и сумно и соромно признатись, що така насъ громада, а такі сьмо бѣдні. „Громада-жь великій чоловікъ“ повѣдає пословица, та щожъ, мы громада що до числа, бо насъ сила, та мы й не громада, бо не громадимося въ одну цѣлѣсть, не згромаджуемо то, чого намъ треба. Нема у насъ громады свѣдомой, громады, що бы почувалась до спѣльной идеѣ, стремѣла до спѣльной цѣли, громады, котрою кермувала-бъ зелѣзна воля, почуте до народного обовязку. Не дивножь прото, що наша численна громада нынѣ ще такой малый, слабый чоловікъ, котрого нѣхто не пытає, котрый нѣчо не має, котрый навѣтъ „безъ кута, безъ хаты.“ Колижь, приглянувшись близше сему, не дивно вже болѣше се, що дивнымъ здавалось, чижъ прото оно й не сумно, не стыдно? Не сумно то, що буковинскій Русины, така велика громада, а такой зъ неї слабый чоловікъ? Не стыдно то, щобъ така громада не здобула ся на свою, на власну хату. Не стыдъ то, не ганьба, чтобы Русинѣ на свѣй рѣднѣй прадѣднѣй землі туливъ ся въ комѣриѣхъ по

хатахъ зайдѣвъ? Не стыдъ то, не ганьба, чтобы онѣ одинѣ не мавъ де засѣсти газету прочитати, на раду зѣбратись, свою дитину-школяря примѣстити. Не стыдъ то, не ганьба, пытаемо Васъ, братя, чтобы чужинцѣ були нашими домоторами, а мы дома були бездомні, въ свѣмъ краю були „безъ кута, безъ хаты?“ „Правда“, скажете, „и сумно и стыдно!“ Та одиноке слово, Панове Братя, нѣчо не поможе, коли не загрѣе оно васъ до дѣла. Позвольтежь сказати вамъ слово правды, слово заохоты. Выслушайте его ласкаво, обдумайте, розберѣтъ, тай — до дѣла ся берѣтъ!

Давно повстала въ „Рускѣй Бесѣдѣ“ гадка: Намъ треба своєї хаты. Року 1880 переходить ся гадка вже въ дѣло; „Руска Бесѣда“ починає переховувати добровѣльный датки на фондъ „Народного Дому“. Року 1883. виробляє дотычный комітетъ статуты товариства „Народного Дому“; бо ѡдчуваєсь вже потреба, чтобы свѣй справѣ посвятити болѣше якъ побѣчного труда. Року 1884. засновує ся на подставѣ сего статуту товариство „Рускій Дѣмъ Народный“ въ Чернівцяхъ и распочинає свою дѣяльність збиранемъ складокъ на сю цѣль по Буковинѣ. Плодомъ цѣлої дотеперѣшной дѣятельности єсть малый капиталъ.

Ѳдъ 3 рокѣвъ бе ся выдѣль сего товариства гадками, що почати, що зробити, абы чимъ скорше до своєї хаты, до своего кута ся добити, де бы можна, що конечно, помѣстити рускѣй товариства, особливожь, де бы притулити хотѣ скѣлькохъ зѣдѣныхъ та бѣдныхъ школярѣвъ русскихъ, чтобы выплекати буковинскому рускому народови хотѣ скѣлькохъ приятелѣвъ, заступникѣвъ и помѣчникѣвъ на будущій тяжкій часъ. Якъ дѣйти до сєи цѣли, було неустаннымъ клопотомъ сего выдѣлу. И всѣ нарады скѣчились на томъ, що кончебъ купити хату, но таку, щобъ ѡдповѣдала задачи „Народного Дому“ и чести буковинского

руського народу. Но сї головнїй й конечнїй условїя годѣ було погодити зь тою мїзерною сумою, яка доси узбиралась. Ажъ тутъ лучає ся купно дому, якъ разъ ѳдповѣдного и пѳдъ такими обставинами, котрї склонили и головнїй збѳръ и видѣль товариства „Народного Дому“, зваживши и розѳбравши рѣчь добре, до того, що ухвалено одноголосно купити той дѳмъ, именно дѳмъ положений напротивъ ѳрменського костела зь 3 фронтами а то: на улицю криву ч. 23., на улицю Петровича ч. 2. и на улицю ѳрменську ч. 7. Дѳмъ складає ся зь головного будынку 19 комнатъ и зь офичинъ (домику на 5 комнатъ) до того огорождъ на 2 парцелѣ досыть обширный. Цѣна купна є 18 тысячъ зол; зь того велика сума на довгахъ, капиталъ, якїй товариство доси має, выстарчивъ на заплату незадовоженной цѣны купна и на сплаченє всѣхъ залеглыхъ и вже запалыхъ довгѳвъ, податкѳвъ и т. п. належитостей. Чинишь зь дому покрывати ме поволи одну часть довгу. На покритє другої части довгу конче намъ зложити значнѣйшу суму. Великїй ще грѳшь, величезна задача, но фразка се для такой громады якъ мы, даймо, скѳлько хто въ станѣ, даймо хоть мало, а буде богато; бо насъ богато. Не зложемо сю суму чимъ скорше, то треба буде зтягнути новий довгъ на дальшїй роки, черезъ що ѳдтягне ся „Народный Дѳмъ“ на дальше ѳдъ сповниованя его задачъ; и мы будемо ще довго безъ кута, безъ хаты; бо хоть хата наша, та черезъ довги годѣ буде намъ самымъ въ нѣй сидѣти, годѣ буде примѣстити хотьбы скѳлька здатныхъ хлопчикѳвъ-школярѳвъ, котрї выростали-бъ нашому народови на помѳчь и добро, на честь и славу!

Отсе розложили мы Вамъ, Панове Братя, цѣлу справу „Народного Дому“. А теперь ѳдзываємось до Васъ, просимо Васъ, молимо Васъ, заклинаємо Васъ: Поможѣтъ придбати хату для руского народа! Будьмо громадою, а громада великїй чоловѣкъ, кождый кине, що може, що силы, а збере ся сума велика. А коли Богъ позволить, а мы схочемо, буде дѳмъ якъ завтра нашъ и не будемо бѳльше безъ кута, безъ хаты.

Є межи нами, Богу дякувати, и такїй що можуть зложити по сотцѣ або хоть по пѳвсотки наразъ або и значными ратами, и стати ся собѣ на честь а рускому народови на пожитокъ основателями „Народного Дому“. Хто не въ силѣ тѳлько дати, най запише ся въ звичайнїй члены „Народного Дому“ по 6 зол. на рѳкъ. Хто и тѳлько не годинъ, най стане надзвычайнымъ членомъ и зобовяже ся давати хоть меньшу вкладку на рѳкъ. А хто самъ безъ кута, безъ хаты и знає, якъ то тяжко

побиватись чужими хатами, най положить, що зможе и коли зможе, на жертвенникъ „Народного Дому“, памятаючи, що „Хто дає, собѣ дає.“

Надѣємось въ конецъ, що и нашї братя изъ поза Буковины, не забудуть на своихъ братѳвъ по кости и крови, що „ще безъ кута, безъ хаты“, и стануть ся, що пѳсля статутѳвъ всѣмъ Русинамъ и Русинкамъ, дѣтемъ и старымъ вѳльно, основателями, звичайными надзвычайными членами або хоть добродѣями „Руского Народного Дому“ въ Чернѳвцяхъ. — Сонце буковиньской Руси западає за высокїй горы; оно зѳйде, зѳйти мусить, ще красше и велечавѣйше, якъ бувало. Але нѣмъ свѣтлїй и теплїй его лучѣ розженуть всю тьму и заглянуть у наше ѳконце, нѣмъ утренняя зѳрка руской гїмназїѣ обвѣстити намъ день, будуймо чимъ скорше свою хату, дебъ намъ збиратись, загрѣватись, трудитись надъ нашою долею, тулити дѣточокъ нашихъ, нашу надѣю, руску будучнѳсть. А Богъ поможе, що выйдуть зь тої хаты люди, що розширять ту тѣсну нашу хатку далеко, далеко и смѣло скажуть: „Се наша хата, батькѳвъ се праця, пѳтъ и кровь; а въ своѣй хатѣ своя и сила, и правда и воля.“

А заспимо, Братя, мы сю хвилю, послѣдну догѳдну хвилю, поскупимо гроша мїзерного; то дѣти, внуки и правнуки, поки одно ще зь нихъ ме руску нѣснь сиѣвати, заведуть — спозираючи на щасливыхъ питомкѳвъ дбалыхъ родичѳвъ а проклинаячи Васъ недбалыхъ у грѳбѣ — тужливу нуту: Лишь я нещасный, безъ кута, безъ хаты!“

Озвѣтъ ся!

Вѳ Второкъ, 29. Вересня с. р. розпочали ся у Вѣднї засѣдани Радѣ державної. На тѳмже засѣданїю обѳзвались Старо-Чехи, запитуючи, якъ може правительство оправдати закрыте скѳлькохъ ческихъ школъ середнихъ, чи схоче правительство оставити дотепрѣшнїй сумы на тї школы вставленї вже въ рахунокъ и чи можуть Чехи спѳдѣвати ся, що правительство буде удержувати потрѣбнїй школы коштомъ державнымъ. Острѣйше выступили Молодо-Чехи изыываячи правительство, щобы ѳдкликало роспорядженє, котрымъ знесено декотрї чески школы середнїй. Послы словенскїй и италїанскїй затребовали то само дотычно знесеныхъ словенськихъ и италїанськихъ школъ. Ихъ пѳддерли Нѣмцѣ а обѣцали и Поляки пѳдмогу. Такъ одже загроженє правительство старає ся теперь полагодити ся зь незадоволеными и есть певна надѣя, що Чехи и другї вымусять на мїністрахъ значнїй уступства. Такъ то буває на свѣтѣ все, що упертѳй дитинѣ все дають, а

покрѣна голодомъ мѣе. А то покѣрне дитя, то мы, панове братя. Коли Чехи, ба навѣтъ такой народецъ якъ Словенцѣ не попускають и одной зъ многихъ шкѣлъ середнихъ, якѣ мають, одной мы Русины за нашу покѣрнѣсть, щомъ послушали п. Ортиньского и выбрали собѣ п. Зоту, дѣсталисьмо замѣсть гѣмназіѣ, выбачте, дулю; а коли всѣ за найменшу свою кривду упоминають ся, то нашъ рускій посѣлъ п. Янку Зота и губы не отворивъ и словомъ не згадавъ, що намъ заподѣяно такую велику кривду, пѣдтато наше жите мовъ косою недозволенемъ на основане рускои гѣмназіѣ анѣ въ Кѣцманн, анѣ въ Вапшкѣвцяхъ. Колибъ мали мы одного щирого заступника, що бы неустанно бивъ на нашу кривду, мы бы давно уже були доборолись гѣмназіѣ, якъ сего дѣждались вже Русины галицкій, що мають въ радѣ державной тѣлько одного своего заступника. Часъ вже, панове братя, пѣзнати нашъ блудъ, часъ вже подумати о новыхъ выборахъ, котрѣ за три лѣта будутъ до рады державной, а ще сего року зъ кѣцманьского повѣту до сойму; зараня треба старати, абы щось мати. Щожъ робять нашѣ люди по селахъ? Нѣчо. Не здобулись навѣтъ на депутацію, котрабъ промовила була въ Чернѣвцяхъ до міністра за гѣмназію. О приготуваню до выборовъ нѣкому и не снить ся, хотъ, якъ сказано, ще сего року на мѣсце п. Ортиньского выбѣръ посла до сойму розписанный бути має. Ба вже дѣшло до того, що люди, котрѣ часомъ слѣвцемъ причинялись, щобы Русинамъ добути приналежного имъ права, нынѣ вже говорятъ, що имъ годѣ вже говорити а тымъ менше робити що, бо «зъ горы» имъ наказано чи заказано. Смутно, панове братя, що у насъ патріоты зводять ся на слабодухѣвъ. Хтожъ въ свѣтѣ смѣе кому небудь зъ насъ заборонити домагатись народныхъ рускихъ правъ? Хиба людемъ, що не сповняють своихъ обовязкѣвъ можна грозити, але до мужѣвъ безъ змазы всякому, хотъ бы якъ высокому и можному, засѣ! О дзиваемось прото до Русинѣвъ безъ змазы, до мужѣвъ сильной волѣ и ѣдваги зъ кѣцманьского повѣту, щобы подали гадку, що намъ робити, абы выбрати своего чоловіка, коли п. Ортиньскій на правду зложитъ свѣй мандатъ до сойму а розпишуть ся новѣ выборы. Радѣ бисьмо почути въ томъ вельми важной и некучѣй справѣ голосу нашей интелігенціѣ а такожъ и чесныхъ гѣздѣвъ. Озвѣтъ ся, панове братя, чимъ скорше, озвѣтъ ся!

Посылайте дѣвчатъ до школы!

(Конечъ.)

Господиня то душа всего, она мати дѣтемъ своимъ. Она проводитъ неумѣющимъ молитву, безъ молитвы нѣхто не смѣе сѣсти до ѣбѣду и до вечерѣ. Она всѣхъ учитъ, наказуе, но нѣколи нема у неѣ гнѣву, а зъ устѣ еѣ не выйде нѣяке нечесне слово або будъ яке прокляте. Дѣти еѣ любятъ и слушаютъ, не зъ боязни но

зъ любви. — Они мають все на свѣй часъ. Она въ недѣлю и свято иде до церкви зъ своими дѣточками. Зъ полудня збирае дѣтей и прочитуе имъ св. писъмо и всяку добру науку изъ книжѣкъ. Запросятъ такую разумну гѣздыню въ гостѣ, чи на поминки, чи на крестины, чи на весѣлья, она любитъ пѣйти зъ добрымъ словомъ и щирымъ сердцемъ, но нѣколи за дѣя пѣнства, котрымъ она брѣдитъ ся и котрого боѣтъ ся мовъ трѣйла. Въ гостинѣ она засѣде собѣ зъ тверезыми своимѣ любимѣ сусѣдками, поговоритъ зъ ними о дѣтехъ, о коровахъ, о всѣмъ своимъ жѣночѣмъ гѣсподарствѣ, научитъ другихъ и порадитъ, коли ся сѣе и садитъ всяка огороднина, послушае и сама науки и рады, ѣсть, що Богъ давъ, чесно и красно, безъ ѣбмовы, но не остане до пѣзна; бо въ дома еѣ ждуть дѣточки и худѣбка. Передъ вечеромъ она уже въ свѣй хатѣ, а прийшла твереза и разумна и все порядкуе своимъ звычаемъ. Такая жѣнка то благословене Боже, то радѣсть, слава и богатство чоловіка! За еѣ розумомъ и пѣдѣ еѣ рукою все умножае ся, все росте и скрѣня наповняе ся грошемъ, полотномъ — та въ коморѣ не пусто, но всякого добра повно. Она собѣ зъ своимъ чоловікомъ жие въ любви, въ супѣкою, въ щастю, якъ двое тѣлъ зъ одною душею; щасливый чоловікъ, котрому Богъ судивъ такую свѣтлу, разумну, щирую и чесно товарищю жити. О кобы то пропали корчмы нашѣ тѣ то плѣгавѣ мѣсцѣ, де дѣяволъ розложивъ свое пекло и зъ ѣдки ѣнъ закидае свои мерзкѣ сильнѣ сѣтѣ наибѣльше на жѣнки, на тѣ матери нашего славного руского роду! Нема гѣршого лиха, гѣршого пекла, бѣльшого и страшнѣйшого ворога якъ жѣнка безумна, темна, пѣна, розпустна! Она носить въ утробѣ свѣй дитину, и зъ кровію еѣ втягае то невинне Боже сотворѣне въ себе ѣдъ (трѣйло) горѣвки, а зъ него и глупѣсть, злѣсть, лѣкомство, нечистоту и всяку погань и рѣжнороднѣ слабѣости. Она родить ту нещасну дитину по пѣному, и въ первыхъ дняхъ жити той невинной ангеликѣ уже муситъ зъ неѣ ссати молоко перепалене тою отруєю-горѣвкою. Не розвивае ся его тѣло, оно марне, слабѣе; не розвивае ся его душа, оно, хотъ вырасте, не має памяти нѣ другихъ дарѣвъ душевныхъ. Въ гѣсподарствѣ такой пѣяницѣ всюду нужда, кериня, голодъ и холодъ! Тамъ и худѣбка бѣдна, и курка и гуска, тамъ нѣ що ѣсти, нѣ де сѣсти. У такой гѣсподинѣ нѣчь днемъ а день нѣчею. Сварка, клекѣтъ, проклѣны ба и бѣйка тамъ що день! Такая хата, де така гѣсподиня, то пекло, пекло для неѣ самой, для еѣ чоловіка и для еѣ рѣдныхъ дѣтей. Тамъ все рве ся, а жидова лѣзе на гѣрунтъ и хату, якъ та мотылица до пѣчѣль, що утратили матку. — Не будемо споминати о тыхъ злыхъ мамахъ, що въ пѣнѣмъ станѣ свои немовлята-дѣти подушили-умертили! Не будемо писати и о тыхъ грѣшныхъ матеряхъ, що своихъ дѣтей мѣсто молитвы и добрыхъ дѣлъ крадѣжи, пѣятники и всякого лиха навчають. Прости имъ Боже ихъ грѣхи, они не тѣмятъ самѣ, що творять — не знаютъ, що ихъ душа тяжко передъ судомъ Божиимъ ѣдновѣдати буде!

О чесні нашій рускій отцѣ и матери, посылайте дѣвчатка ваші до школы, най они учать ся письма, вѣры христіянської и всего для житя пожиточного. О вы красні и любенькі нашій дѣвчатка! Не въ тѣмъ лишь ваша краса, щобы у васъ було гладке, румяне личко, щобы на васъ була стрѣйна и красна одежа; но бѣльша красота повинна бути въ головахъ и сердцахъ вашихъ, абысьте колись могли цѣлкомъ ушасливити тыхъ, зъ котрыми Господь васъ звязе, абысьте остали колись матерями свѣтлѣйшого поколѣня! О вы всѣ жѣнки рускі, не слухайте тыхъ, що вамъ правлять няцкѣй звичаѣ, то все пусте, безумне и нездале. Будьте розумными и свѣтлыми господинями, щобы о васъ такъ свѣтъ говоривъ якъ о тыхъ розумныхъ тверезыхъ, робучихъ господиняхъ — Нѣмкиняхъ, що мають славу на весь свѣтъ. Будете вы свѣтлыми и добрыми господинями, наша Русь буде богата, увѣльнить ся ѡдъ вогорѣвъ, стане о своихъ власныхъ силахъ и прославить ся! Все то у вашихъ рукахъ; бо вы плачете и годуете молоде поколѣне! Тому то еще разъ молю васъ, посылайте дѣвчатка до школы и не чекайте абы васъ екзакуцією до того силували, карали, фантували; бо и цѣсарске право наказуе, абы дѣвчатка — такъ само якъ хлопцѣ — до школы ходили и учили ся; бо Цѣсарь-Батько знае, що науки всѣмъ треба.

Дописи „Буковины“.

(ИЗЪ БЕРЕГОМЕТЫ НАДЪ ПРУТОМЪ). (Новый выдѣлъ читальнѣ. Подяка) 11. с. м. тамъ ѡдбуло ся засѣдане нововыбраного выдѣлу берегомѣтской читальнѣ и господарь Онуфрій Купчанко выбранный предсѣдателемъ, госп. Иванъ Сторожчукъ — заступникомъ предсѣдателя, госп. Димитро Сидѣрь — секретаремъ, госп. Димитро Шлемко касіеромъ и госп. Ілія Шлемко — бібліотекаремъ читальнѣ. Ч. господарь Іларій Войценко изъ Заваля подарувавъ читальнѣ въ Берегомѣтѣ надъ Прутомъ 25 книжокъ, за котрый даръ складае читальня щиро-сердечный «Спасибѣтъ».

Выдѣлъ Читальнѣ.

БУКОВИНСКІЙ ТОВАРИСТВА РУСКІЙ.

«Руска Бесѣда» и «Союзъ» устроюють якъ тогѣдъ, и сего року ѡдъ слѣдуючон Недѣлѣ почавши що Недѣлѣ товарискій вечерки полученіи зъ ѡдчитами, декламаціями, сѣвками, играми и танцами. Вступъ платный толькы на вечерки зъ танцами выноситъ: для 1 особы 1 зол., для родинъ 3 зол. ѡдъ 4 особъ а 50 кр. ѡдъ каждой дальшой особы, для п. п. студентѣвъ 50 кр. ѡдъ особы. Така карта вступна управле до вѣльного вступу на всѣ прочіи тов. вечерки ажъ до слѣдующого вечера зъ танцами. Першій ве-

черокъ зъ танцами буде на другу Недѣлю 25. Жовтня (6. лат. Новембра) въ сали гостинницѣ пѣдъ «зол. ягнятемъ.» 2. тов. вечерокъ безплатный буде 1. (13. л.) Новембра зновъ въ комнатахъ «Руской Бесѣды». Запрошенія будутъ небавомъ розѣсланы. Кто бы не получивъ запрошенія, зволить удати ся до «Руской Бесѣды».

О Д О З В А.

Выдѣлъ тов. «Рускій Дѣмъ Народный» въ Чернѣвцахъ запрошае членѣвъ сего товариства на порядочне головне зѣбрание, котре буде въ Четверъ дня 26. руского Листопада (8. лат. Декемврія) о 10. годинѣ рано въ комнатахъ «Руской Бесѣды», Улиця лилійна ч. 29. пѣсля порядку дневного приписаного §. 13. статутѣвъ.

Заразомъ взывае выдѣлъ всѣхъ членѣвъ, що залягають зъ вкладками, щобы найпѣзнейше въ день зѣбрания заплатили свѣй довгъ, инакше выкреслить ся ихъ изъ спису членѣвъ.

Дальше запрошае выдѣлъ на се зѣбрание всѣхъ патріѣтѣвъ, котріи желають бути членами «Народного Дѣму» въ Чернѣвцахъ.

Членомъ основателемъ стане ся, хто передъ зѣбранемъ зложитъ що найменше 50 зол. або хоть одну рату сеи сумы и зобовяже ся рѣшту до року заплатити.

Членомъ дѣйствительнымъ стане ся той, хто передъ головнымъ зѣбранемъ зложитъ вступну таксу 2 зол. и обовяже ся що мѣсяця платити по 50 кр.

Менше заможнымъ Русинамъ може выдѣлъ зменшити щорѣчну вкладку но они довжні того зажелати а передъ зѣбранемъ що найменше 2 зол. вступного зложити.

Селянамъ зменшивъ выдѣлъ щорѣчну вкладку на 1 зол., котру щороку на головномъ зѣбраню зложити мають.

Всякій грошѣ на «Народный Дѣмъ» въ Чернѣвцахъ належитъ присылати на руки предсѣдателя економичного комітету п. к. совѣтника суду краевого п. Исидора Винницкого.

Всѣ датки оголошеніи будутъ въ «Буковинѣ».

Чернѣвцѣ, въ Жовтні 1887. р.

Предсѣдатель:

Секретарь:

Исидоръ Воробкевичъ.

Атанасій Руснакъ.

ДРОБНІЙ ВѢСТИ.

(Редакторъ п. Григорій Купчанко), котрому, якъ намъ доносятъ, рѣдне его село Берегомѣтъ надъ Прутомъ и сусѣдній громады, якъ: Дубовець, Лужаны, Реваковѣцъ и т. д., приготовили сердечну

стрѣчу привтавши его прочувствованими бесѣдами и хлѣбомъ-солею, вернувъ ся 13. с. м. назадъ до Вѣднѣ. П. Купчанко мавъ нагоду почути изъ устъ нашихъ селянъ и пересвѣдчити ся наочно, скѣлько добра вчинила «Буковина» для бук. народу руского за такъ короткій часъ. П. Купчанко не мѣгъ нахвалити ся Редакціѣ «Буковины, неутомимой дѣятельности бук. товариствъ и патріотѣвъ-Русинѣвъ, засуджуючи заразомъ нечесне поступоване звѣсныхъ журналовъ и ихъ со-трудниковъ, що безсовѣсно клеветуютъ и обчорнюють «Буковину», бук. товариства и патріотѣвъ-труженниковъ. Зъ задоволенемъ записуемо безсторонній судъ п. Купчанка о насъ и нашихъ врагахъ; видео, що й чоловікъ противныхъ навѣтъ намъ засадъ, коли є щиримъ пріятелемъ своего народу й бажає ему добра, не може не признати, що наше дѣло чисте, совѣсне, и щире, та потрібне й пожиточне для руского народа.

(Шкѣльній справы.) Шкѣльній повѣты Кѣцманъ-Вижниця остануть и на дальше пѣдъ однимъ надзирателемъ, що выйде на очевидну шкоду шкѣль, божъ нѣякій надзиратель не схоче стратити свое здоровье. — Сими днями мають бути предложенъ повѣтові надзирателѣ шкѣльній. Професоръ В. В. Рента мавъ зайвити письменно, що не прийме бѣльше надзору надъ школами. Всѣ совѣснѣи учителя черновецкаго повѣту мѣскаго жалуютъ щиро за симъ безстороннимъ и безпристроенымъ инспекторомъ и приготавлиють до него прозбу, щобы цѣнуувъ свое заявлене. Противно маєсь дѣло зъ п. Стефановичемъ, котрый всѣми силами и способами старає ся, щобы мѣгъ на дальше румунизувати рускѣи школы. Кромѣ него убиваєсь тѣма иншихъ людей о надзирательство надъ школами, котре одному выгѣдне, другому плѣдне а третому въ политично-національнѣмъ взглядѣ пожадане здає ся. Русины бук. высказали свои дотычнѣи жалобы й желаня п. міністрови й выжидають тѣлько предложеня красвой шкѣльной рады, а коли на рускѣи и мѣшанѣи повѣты стануть надзирателями дотенерѣшнѣи люди або такѣиже новѣи, то представлять они п. министрови, а колибъ се не помогло, то цѣлому свѣтову, якѣи люди, якимъ способомъ и на що о надзирательство надъ школами убиваютъ ся. Матеріалу многимъ дуже немалого едовѣтъ.

(Противъ румунизаціѣ въ церквѣ) мавъ высказатись дуже остро президентъ краю Е. Е. п. баронъ Піно пѣдъ часъ своего побуту въ Серетѣ, довѣдавшисъ ѳдъ тамошняго прав. священника Воронки, (звѣснаго предсѣдателя рум. ак. товариства «Арборосы» обжалованого о головному зраду), що ѳнѣ, мимо великого числа прав. Русинѣвъ, служитъ и проповѣдує лишъ по румунски. Панъ президентъ мавъ при той нагодѣ заповѣсти навѣтъ енергичну акцію правительства противъ румунизаціѣ въ церквѣ.

(Рада державна) ѳдбувши 5 засѣданъ перестала радити, позаякъ вчера розпочала ся сесія делегаціѣ, котрѣи мають радити надъ спѣльными справами Австріѣи и Угорщины особливо що до войсковыхъ и заграничныхъ справъ. Засѣданя Рады державной заповняли запытаня до министерѣвъ зѣ стороны рѣжныхъ послѣвъ. Дальше ухвалено законъ о щадницяхъ почтовыхъ. Важнѣйшей бувъ законъ о тымчасовѣмъ бюджетѣ то є о доходахъ и выдаткахъ державныхъ на першѣи 3 мѣсяцѣ року 1888. Министеръ финансовъ вырахувавъ що нарѣкъ буде доходу 514 миліонѣвъ 471 тысяча 836 зол., а выдаткѣвъ 535 миліонѣвъ 715 тысяча 753 зол., одже не стане ще 21 миліонѣвъ 245 тысяча 917 зол.

(Спѣръ о мерцѣвъ). Студенты медицины, що учать ся на лѣкарѣвъ, порятъ мерцѣвъ и учать ся на

нихъ, якъ лѣчити хорыхъ. Рада громадска мѣста Праги ухвалила выдавати мерцѣвъ зъ арештѣвъ тѣлько чеськимъ студентамъ, рядъ же назначивъ половину мерцѣвъ для нѣмецкихъ студентѣвъ. Рада громадска ѳдозвалась до министерѣвъ, а ся рѣшила, що мерцѣвъ належитъ роздѣлювати межѣи нѣм. и чеськихъ студентѣвъ. Така то розгорѣлась борба межѣи Чехами и Нѣмцами въ Празѣ, що навѣтъ о мерцѣвъ спорять.

(Колѣмийскій судъ) засудивъ тыми днями нехриста-пьявку Абрума Розенблята на два роки тяжкой вязницѣ. Сей жидъ упоювавъ черезъ довѣшій часъ. Василя Оленюка, господаря зъ Тростянця, пов. снѣтиньскаго, и тымъ зробивъ его слабоумнымъ. Кори-стаючи зъ того Абрумъ выманивъ у Оленюка даромъ формальною цесією весь его недвижимый мастокъ. Засуджуючи жидъ судъ рѣшивъ рѣвночасно, що привласнене жидомъ майно має бути Оленюкови звернене.

(О Библиотекѣ для молодѣжи) иинѣ «Дѣло»: «Кождый, хто занимає ся выхованемъ малыхъ дѣтей, мусить признати, що Библиотека таѣи дуже старанно редактована и подає способомъ легкимъ та приступнымъ вѣдомости зъ рѣжныхъ галузей науковыхъ. Сѣи книжочки суть майже необходимѣи для малыхъ школярѣвъ, але и старшѣи письменнѣи селяне найдуть въ нѣй неодну цѣкаву рѣчь.»

(Смерть ѳдъ горѣвки). Въ селѣ Печенѣяхъ, пов. перемишлянскаго, напивали ся деякѣи любовники горѣвки у зарѣбника Галаѣ до пѣзної ночи. Коли вже добру мѣру проковтнули, порозходились домѣвъ а Галаѣи покляли ся спати, жѣнка въ хатѣ а чоловікъ въ сѣняхъ. Рано чоловікъ пробудивъ ся, щобы напиться воды, бо горѣвка его палила а ѳбаючи и о жѣнку припѣсь «йи такожъ воды таѣи заликавъ!» На и ты, стара, напѣи ся, бо й тебе мусить палити!» Але стара була вже холодна, — умерла зъ перепѣю.

(Прокурюване тютюну и цигаръ въ Австріѣи) збѣльшило ся значно въ першѣмъ пѣвроку 1887. Дохѣдъ зъ тютюну выносить за часъ ѳдъ 1. сѣчня до 30. червня с. р. 37 миліонѣвъ 349 тысяча 180 зол., затымъ о 1 миліонѣвъ 327 тысяча 686 зол. бѣльше, якъ за першѣи пѣврѣкъ 1886.

(Рускѣи театеръ народный) представивъ 9. жовтня въ Станиславѣвъ «Дѣвбуша», трагедію въ 5 дѣяхъ написану (бѣлымъ стихомъ) и на ново переоблену Ос. Федьковичемъ.

(Зъ рукъ до рукъ). До одного зъ льѣвовскихъ мешканцѣвъ привѣзъ селянинъ зъ Вѣлогорщи, Павло Савицкѣи, бараболю, Залагодивши отримане поручене, готовивъ ся уже до ѳдѣзду, коли въ тѣмъ якась незнакома невѣста приступила до него зъ прозбою, щобы єи забравъ зъ собою, бо она живе въ тыхъ самыхъ сторонахъ. Селянинъ згодивъ ся єи взяти тымъ охотнѣйше, що ѳбѣцала заплатити 50 кр. Невѣста, усѣвши вже и умѣстивши кошкѣи на возѣ, выправила ще селянина до мѣста зъ якоюсѣ орудкою. Коли вернувъ ся, не заставъ уже незнакомѣи. Она утѣкла, а кошкѣи лишила на возѣ. Цѣкавыи селянинъ отворивъ вѣчко кошкѣи и спостерѣгъ — лежачу въ нѣмъ дитину. Не надумуючисъ довго, знявъ кошкѣи зъ воза и поставивъ въ брамѣ дому при улицѣ Жовковскѣи. По хвили злодѣѣ льѣвовскѣи ѳдобачили кошкѣи лишений въ брамѣ, вхѣпили и утѣкли зъ нимъ, не догадуючисъ, яка въ нѣмъ крѣсьє ся добычъ. Черезъ кѣлька рукъ переходивъ ще той кошкѣи, закимъ хтѣсь пригорнувъ до себе ѳбѣдну дитину, — хто? — не звѣстно.

(Цѣны збѣжа въ Чернѣвцяхъ.) Дня 26. л. Октобра с. р. коштовали 100 кѣло: шкеницѣ 6 зол. 80 кр. до 7 зол. — кр.; — жита 4 зол. 40 кр.

до 4 зол. 85 кр.; — овса 3 зол. 40 кр. до 3 зол. 90 кр.; — ячменю 4 зол. 30 кр. до 5 зол. 50 кр.; — кукурузы 4 зол. 50 кр. до 4 зол. 85 кр. —

ДЛЯ НАУКИ И ЗАБАВЫ.

ЧЕРНИЧКА.

(Конецъ.)

Сякъ — такъ помогла менѣ Мати Божа розважити Сонечку, розогнати туманъ зъ ея чистои молодои душѣ. Радѣю я: думаю собѣ: «розвѣте моя квѣточка..» Де вже! Минуло кѣлька днѣвъ, зновъ она въ сумѣ горнула ся. Коли-бъ хочъ плакала она; силакнула-бъ, погасила-бъ слѣзми дѣвочій жаръ, оно и полегшало-бъ, хочъ на часъ, доки-бъ зновъ заняло ся. Такъ нѣжь! нѣ слезиночки, нѣ росиночки; чи она усѣ слезы выплакала, чи они запекли ся... зѣтае тѣлько, тай то ще нищечкомъ, потай людей.. Знати — въ кого є мати.. Знати въ тому и вся сила, що Сонечка вѣрно любила: коли-бъ може жартувала, то стѣлько-бъ лиха не спѣзнала... А про те — не вгадати! Єго сила, Єго й воля.

Хирѣе — темнѣе моя зѣронька ясна!

Абы зѣстала ся на самотѣ въ келіи — заразъ на вколѣшки, усе молитъ ся. До церкви першою прийде, останною вийде; якъ упаде на вколѣшки, до кѣнця богослуженя не встане. Такъ що дня.

А отсе тыжднѣвъ зо два тому назадъ, я вже спочивати збирала ся, приходитъ Сонечка до мене и каже: «Бабусю! приймѣть мене до себе переночувати; самѣй менѣ страшно.»

«Ночуй мое пташенятчко, ночуй; та чогожь тобѣ страшно?» пытаю ся.

«Вже, каже, двѣ ночи онѣ приходять до мене; такий онѣ блѣдый, худый, страшный и кличе мене до себе.»

«Святъ, святъ, святъ! то тобѣ ввижаєть ся; перекрестись, та прочитай «да воскреснетъ Богъ», оно й минеть ся.»

Кажу такъ, а сама собѣ думаю: се такъ сатана ея спокушає; заздро ему клятому стало, що она усе молитъ ся, отъ онѣ и береть ся. Вже не на те онѣ и сатана, щобъ людей зводити! не дає ему Господь нѣ сну, нѣ винку, затымъ онѣ тѣлько того й робить, що людей на грѣхъ пѣдводить.»

Пѣслала я їй постѣль, лягла она; я свѣтло потушила, перекрестила ея, «Огради мя» перечитала и собѣ въ постѣль. Ще й очей я гораздъ не звела, якъ закричить она не своимъ голосомъ:

«Бабусенько! Бабусенько! онѣ прийшовъ, ось били мене стоить!»

Я й не стямилась! прожогомъ до сѣрникѣвъ, до свѣтла; свѣчка у мене передъ очима, а я бѣгаю по келіѣ та свѣчки шукаю. Трушу ся вся; на силу засвѣтила. Глянула на Сонечку, а она, — наче зъ хреста знята! я надъ нею молитвы творю, а она одно править: «Ось, ось онѣ, бабусенько! вже до дверей пѣшовъ.»

Дивись ся: Господи! нѣбогѣсенького нема, а їй ввижаєть ся. звѣстно — сатана усе коить.

Я тодѣ за страстну свѣчку; була у мене смирна зъ пѣдъ плащеницѣ; — покурила я его; достала зъ за образа шапочку Ивана Многострадального; надѣла не неї, та все хрещу, все хрещу ея, и вдовжь, и впоперикъ и хрестъ на — хрестъ. Втихомирила ся и заснула; тѣлько и въ снѣ уся тремтить; а серденько у неї беть ся, якъ не выскочить. До самого свѣту я вже бѣдъ неї не на стулѣнь.

Вранцѣ встала она, нѣчого, тѣлько сумує, головонька, каже, болить. Давъ Богъ вечеръ; бѣдстояли ми вечерню и всенощну, вернули ся до господы, перекусили, чимъ Богъ пѣславъ и стали на молитву. Я помолила ся постель перебила; свяченою водицею скропила, смирною покадила. Марне! не помогло нѣ кропило, нѣ кадило.

Я лягла, а Сонечка усе навколѣшкахъ молитъ ся: молилась, молила ся, а тодѣ якъ схопить ся, якъ кинеть ся прожогомъ до мене на груди, та несамовито якъ скрикне:

«Бабусю, бабусю! Онѣ — онѣ били мои постелѣ стоить!»

Я ея — ну — хрестити та вмовляти:

«Сонечко — уточко! тобѣ ввижаєть ся, марѣе, напий ся свяченою водицѣ.»

Зновъ до самого свѣту не спала она и свѣтла усю нѣчь не гасили.

Бачу я, що тутъ не переливки, що се або дявольске тканя, або їй заподѣяно, даня дано. Хтожь бы давъ?

Пытаю ся у неї:

«Чи нѣхто до тебе, дитино, не провѣдувавъ?»

«Провѣдувала, каже, она», себѣ то вдова того панка, Сонечкиного коханця.»

Тодѣ у мене, немовъ хто рукою зъ очей полуду знявъ! «Се зле, думаю, нѣхто якъ она, та вдова. А она — охъ — охъ! якъ побачила я ея разъ якось! прямо найстарша вѣдьма зъ Лисой горы! така она баба тепа, що родомъ зъ самого некла!»

Тодѣ я, годѣ на свѣй розумъ спѣдѣвати ся, пѣшла до сестры — чернички Серафимы, розторопна она, нехай їй легесенько кинеть ся.

Розповѣла їй усе, и она тежъ каже: «заподѣяно.» Пораала мене — благовѣстного ячка достати, та положить пѣдъ престоломъ на три службы, а тодѣ нехай Сонечка на нѣчь выпе его. «Якъ рукою, каже зниме, усе минеть ся.»

Я не пожалѣла своихъ старыхъ нѣгъ, усе мѣсто стенила; нѣгде, якъ замовлено! Звѣстно — коли то те святе Благовѣщаня було! хто его додержитъ до Спасѣвки! Такий вже, мабутъ, Сонечкинъ таланъ сирѣтскій; сказано — якъ сирѣтѣ женити ся, такъ и нѣчь мада!

Сестра Серафима тодѣ до матерѣ — Игуменѣ. Игуменя позвала мене. Росиптує. Я повѣдаю, а слезы зъ мене градомъ капъ — капъ!

Такажъ бо та Сонечка хороша, молода, та вже надломана.

«Треба по лѣкаря», каже Йгумена.

«Воля ваша, кажу я, а собѣ на думцѣ: не въ лѣкарѣ тутъ сила.

Приѣхавъ лѣкаръ, такий старый, та осоружный, прости мене, Господи!

Якъ заговорить, — нѣчого не зрозумѣшь; наче ему шматокъ лемѣшки до пѣднѣбня прилипъ. Пытається ся онъ у Сонечки:

«Що болить?»

«Нѣчого, каже она; коло серця трошечки пече та въ головѣ — буцѣмъ жорна мелють.»

Давъ онъ їй щось пити, каплѣ якогось въ си-
ненькому каламарѣ; такий пахучій, ажъ въ нѣсъ бють, якъ понюхаєшь; не тямлю що оно таке. Бере она, не тї каплѣ, а я собѣ думаю «не того тобѣ треба.»

Другого дня приѣхавъ зновъ лѣкаръ, пытається ся у неї:

«Лѣйше?»

«Лѣйше», каже.

Справдѣ такий тоєночи не ввижало ся. Такъ хіба то бдѣ капелѣ?

То вже я знаю бдѣ чого! настояла я макѣвокъ, та напоїла єи на нѣчь, отъ она чому спала, а не бдѣ капелѣ.

За тежъ на другу зновъ нѣчь, якъ почало ся, Господи! я и очей не зводила! Сонечка вже й не вставала. И въ день лежить та все одно:

«На що я его зустрѣла, на що полюбила?»

«На те,» заспокоюю я єи, «що такъ Богъ призво-
ливъ.»

Зновъ приѣхавъ лѣкаръ.

Стонѣ, та головою хитає, наче кобыла въ Спа-
сѣвку: похитавъ, похитавъ и геть собѣ.

Бачу я: не его розуму дѣло, та не бдѣваю ся промовити, мовчу. Сѣвъ онъ, черконувъ на папѣрцѣ и каже: «Отсе нове лѣкарство для неї.»

Пѣшовъ.

«Не по его рукахъ обухъ.»

«Я тодѣ до сестры Серафимы:

«Сказавъ, каже, надѣя є.»

«Охъ, сестро! се така надѣя, що бдѣ неї волосѣ сивѣє. Хіба не видко: смерть на носѣ, а онъ верзе: «надѣя». — Не вставати їй.

На мое й вийшло...

Переставила ся.. учора й поховали...

Охъ, якажъ менѣ єи шкода, якій жалѣ!...

Матенько наша, Покровонько свята! приняла мою Сонечку, прийми и мене...

Бабуся захлинула.

У Кієвѣ,

О. Я. Кониській.

Переписка Редакціѣ и Администраціѣ.

Довжниківъ нашихъ взымаємо по разѣ послѣдній до уплаты залеглои пренумераты; хто не пришле довгъ до 5. лат. Новембра с. р., тому вышлемо наказъ почтовый, черезъ що збѣльшатъ ся кошта.

Зъ симъ числомъ высилаємо предпла-
тителямъ 6. пѣваркушъ літер. «Додатку до
Буковины», що мѣститъ въ собѣ конецъ по-
вѣстки Евгеніѣ Ярошиньской: «Щира лю-
бовъ» и початокъ Федьковичовой баллады:
«Шипѣцкій березы.» 7. «Додатокъ» выйде зъ
22. а 8. зъ 24. числомъ «Буковины».

Ч. ЧИТАЛЬНЯ ВЪ РОЗТОКАХЪ. Чи маєте вже «Батьківщину» и
«Рускій Правотаръ? Коли нѣ, то пришлѣть на нашѣ руки 3 зол.
80 кр. й мы вамъ пристараємо; бо годѣ замовляти безъ грошей.

НОВІ КНИЖКИ.

Альбумъ заслуженныхъ Русинѣвъ. Пѣдѣ
такимъ заголовкомъ выдало товариство «Просвѣта»
збѣрку 20 гарныхъ дереворытѣвъ рѣзныхъ заслуженныхъ
Русинѣвъ, до котрой звѣсна въ краю робѣтня пере-
плетница п. Сножарского у Львовѣ доробила дуже гар-
ний и вкусній теки. Теки тї суть оправлені въ барвие
полотно и мають дуже красній вытиски и бѣдновѣдну
написъ въ золотыхъ буквяхъ. Альбумъ той годить ся
вельми на столы въ салѣонахъ по рускихъ домахъ а
за-для своєи важности патріотичной якъ и дуже при-
ступной цѣны повинно вайти приступъ въ якъ най-
ширшій круги. Цѣле альбумъ зъ 20 штуками дереворы-
тѣвъ коштує лишъ 60 кр. а теки въ 9 рѣзныхъ бар-
вахъ суть обчислені на 50 штукъ дереворытѣвъ, котрі
пѣзнѣйше можна буде доповняти.

Вже розпочавъ ся друкъ найзнаменитшого дѣла
славно-звѣстного историка русского М. Костомарова:

БОГДАНЪ ХМЕЛЬНИЦКІЙ

въ 4-охъ томѣхъ (яко IX — XII т. Рус. Ист. Бібліо-
теки). Предплата на цѣле дѣло (котре обовязуєсь взяти
кождый предплатникъ) выносить 5 зол. або 1 зол. 25
кр. за томъ съ пересылкою франсо. Въ оправѣ (по 2
томы разомъ) стоить цѣле дѣло 6 зол. 20 кр. съ пе-
ресылкою рекомандованою. Можна ще дѣстати и всѣ
доси выдані томы Руской Истор. Бібліотеки. Належи-
тѣсть, якъ и предплату можна надсылати ратами пѣ-
сля власной деклараціѣ пѣдѣ адресою:

Олександрѣ Баревскій,
професоръ въ Тернополи

БУКОВИНСКИЙ ИЛЮСТРОВАННЫЙ КАЛЕНДАРЬ

НА ПЕРЕСТУПНЫЙ РОКЪ 1888.

выданный „Рускою Бесѣдою“ въ Чернѣвцяхъ, уложенный Омел. Поповичемъ
выйшовъ и розсылае ся (однакъ только за грошъ або на замовленя)
по цѣнѣ 50 кр.

З М Ъ С Т Ъ К А Л Е Н Д А Р Я :

I. Часть календарска.

Лѣтопись	стор. 3
Календарь астрономический	„ 6
Календарь церковный	„ 7
Свята грецкй и римскй (червонный друкъ)	„ 9
Календарь жидѣвскй	„ 21
Всходъ и заходъ сонци и мѣсяца	„ 22

II. Часть информацийна.

Цѣсарско-австр. пануюча родина	„ 24
Выказъ оцлатъ стемпльовыхъ	„ 25
Почтовый и телеграфический указатель	„ 28
Стемплера таблица	„ 29
Таблица вырахования ѡдсотковъ	„ 30

III. Для науки и забавы.

Привѣтна пѣснь Е. В. Архикнязеви Рудольфови (О. О. Поповича, зъ портретомъ Архикнязя)	„ 32
Исидоръ Воробкевичъ (Юбилейна Споминка Д-ра Ст. Смалъ-Стоцкого. Зъ портретомъ ювилата)	„ 34
Ювелей 25-лѣт. лѣт. дѣятельности Ис. Воробкевича обширне описане Ом. Поповича	„ 41
Посланіе (Тараса Шевченка)	„ 57
Жовнирка (Повѣсть Ю. Федьковича)	„ 61
Не смѣйтесь! (Стишокъ Ом. Олексювого)	„ 68
Никола Костомарѣвъ (Статія В. Коповского, зъ портретомъ Костомарова)	„ 69

На вербѣи грушѣ. (Стишокъ Ом. Олексювого)	„ 73
Живемъ, живемъ и жити мемъ! (Стихъ Ом. Олексювого)	„ 74
Якъ то одинъ календарь прославивъ ся. (Изъ веселыхъ повѣсточокъ Розегера. — О. О.)	„ 74
Кѣстка и Ченець. (Поезія Данила Млаки)	„ 75
Антипо, (повѣсть посли «Далеса» Захеръ-Мазоха написавъ Ом. Поповичъ)	„ 77
Панъ Каштелянъ. (Баллада Д. Млаки)	„ 83
Якъ мужикъ Гарасемъ лѣкаремъ ставъ. (Весела повѣсточка Д. Млаки)	„ 85
Царъ Горохъ. (Зъ Беранже написавъ Вл. Сивеньскй)	„ 87
Всякй рады для громады. (Списали О. О. и Н. Ш.)	„ 89
Дещо смѣшного. (Списавъ О. О.)	„ 97

IV. Буковинскй шематизмъ.

1. Політичнй власти.
2. Судовй власти.
3. Финансовй власти.
4. Церковнй власти.
5. Школы.
6. Власти земледѣльнй.
7. Власти торговельнй и промысловй.
8. Всѣ Рускй товариства на Буковинѣ.

V. Оповѣщення.

БУКОВИНСКИЙ АЛЬМАНАХЪ

«СОЮЗА»

обнимающй на 12 печатаныхъ листахъ 20 поезій, 5 повѣстей и 1 наукову розправу высылае

ПО 80 кр.

НАША РЕДАКЦІЯ.

Адміністрація „Буковины“

выдала й розсылае

Статуты товариства „Власна Помѣчь“
то е

шпихлѣрѣвъ и касъ позичковыхъ разомъ
по 30 кр. за 5 статутѣвъ зъ прозьбою.

За такую саму цѣну высылае ся и

СТАТУТЪ ЧИТАЛЕНЬ

въ 5 примѣрникахъ зъ прозьбою.

«Буковина» выходить
1. (13.) и 16. (28.) каждого
мѣсяца.

ПРЕНУМЕРАТА

платна въ Чернівцяхъ
выносятся:

на цѣлый рокъ 3 зол. — кр.
» півъ року 1 » 50 »
» третину » 1 » -- »

Поодинокі числа 15 кр.
въ графіцѣ Рехенберга,
улиця ратушева.

БУКОВИНА.

Часопись політична и наукова
для народа руского.

РЕДАКЦІЯ и АДМИНИ-
СТРАЦІЯ «Буковины» зна-
ходиться въ Чернівцяхъ
(Улиця Липицка ч. 29), куда
всѣ дописки адресовати на-
лежитъ.

Цѣло- и піврочні пред-
платители достаютъ зъ кож-
дымъ 3. числомъ премію.

ОПОВѢЩЕНІЯ ПРИЛОГИ
обчисляютъ ся якъ найде-
шевше.

ДО РУСКИХЪ ВЫБОРЦѢВЪ.

Въ черновецкѣй нѣмецкѣй газетѣ «Буков. Рундшавъ», зъ дня 8. л. с. м. помѣстило 20 выборцѣвъ, господарѣвъ и священникѣвъ, кѣцманьского повѣту завѣзване до п. к. старосты Виктора Ортиньского, яко соймового посла сего повѣту, щобы ще сего мѣсяца ставъ въ Кѣцмани передъ своими выборцами и здавъ справу зъ своей трилѣтней дѣятельности въ бук. соймѣ и щобы выслухавъ бажаня своихъ выборцѣвъ що до справъ, якѣ мають прийти до обрады на близкѣй уже сесіи соймовѣй. Есть се крокъ у насъ ще доси небувалый, а тымъ то ще большой ваги. Кождаго, хто не уважае конституційне право играшкою старыхъ дѣтей, мусить сей першій на Буковинѣ обявъ політичной свѣдомости выборцѣвъ возрадувати. Прецѣмъ найшло ся и у насъ кѣлька мужѣвъ, котрі посмѣли завѣзвати посла, щобы показавъ, якъ дбавъ онъ о повѣрену ему долю народа. Та п. Ортиньскій не має, здаесь, чимъ похвалити ся; бо, якъ уже въ завѣзваню написано, годѣ було вычитати або хотъ почути дещо про яке небудь дѣло або слово сего посла въ користь своихъ выборцѣвъ. Хто знае отже, чи п. посолъ стане до обрахунку зъ своими выборцами. Въ такѣмъ разѣ не остане выборцамъ нѣчо иного, якъ высказати п. Ортиньскому свое недовѣріе. Явить ся же п. посолъ передъ своими выборцами, то хотѣли бысьмо пригадати выборцамъ-Русинамъ изъ Кѣцманьского повѣту, щобы не залишили, а такожъ зѣйшли ся зъ п. посломъ и спытали ся его, що зробивъ онъ за 3 лѣта въ соймѣ для Русинѣвъ Кѣцманьского повѣту. На кождый способъ повинні бы Русины Кѣцманьского повѣту попри инші справы, вложити на п. посла обовязокъ, абы поднѣсь въ соймѣ справу Кѣцманьской гімназіѣ и заже-

давъ одъ правительства, щобы вже разъ за-
сновало сю гімназію. Надѣмо ся напевно,
що найде ся въ цѣломъ Кѣцманьскомъ повѣтѣ
хотъ одинъ мужъ, що заговоритъ въ имени
Русинѣвъ покривдженихъ рядомъ, а опуше-
ныхъ своими послами, котрыхъ имъ накинено
на заступникѣвъ.

При сѣй нагодѣ ѡдзываемось и до вы-
борцѣвъ Заставнецкого и Вижницкого повѣту,
щобы й они, якъ се зробили Кѣцманьскій вы-
борцѣ, такожъ черезъ газету запросили п. ба-
рона Василька и п. Д-ра Зоту, абы зволили
потрудити ся до Вижницѣ та до Путилова и
сказали, що зробили они въ соймѣ для добра
своихъ выборцѣвъ та выслушали ихъ жаданъ
и кривдъ. Одъ п. Зоты повинні бы выборцѣ
Кѣцманьского, Заставнецкого и Вижницкого
повѣту зажадати ще й справозданя зъ его дѣя-
тельности въ радѣ державнѣй у Вѣднѣ, та
наказати ему выразно, щобы озвавъ ся на
правду про кривды Русинѣвъ и зажелавъ ру-
ской гімназіѣ въ Кѣцмани, рускихъ выкла-
довъ въ теологіѣ и т. д., на що новый рокъ
и новый рахунокъ державный якъ разъ ѡд-
повѣдна нагода. Най панове послы не си-
дять за дурно на вашъ коштъ у Вѣднѣ и въ
Чернівцяхъ, а най дбають про добро вы-
борцѣвъ, а нѣ, то най зречуть ся посольства.
Скажѣтъ имъ се въ очи, нѣхто нѣчого Вамъ
за те не зробитъ, се Ваше право; бо Вы ихъ
платите. А не являютъ ся панове послы до
обрахунку зъ Вами, то выпишѣтъ по всѣхъ
газетахъ, що имъ не вѣрите й не узнаете
ихъ своими заступниками, а тогды правитель-
ство й всѣтъ знати ме про Ваші кривды, а
не скаже, що Русинамъ у всѣмъ добре, бо
ихъ послы мовчатъ якъ рыбы.

СПОЉНІ ДЕЛЕГАЦІЇ.

Минувшої суботи въ полудне приймавъ цѣсарь делегаціѣ а именно насампередъ угорску делегацію о 12 год. а ѡдтакъ о 1 год. делегацію австрійску. На промову предсѣдательствъ делегацій ѡдповѣвъ цѣсарь слѣдуючоу бесѣдоу:

«Дякую Вамъ за завѣренія вашої вѣрної преданности, котру Вы Менѣ лише що высказали. Они робять Менѣ завсѣгды щирю радѣсть.

Зъ вдоволенемъ можу вказати на то, що заграничній ѡдносины державы суть незмѣнно користний и потѣшающій и що політика, котрої вытревало держити ся Мое правительство а котра стремить до удержанія мира и спочивающого на угодахъ правного стану, знаходить не лише признане, але такожъ и важку пѣдмогу.

Болгарска справа на Мѡй жалъ не дѡйшла все ще до кѡнця, але маю надѣю, що она и на дальше задержитъ свѡй льокальний характеръ а въ кѡнци залагодить ся въ способъ, котрый погодить допускаемї жадаія Болгаръ зъ европейскими угодами и интересами.

Хоть въ Европѣ пануе безъустанно чувство непервности и то змушуе Мое правительство не дати ся випередити въ свѡмъ старанї о оборонну силу монархїѣ, то можна все-таки справедливо принускати, що неутомимї змаганїя и тѣсна звязъ державъ, що выступають за удержанемъ мира, не допустять и на дальше до его нарушенїя.

Дякуючи Вашѡй патріотичнѡй жертволюбивости, могло сего року розпочати ся нове узброєне войска. Для дальшого переведенїя того буде Мое міністерство войны мусѣло ужити въ слѣдуючѡмъ роцѣ потрѣбныхъ средствъ ще въ бѡльшѡй мѣрѣ, але за то старало ся оно зменшити тѣ бѡльшї жадаія о скѡлько можна административными средствами.

Выдатки на управу Босны и Герциговини покривають ся и сего року выключно власными доходами тыхъ краѣвъ, а такожъ и симъ разомъ постановлено зменшити кредитъ потрѣбный для войска въ Боснѣ и Герциговинѣ.

Перекопанный, що Вы пристунаете до розслѣду переданныхъ Вамъ предложень зъ досвѣдченою обачностїю и патріотичною ревностїю, желаю Вашимъ роботамъ користного успѣху и витаю Васъ сердечно.»

Законъ противъ пьянства.

Правительство предложило палатѣ послѣвъ на засѣданїю 26. с. м. проектъ державного закона противъ пьянства. Зъ краѣвъ австрійскихъ мали дотеперь такіи законъ лише Галичина и Буковина, — нынѣ правительство признало потрѣбнымъ и ѡдновѣднымъ розширити мѣры противъ пьянства на цѣлу державу. Причиною сего розширенїя е стверждена давно лѣкарями и

фізіологами правда, що надмѣрне уживане алькоголевыхъ напитковъ доводить не лише поодинокї особы, але цѣлї родины и цѣлї версты суспѡльности до тѣлесной и матерїальной нужды. Есть се также лихо, котрого не одолѣють змаганїя поодинокїхъ чловѣколюбцевъ або такихъ же товариствъ, такъ, що помѡчь державы стае тутъ оправданою вже зъ огляду на тѣ задачі, якї сучасна держава сповняти повинна супротивъ своихъ членѡвъ. Що законодавство дѣлае тутъ дуже успѣшно, свѣдчатъ о тѡмъ примѣры зъ Швеціѣ, де по введенїю закона противъ пьянства такъ зменшилось пите горѣвки, що коли давнѣйше принадлеало на одного чловѣка 54 літровъ рѣчно, теперъ лише 8 літровъ, дальше примѣры Норвегїѣ, Нидерляндѡвъ и др. Ѳдбувшїй ся минушого мѣсяця у Вѣднї гігієничный конгресъ зажадавъ ѡдъ державы рѣшучо кроковъ въ тѡй справѣ. Пѡсля резолюціѣ конгресу мала бы держава противдѣлати пьянству: пѡднесемъ цѣны т. е. вышшимъ оподаткованемъ горѣвки и другихъ спиритусовыхъ напитковъ, зменшенемъ мѣсць продажы тыхъ напитковъ, вызначенемъ годинъ продажы, наглядомъ надъ шинками и надъ чистотою напитковъ, накладанемъ каръ на тыхъ, котрыхъ прилюдно подыбуе ся пьяными, якъ такожъ и на властителейъ дотычныхъ шинковъ и т. д.

Проектъ правительства иде переважно за радою конгресу. Складае ся ѡнъ зъ двохъ частей. Друга часть т. е. ѡдъ §. 6—13 есть майже дословнымъ повторенемъ звѣстного всѣмъ закона о пьянствѣ, котрый обывае въ Галичинѣ и на Буковинѣ ѡдъ р. 1877. Перша же часть проекту закона державного т. е. ѡдъ §. 1—5 мѣститъ въ собѣ новї постановы зъ характеромъ промысловыхъ приписѡвъ «правныхъ, котры мають на цѣли обмежити выконуванє самого промыслу що-до горѣвки и алькоголевыхъ напитковъ, котра дае нагоду найширшимъ верствамъ суспѡльности навикати до нихъ, а ѡдтакъ ѡддаватись налоговї пьянства.

Для того постановляє проектъ, що торговля горѣвкою и другими алькоголевыми напитками въ замѣненныхъ посудинахъ обнимающихъ выше 5 літровъ есть зовсѣмъ вѡльною, а низше 5 літровъ wymagaе вже концесїѣ (§. 1). А концесїя тая не есть необмежена, а мае свои самымъ закономъ поставленїи границѣ. Въ громадахъ, котры мають бѡльше якъ 500 мешканцевъ, не можна давати бѡльше, якъ одну концесїю, въ бѡльшихъ громадахъ можна на кождыхъ дальшихъ 500 мешканцевъ давати концесїю на одинъ шинокъ, а на кождыхъ 1000 мешканцевъ концесїю на одну дробну продажъ (§. 3).

Дальше постановляє проектъ въ §. 2, що въ льокаляхъ, де есть шинокъ або дробна продажъ горѣвки, не можна вести рѡвночасно нѣякого другого промыслу. Постанова та стремить пѡсля мотивѡвъ проекту головню до того, чтобы не лучено шинковъ зъ краминцами и чтобы не продавати горѣвки въ мѣсяцяхъ такихъ, куды кождый — мужина чи жѣнка, старый чи дитина — доконче и часто мусить заходити. Есть се рѣчь дуже небезпечна, бо добра нагода будить охоту до напитку, а

то тымъ бѣльше, що въ интересѣ такого шинкаря-крамаря лежить, щобы злучити зъ собою якъ найчисленнѣйшими и найсильнѣйшими звязями свою кліентелю. Усунути тую нагоду — значить зменшити консумцію горѣлки въ дуже широкихъ клясахъ, и се есть законодавча рація сей постановы.

Вкѣнци проектъ закона обмежує и часъ, въ котрѣмъ шинки можуть бути отворені, постановляючи, що шинки (зъ виняткомъ реставрацій и цукорень) мають бути въ дняхъ попереджающихъ недѣлю або свято ѡдъ години 5 пополудни, ѡдтакъ черезъ цѣлу недѣлю або свято ажъ до 5 години рано слѣдующого дня замкнені пѡдъ карою до 50 зр. Постанова та має для всѣхъ краѣвъ свое значене, бо всюды цвите пиянство найбѣльше въ недѣлѣ и свята, а найважнѣйше оно безперечно для краѣвъ промысловыхъ, де робѣтникамъ дуже часто виплачують въ суботу або въ недѣлю въ шинкахъ и де часто лучає ся, що робѣтникъ лишає цѣлотыждневу платню або значну ея часть у шинкаря зъ великою кривдою для своєї родины.

Прочіе постановы проекту обнимають звѣстий у насъ загально приписы закона зъ 19. липня 1877.

Радуйте ся шинкарѣ и вы, пияницѣ!

Дописи „Буковины“.

[ИЗЪ ЧЕРНѢВЦѢВЪ]. (Главный збѣръ академичного товариства «Союзъ») ѡдбувъ ся въ Суботу 5. с. м. въ власнѣмъ помешканю. Зѣйшли ся тутъ тимучіи молодіи нашіи брати зъ ЧернѢвского університету, щобы здати рахунокъ зъ своєї товариской дѣяльности за минувшій шкѢльный рѣкъ, тай назначити новый зарядъ на бѣжущій рѣкъ, котрый бы въ чести покермувавъ о одинъ рѣкъ дальше се одиноке и многозаслужене огнище нашої рѣдной молодѣжи.

Збѣръ ѡдкрывъ уступающій голова тов., п. Григорій Ганкевичъ, пѡддаючи дѣяльність уступающего выдѣлу зѡбраннымъ до розслѣдження. Минувшій рѣкъ бувъ для «Союза» дуже неспріяющій изъ за того, що запосяли ся рѣдніи такіи люди на добру славу сего тов. за, думавши роздвоити членѡвъ на партіи, котрі бы собѣ обѡпѢльно противились въ національнѣмъ взглядѣ. Хотяи дѣло задумане не удалось, зменшило ся число членѡвъ на 13 людей, котрі дали собѣ слово, боротись до остатной хвилѣ о честь «Союза» и о свое право. Де розходило ся о яку справу руску, бравъ въ нѣй «Союзъ» завше дѣяльную часть минувшого року, або дававъ самый повѣдъ до ея осущения. При закладаню новыхъ читалень сѣльскихъ на Буковинѣ являли ся завше ѡдиоручники «Союза», що ядреннымъ словомъ и грѣмкою пѣснею загрѣвали своихъ меншихъ братѡвъ до просвѣты, працѣ и вытревалости, якъ не менше на всѣхъ численныхъ вечерницахъ «Руской Бесѣды», де по возможности причиняли ся до разбудження руско-народного духу. Якъ що року, такъ и минувшого заряджено велику забаву зъ танцами въ сали музичного тов., т. зв. «рускій балъ» пѡдъ покровительствомъ ви-

проф. п. Д-ра Ст. Смаль-Стоцького, що выпавъ вельми свѣтло и заимпонувавъ Русинамъ и не-Русинамъ.

Почитаючи заслуги своихъ передовыхъ мужѣвъ порозумѣвъ ся «Союзъ» зъ прочими чернѢвскими тов. рускими дотычно святкованія 25-лѣтнего юбилею лит. дѣяльности о. Исидора Воробкевича и причинивъ ся немало до свѣтлости сего свята всенародного.

На послѣдокъ осущивъ «Союзъ» давно вже кинену гадку «вандрѡвки» молодѣжи по рѣднѡмъ краю, стягнувши тямучихъ молодыхъ Русинѡвъ до участи въ сѣй подорожи и зѡрганізувавши хоръ вандрѡвничій, що не лише на нарѣдъ, но и на самыхъ участникѡвъ выпынуло вельми благотворно.

Кромѣ сего удержувавъ «Союзъ» всѣ рускіи, одну польску и кѡлька нѣмецкихъ часописей въ своѣй читальни а до библиѡтеки вливали въ протягу року всѣ майже новшіи выданы на рускѡй бесѣдѣ. — Що для «Союза» лѣпша доля призначена, свѣдчитъ то, що до теперъ вписало ся въ дѣйствительный члены товариства 18 академикѡвъ, число на часъ румунизаціи и загальнои ослалости вельми поважне.

Новый выдѣлъ упорядкувавъ ся такъ: Головою «Союза» выбранный правникъ Сильвестеръ Дашкевичъ; заступникомъ философъ Иванъ Пастѣнничій; секр. Илія Семака, прав.; касіеромъ сл. правъ С. Выдинѡвскій; библи. Т. Жуковский, правн.; господаремъ, правникъ Михайло Костецкій; заступниками: правники Завадовскій и Восьмихъ.

На сѣмъ збѣрѣ пѡднесено необходимѡсть внутренной организаціи тов. именно тымъ, щобы члены покладали ѡдъ теперъ наибѣльшу вагу на выобразоване себе самыхъ въ строго народнѡмъ дусѣ за помочью рѣдной литературы. Тому одже ухвалено заложити окрему библиѡтеку зъ руско-народныхъ выданъ, якъ такожь переняти на себе ѡдчиты, декламации и сѣфы на всѣхъ сегорѣчныхъ вечерницахъ въ «Рускѡй Бесѣдѣ». Чистый же дохѡдъ зъ всѣхъ вечерницъ призначено на «Народный Дѡмъ», въ ЧернѢвцахъ. — Такъ ѡдбувъ ся главный збѣръ «Союза» а зъ ходу на радъ и именъ нового заряду можна смѣло надѣятись, що се товариство и на далѣ буде правдивымъ осередкомъ и огнищемъ руской молодѣжи на Буковинѣ!

Е. Д.

(ЗЪ ВЕРХОВИНЫ.) Дня 22. Жовтня обходитъ у насъ що року такъ доокрестна интелігенція, якъ и вообще селяне, велике свято, бо то день Ангела благодѣтеля-опѣкуна тутешныхъ селянъ, а въ особенности защитника-батѣка вѡвъ и сирѡтъ и задовженныхъ селянъ. — Не одна вдова выйшла бы вже на улицу зъ сиротами за прошенымъ хлѣбомъ, уступаючи напастн лихварскѡй, коли-бъ не заспокоивъ своимъ грѡшемъ «пьякелеса» той поважный чоловікѡлюбъ. — Не одинъ довжникъ рустикальный утративъ бы бувъ свое имѣнечко, если-бъ не помѡчна рука сего правдивого батѣка. — Не стане на додержане раты грѡша бѣдному

но тверезому селянинові, то знай вже тамъ сягає въ свою мошенку безкорыстний народолюбець и выручає довжника, допомагаючи ему въ сплатѣ. — А лучить ся ему такимъ дѣломъ милосердія одвернути лицитацію одъ нещастливця-гуцула, котрого отецъ или родина задовжила землю въ банкахъ и запродала за безцѣнъ лихвиरेви, то вже онъ веселый и радостью переповнена душа праведника сего. — Правда лютеє жидова безкометно; бо справедливость и милосердіє то їй дуже не на руку. — Онъ безкорыстно жие не для себе, а тільки для народа. Въ устахъ его завсѣгды золота правда-рада «чи для хлопа чи для пона», якъ собѣ неразъ жартує. Завсѣгды онъ безъ жовчи выскаже каждому въ очи правду и коли треба подасть раду-пораду. — Поглядаючи въ будучність нашого гуцульского населенія и знаючи добродушність гуцула, попадаючого неразъ въ сѣти ворожі безъ вини, розсмотрює онъ неразъ зъ шкодою для свого и такъ вже трудами підкопаного здоровя причины нещастливця уважно и зъ справедливою вѣжливостію. — Знаючи добре всѣхъ клеветниківъ и лжепророківъ любленого нимъ народа смотрити онъ зоркимъ окомъ за ними и знає оцѣнити ласкавостію и признанемъ заслуги доброжелателѣвъ народныхъ. Такъ то приобрѣвъ онъ собѣ уважанє и любовь такъ интелігенціѣ мирской, якъ и священниківъ и гуцулівъ вообще. — Тільки однимъ лихвирамъ и дерунамъ, покутнымъ писарикамъ та «шахрунамъ» онъ дуже не на руку. —

Не дивно отже, що день именинъ правдивого сего борця за правду и свѣй народъ, нестрахаючого ся и свои плечи наставити, де потреба, абы тільки правда побѣдила, що день Ангела его ставъ такъ сказати народнымъ у насъ свитомъ. Оно праздновалось сего года особенно величаво збъ взгляду на многі страдания его одъ клеветниківъ и безсовѣстныхъ людей, за патріотичну дѣятельність нашого батька-атамана и поважаного друга народа, господина Максима Михалюка, начальника тутешного и. к. суду повѣтового. Славный се мужъ! охъ кобы то много такихъ; то нашъ народъ мавъ бы ся лѣпше! Если хто має талантъ загрѣти другого до труда, народолюбія и тверезости и патріотичной дѣятельности, то сей поважанный народолюбець.

Вже въ четверть ранкомъ сходявъ народъ въ село, щобы повитати свого благодѣтеля, а вечеромъ явились передъ домомъ поважного патріота гуцула въ живописныхъ нарадныхъ строяхъ одні зъ смолоскинами, а другі зъ крѣсами підъ проводомъ двоохъ громадскихъ начальниківъ. Неустанный воскликъ «Слава» — «многая лѣта» — и «vivat» — переплѣтали бесѣду честного господаря и начальника громадского Дмитра Чучка изъ Сторонця-Путилова и Костя Маковійчука изъ Сергіївъ. По промовахъ начальниківъ громадскихъ одвѣтивъ благодарно ви. госп.: Михалюкъ поучаючи ихъ поступати справедливо и ласкаво за его примѣромъ зъ братами-гуцулами, абы знайти собѣ нагороду у Бога, а славу у людей.

Межи явившимися ся въ домъ почитаного сего

мужа була такъ нелицемерна радѣсть и веселѣсть, що намѣряючи почитати одвѣтно день и вѣнецъ возложити торжеству, высказавъ ви. гостъ изъ Выжницѣ госп.: лѣсний комисаръ Екель зъ восторгомъ принятую мысль, пожертвувати на «Народный Дѣмъ» въ Чернівцяхъ въ честь соленизанта жертвуючого себе и свое имѣне для народа, котрымъ онъ гордиться ся. — Въ промовѣ госп. Екля величавы слова «щастлива дитина вихована въ честь своей родины, щаслива матѣрь родивша такую дитину и щасливый народъ, що має такихъ сынѣвъ, — бо любячий свое почитає и чуже и одличає ся толеранцією для всѣхъ — збудили у присутныхъ неумовкаемѣ «слава». — Сей уступъ бесѣды показує, якъ знаютъ и чужі почитати патріота-труженника. — То нѣмецъ — но спріючий намъ истинно и приобрѣвший собѣ поважанє и любовь за то одъ народа. — Такимъ цѣсарскимъ урядникамъ слава и честь!

Доки наведу списъ жертвовавшихъ позвольте еще сказати, що въ имени численно зѣбравшого ся духовенства привитавъ ви. празнувавшего рѣчею всечести. отецъ протоерей Путиловскій Григорій Кантимірь изъ Розтѣкъ, благодарючи его за труды и жертвы около просвѣщенія и отвѣзѣнія народа. Госп. Екель и Дрѣ Гецлінгеръ изъ Выжницѣ въ имени выжницкихъ другѣвъ и почитателѣвъ поднесли грѣмке присутными одсѣване «многая лѣта».

Поздоровительный телеграмы, надосѣвший дуже численно — бо знайте, у насъ въ горахъ вже есть стая телеграфична въ Путиловѣ, отворена минувшего мѣсяца — суть тожъ свѣдками славы нашего батька-начальника.

Досить, що бувъ то праздникъ якъ рѣдко, чувувались справедливы заслуги патріота-труженника во благо улюбленого нимъ народу. Поважный збиратель на «Народный Дѣмъ» госп. Екель ходивъ кругомъ зъ тарѣлкою; самъ ви. госп. Михалюкъ, зложивъ пятаку (5 зол.), а вслѣдъ за нимъ ви. добродѣйка Кантемірова 5 зол., всеч. протоерей о. Кантимірь 5 зол., госп. Литинскій Иванъ надлѣсничій изъ Ясенева 10 зол., госп. Екель 5 зол., и Дрѣ Гецлінгеръ изъ Выжницѣ 5 зол., госп. Фуксъ инжинеръ изъ Черновець 5 зол., госп. Ясеницкій, управитель лѣсовъ изъ Галичины 5 зол., госп. Фокъ зъ своею ви. супругою Анною изъ Путилова 5 зол., — всеч. о. Ганѣцкій изъ Сергіївъ, 2 зол. Господинове Новакъ и Антошевскій лѣсничій изъ Путилова по 1 зол., всеч. отцѣ Балшескулъ Георгій изъ Дѣхтинця и Козарищукъ Василій изъ Плоской по 1 зол.

Разомъ зѣбрано отже 56 зол., чимъ тронута була до живого народолюбна душа ви. патріота-соленизанта. Да буде честь и слава такимъ урядникамъ цѣсарскимъ якъ госп. Михалюкъ и тымъ панямъ и панамъ, котрі причинились датками на «Народный Дѣмъ», — будь они твердого или мягкого «убѣжденія»; а въ особенности складаємо подяку ви. госп. Еклю изъ Выжницѣ въ виду его благосклонности къ народнымъ нашимъ институціямъ, чимъ приобрѣвъ собѣ симпатіѣ всѣхъ рускихъ сердець.

В. Михайловичъ.

БУКОВИНСЬКИЙ ТОВАРИСТВА РУСКИЙ.

На 2 видѣловѣмъ засѣданю товариства «Руска Школа», дня 17. (29. л.) Жовтня с. р. 1) Принято до вѣдомости, що проф. університету п. Дрѣ Ст. Смаль-Стоцкій яко предсѣдатель товариства «Руска Школа» бравъ участь въ депутаціи русскихъ товариствъ на Буковинѣ до п. міністра Д-ра Гавча. 2) Дотычно рѣшенія головного збору зъ дня 30. Августа с. р. взглядомъ заснованія філій въ русскихъ повѣтахъ подае п. надучитель Омелянъ Поповичъ до вѣдомости, що то рѣшене въ газетѣ «Буковина» уже выконане и вносить, чтобы тымъ часомъ сю справу лишь въ газетахъ порушати и чекати, ажъ коли въ поодинокихъ повѣтахъ зголосить ся певне число членовъ; при томъ ухвалено, чтобы одстунити одъ дотычныхъ давнѣйшихъ ухвалъ и поручено п. Поповичу, чтобы однѣсь ся въ той справѣ до ревнѣйшихъ учителей въ кѣрманьскѣмъ, заставнѣцкѣмъ и вижницкѣмъ повѣтѣ зъ запытанемъ, якъ тамъ справа філій стоить. 3) Дотычно запавшой на головнѣмъ зборѣ ухвалы, чтобы выпечатати кривды Русинѣвъ на поли школьництва, рѣшено, чтобы постарати ся о одповѣдный рускій еляборать и перевести его потѣмъ на нѣмецкій языкъ, рускій помѣщати въ «Буковинѣ» а потѣмъ одбити въ особнѣй брошурѣ, нѣмецкій же переводъ выдати въ брошурѣ на кошта товариства «Руска Школа». 4) О ухваленѣмъ на головнѣмъ зборѣ выдаваню часописа рѣшено выдавати кварталный книжки, скоро лишь одповѣдне число членовъ въ товариство впише ся.

Такъ одже зависить осушене двоухъ для розвою руского школьництва вельми важныхъ дѣлъ якъ: засноване філій «Руской Школы» и выдаване книжокъ педагогично-наукowego змѣсту одъ скорого и численного приступленія учителей до сего товариства. Та щожъ коли провинція сею справою доси дуже слабо занимае ся.

Подяка: товариство «Союзъ» складае симъ прилюдну подяку бувшому своему членови п. Миколѣ Лукашевичеви окѣнченому правникови за подароване 9 книжокъ правничихъ для бібліотеки товариства.

На «Дѣмъ Народный» въ Чернѣвцяхъ жертвовали: Вп. Гостѣ на именинахъ у вп. п. М. Михалыка, ц. к. начальника суда повѣтового въ Путиловѣ 56 зол., вп. п. Николай Шмigelский, секретарь громадскій въ Сторожинци зъ вп. супругою 10 зол., вп. п. Андрѣй Сопевицкій зъ Сторожинци 2 зол., вп. п. Осипъ Кульчицкій зъ Будзанова 5 зол., вп. члены ак. тов. «Сѣчь» у Вѣдни на головнѣмъ зборѣ 9 зол. 10 кр., вп. члены ак. тов. «Союзъ» на головнѣмъ зѣбраню 3 зол. 10 кр., «Мурашки» у Вилькенса 28 кр., дальше зѣбравъ вп. п. проф. Дрѣ Смаль-Стоцкій въ домѣ впр. о. Стефановича въ Кобакахъ 3 зол., въ кѣнци призначена хв. комитетомъ третина чистого доходу зъ тов. вечерка въ Снятинѣ 8 зол., разомъ 96 зол. 48 кр. Щедрымъ дателямъ

и ревнымъ инициаторамъ складокъ щиро-руске Спасибѣ! Заразомъ умиленна прозѣба до всѣхъ, у кого бе щире патріотичне сердце въ грудяхъ, чтобы не забули на «Народный Дѣмъ», котрый, чимъ скорше и бѣльше збере гроша, тымъ скорше и бѣльше причинить ся до поднесенія добра народного, особливожъ до вылѣканія борѣвъ за долю и волю руского народа. Чей щедрѣй дары Путиловскихъ добродѣвъ повторятъ ся и по другихъ сторонахъ, чей ревна инициатива Нѣмця вп. п. Екля побудить и Русинѣвъ, не забувати все и всюды на «Народный Дѣмъ» въ Чернѣвцяхъ, чей леггы молодыхъ патріотѣвъ «Сѣчовикѣвъ» и «Союзанѣвъ» спонукать и старшихъ и заможитѣйшихъ сягнути въ набыту мошонку, чей братня взаимнѣсть Снятинскихъ и Кобацкихъ Русинѣвъ приѣмше и прочѣй поза границею живучѣй рѣдиѣ, що на Буковинѣ живутъ такожъ браты по кости и крови, що ще безъ кута, безъ хаты. Въ той надѣи выглядаемо дальшой всесторонной скорои помочи, на той сильнѣй надѣи будѣмо дѣмъ народный; хто не одродивъ ся одъ своего роду-народу, не оставитъ насъ!

ВЫДѢЛЪ.

О Д О З В А.

Выдѣлъ тов. «Рускій Дѣмъ Народный» въ Чернѣвцяхъ запрошае членовъ сего товариства на порядочне головне зѣбране, котре буде въ Четверѣ дня 26. руского Листопада (8. лат. Декември) о 10. годинѣ рано въ комнатахъ «Руской Бесѣды», Улиця лилійна ч. 29. пѣсля порядку дневного приписаного §. 13. статутѣвъ.

Заразомъ взывае выдѣлъ всѣхъ членовъ, що залягають зъ вкладками, чтобы найпѣзнѣйше въ день зѣбраня заплатили свѣй довгъ, инакше выкреслить ся ихъ изъ спису членовъ.

Дальше запрошае выдѣлъ на се зѣбране всѣхъ патріотѣвъ, котрѣ желяють бути членами «Народного Дѣму» въ Чернѣвцяхъ.

Членомъ основателемъ стане ся, хто передъ зѣбранемъ зложитъ що найменше 50 зол. або хотъ одну рату сеи сумы и зобовяже ся рѣшту до року заплатити.

Членомъ дѣйствительнымъ стане ся той, хто передъ головнымъ зѣбранемъ зложитъ вступну таксу 2 зол. и обовяже ся що мѣсяця платити по 50 кр.

Менше заможнымъ Русинамъ може выдѣлъ зменшити щорѣчну вкладку, но они довжнѣй того зажелати а передъ зѣбранемъ що найменше 2 зол. вступного зложити.

Селянамъ зменшивъ выдѣлъ щорѣчну вкладку на 1 зол., котру щороку на головнѣмъ зѣбраню зложити мають.

Всякі грошѣ на «Народный Дѣмъ» въ Чернівцяхъ належить присылать на руки предсѣдателя економичного комітету п. к. совѣтника суду краевого п. Исидора Винникого.

Всѣ датки оголошені будуть въ «Буковинѣ».

Чернівцѣ, въ Жовтні 1887. р.

Предсѣдатель:
Исидоръ Воробкевичъ.

Секретарь:
Танасій Руснакъ.

ДРОБНІ ВѢСТИ.

(Е. Е. президентъ краю баронъ Піно) повернувъ 18. (30.) м. м. зъ ѡдпуски разомъ зъ вп. со-пругою. На двѣрці привитали Ихъ Ексцелленціѣ высшій урядники зъ своими со-пругами. Вечеромъ урядило черновецке товариство слѣвацке Папѣ Президентовѣй сєренаду.

(П. Пітей Мігай), презесъ суду карного въ Чернівцяхъ має при площади Австріѣ напротивъ крєминалу реальность, въ котрѣй була колись семинарія духовна, а котру теперъ вынаймає громада черновецка на касарню. Сю реальность, якъ собѣ люди уповѣдають, хотѣвъ п. Пітей продати колись правительству за 26 тысячъ, но кунно се, — бо за дороге — не прийшло до skutku. П. Пітей, котрый єсть раднымъ мѣста, задумавъ недавно тому продати сю реальность мѣстови на касарню и зажадавъ, позаякъ теперъ дома дешевшій, лишь 45 тысячъ. Вилывамъ, якъ кажуть, п. презеса удалось допроводити до того, що комісія оцѣненія, магистратъ и секція рады громадской предложили радѣ мѣской се кунно. Тогды підняли газеты «Бук. Рундшавъ» и «Газета Польска» крикъ, що радный мѣста вилыває на то, абы задовжена и такъ громада купила непотрѣбну й неѡдповѣдну реальность за такъ величезну и майже подвойну цѣну, якъ она вартє. Голосъ газетъ поскуткувавъ, бо рада мѣска по горячѣй дебатѣ на котрѣй упали зовсѣмъ нєлесній для п. Пітея и его помѣчникѣвъ слова, ухвалила выповѣсти навѣтъ найму сен реальности. Цѣкаве въ сѣй справѣ и то, що два радный-жиды п. Пітейови помогали, а два жиды выступившій противъ него завѣрили Румунѣвъ о своихъ сердечныхъ симпатіяхъ; а «Рєвіста політікъ» ще рєпетує противъ румунскихъ союзникѣвъ-жидѣвъ. Нєвдична забуває, що черновецка Румунія безъ жидѣвъ не малабъ івъ радѣ мѣской навѣтъ п. презеса Мігалуци Пітея.

(«Правда въ очи коле»), се знають нашій читателѣ, най же й знають, що мы за нашу правду не тѣлько силу ворогѣвъ собѣ придбали але ще за правду й передъ судѣ ставали. Мало хто зъ васъ, п. читателѣ, знає, що мы за 3 роки вже на 3 скарги одвѣчали. Перша скарга була о. Вр..., друга п. Б... рога, а трєта звѣсного «Правдолома» за артикулы «Буковины» зъ ч. 10. ч. 6. 1886. року и ч. 6. 1887. р. Прочитавши однакъ протоколъ, щосьмо здали судови, замовкли всѣ три; бо побачили, що годѣ имъ процесуватись, зъ нами, бо правда по нашѣй сторонѣ. Спознаємо про се тѣлько на доказъ, скѣлько труда й не-пріятностей поносимо мы борючись за право и правду нашего народу. Зъ жертволюбіємъ нашей редакціѣ не може, смѣло и зъ гордостію се кажемо, нїяка инша порѣвнатись.

(Сєляне закупили село) Вѣницєреву въ Галичинѣ за 15.125 зол., котру суму позичили имъ на два роки мѣсцевый и сусѣдній панотцѣ и деякі паны, и то, щобы заощадити громадѣ выдаткѣвъ на стемплѣ и акты нотаріальній, тѣлько на чесне слово. Чєсть розумѣй громадѣ и народѣлюбнымъ священникамъ!

(Громада великій чоловѣкъ.) За кѣлька недѣль зложили скѣлька сотъ тысячъ, та не Русины, а Нѣмцѣ у Вѣднѣ на бѣдныхъ своихъ ученикѣвъ, щобы не мѣгли зъ голоду. Русины зложили за кѣлька днѣвъ околѣ пять ітысячъ зол., но не на «Народный Дѣмъ» въ Чернівцяхъ, а на церковь и то въ Америцѣ. Е, скажете, щось иншого американскій Русины а нашій буковинскій! Правда ваша, панове братя, то громада, що почуваеть до обовязку народного, а мы, но мы зложили такожъ безъ лѣку на — корчмы. —

(Товариство «Власну Помѣчь»), то є шпихлѣрь и касу позичкову разомъ, закладають на подставѣ выданого нами статуту чесній газды въ Рєранчу, Нєполокѣвцяхъ, Топорѣвцяхъ и Мѣховѣ. Боже, имъ помогай!

(П. Ив. Левицкого) проф. н. гімназіѣ въ Львовѣ покликано яко Русина на дорадника въ справахъ руского шкѣльництва. Русины однакѣ не дуже тымъ радують ся, понеже п. Левицкій вже въ перемыскѣй радѣ повѣстовѣй тымъ вславивъ ся, що выступивъ противъ основанія тамъ руской гімназіѣ.

(Американска газета) „T-telegram“, выходяча въ Мінеаполи, подала сензацинну нѣбыто корєспонденцію зъ Берлина, де корєспондентъ доносить, що цѣсаръ Вильгельмъ ѡдъ троухъ лѣтъ уже не жие. Той, що цѣсаря удає, єсть старый учитель Кароль Зомерманъ. Кн. Бісмаркъ, каже дописователь, має ще двоухъ иншихъ старцѣвъ, котрі подобій до цѣсаря и заступятъ Кароля Зомермана, якъ той умре. Наслѣдникъ престола (теперъ хорый) позваляє на се, бо кн. Бісмаркъ такъ хоче. Знає онъ о тѣмъ, що, скоро бы розѣйшла ся вѣсть о смерти цѣсаря, прийшло бы сейчасъ до войнъ.

(Въ селѣ островѣ коло Галича) породила сєлянка 30 верєснє с. р. сына, котрый по охрищеню живѣ лишь одинъ день. Дня 16. жовтня прийшла до выводу, а въ два дни потѣмъ занедужала и зновъ породила живу дитину, котра на другій день померла. Небувалый то случай, щобы мати по породѣ одной дитины 19 днѣвъ носила другу близнячку въ своѣй утробѣ, безъ свѣдомости, въ якѣмъ находитъ ся станѣ.

(Нынѣшня ситуація Русинѣвъ), нише «Дѣло», дуже невѣдрадна, а може бути ще гѣрше. Зъ програмы гр. Тафого мы черезъ ѡсѣмъ лѣтъ зовсѣмъ нѣчого не скористали а рѣвноуправленє Русинѣвъ остало ся чисто лишь на папєри. При такѣмъ станѣ рѣчи Русины австрійскій мусятъ нынѣ глубоко застановити ся надъ нынѣшною своєю ситуацією и такъ означити свою політику и таку перевести у себє дома організацію, щобы правительство австрійске наконецъ почало зъ Русинами числити ся. Нынѣ именно наилучше а при тѣмъ крайна вже для насъ пора — вывести справу нашу зъ правительствомъ на чисту воду.

(25 фінансовыхъ урядникѣвъ) авансувало минувшого тыждня, межѣ ними нема анѣ одного Русина. Зъ сего видно, чѣму правительство не хоче Русинамъ дати гімназіѣ въ Кѣдмани; бо дежъ примѣтитъ тогды надмѣрне число урядникѣвъ зъ чужихъ краѣвъ и ихъ потомкѣвъ котрымъ такожъ належитъ ся (!) урядъ, якъ не въ Буковинѣ. Одинъ фінансовый урядникъ Русинъ, котрый сего разу повиненъ бувъ

авансувати, оставъ и надалѣше конципістомъ; бо замѣсть него зоставъ податковимъ инспекторомъ дотеперѣшній практикантъ (!) п. Гуго Цоте, зять фінансового совѣтника п. Ліперта, замѣсть, щоби п. Цоте авансувавъ бувъ на концепісту, а концепістъ Русинъ на инспектора.

(Вибѣръ посла до бук. сойму) зъ громадского округу Серету на мѣсце бар. Алезаного ѡдбуде ся 22. л. *Новембра. Про кандидата на сей мандатъ не чути ще нѣчого.

(«Помѡчь») товариство для запомоги бѣдныхъ школярѣвъ въ Кѡцмани уряджує 6. (18) с. м. муз. декл. вечерокъ зъ танцями.

(Тихо, тихисенько), бо не звѣстивши нѣкого зъ учителѣвъ, запроваджено при Черновецкѡй учит. семинаріѣ технично-математичный курсъ для дальшого образованя учителѣвъ. Лишь деякі особы довѣдавшись случайно вписали ся на сей курсъ. Таки то у насъ порядки! Выдають грошѣ, та не знати для кого.

(25-лѣтній ювілей) существованя музичного товариства въ Чернѡвцяхъ праздновано 3. л. с. м. выставленемъ оперы «Заклятый князь» зъ музикою дир. тов. В. Грималього. Въ субботу, въ недѣлю и вѡвторокъ повторено представлено въ переповненѡмъ театрѣ.

(Цѣны збѡжа въ Чернѡвцяхъ.) Дня 26. л. Октября с. р. коштували 100 кіло: пшеницѣ 6 зол. 80 кр. до 7 зол. — кр.; — жита 4 зол. 40 кр. до 4 зол. 85 кр.; — ѡвса 3 зол. 40 кр. до 3 зол. 90 кр.; — ячменю 4 зол. 30 кр. до 5 зол. 50 кр.; — кукурузы 4 зол. 50 кр. до 4 зол. 85 кр. —

ДЛЯ НАУКИ и ЗАБАВЫ.

Читальнянська пѣсня.

Ой кукала зазуленька

У гаю на краю,

Хто въ читальни не буває,

За людей не маю,

Въ людей роскѡпъ не така,

Бо нема тамъ слѣпака.

Та кукала зазуленька

На высокѡмъ буцѣ,

До читальнѣ всѣ горѣть ся

По школьнѡй науцѣ,

Школа служить молодымъ

А Читальня и старымъ.

Та кукала зазуленька

Въ садочку на сливѣ,

Де въ громадѣ есть Читальня,

Тамъ люди щасливи;

Есть и склепокъ, есть шпѣхлеръ,

Щобъ дѣдъ зъ бѣды не померъ.

Та кукала зазуленька

Въ корчи середь млаки,

Де Читальнѣ нема въ селѣ

Тамъ люди якъ саки;

Повно пияницѣ, гайдамахъ,

Дурить дурныхъ ляда ляхъ.

Та кукала зазуленька

Въ лузѣ на калинѣ,

Де Читальню люди мають,

Тамъ гараздъ родиятъ;

Слава и честь для громадъ,

Що заводять въ селѣ ладъ.

Исидоръ Пасѣчинскій.

Переписка Редакціѣ и Администраціѣ.

ВП. П. В. МИХАЙЛОВИЧЪ ВЪ ПД. Якъ бачите, цѣла рѡж-
ниция межи нами а Вами полагає на правописи. Ваше „писаніє“
хоче зробити зъ руского языка несуществующе иѣде въ свѣтѣ
„язычїє“, мыжъ стараємось ѡддати „писанемъ“ живой языкъ ру-
скій, тому то мы й за фонетикою, котра ѡддає нашу рѡдну мову,
якъ не можъ лучше й силѣе читати, якъ слѣдъ, а не дозволяє
„виговора“ й „виѣавора.“

ВП. ПАНЪ Н. К. ВЪ БОЛЕХОВѢ. „Альманахъ“ полу-
чили, въ слѣдующѡмъ ч. скажемо дещо больше про него. Въ имени
цѣкавыхъ побачити Вашъ „Вінокъ“ просимо выслати 10 прим. на
спродажъ „Руской Бесѣдѣ“ або книгарни Пардїного въ Чер-
нѡвцяхъ.

Ч. ЧИТАЛЬНЯ ВЪ РОЗТОКАХЪ. Пошлѣть редакціѣ „Батьков-
щины“ 2 зол. 75 кр. и просѣть о „Рускій Правотаръ дошовый“,
а заразъ его отримаєте.

НОВІ КНИЖКИ.

(Выдавництво «Библиотеки музыкаль-
ной») завело зъ звѣстною фирмою п. Б. Корейва въ
Кієвѣ угоду, въ котрѡй таяжъ зобовязує ся присылати
що разъ то нові руско-украинскіѣ выданя нотъ укладу
фортепианового, хорового та сольового. На дняхъ дѡстало
уже издавництво одну присылку, въ котрѡй мѣстятъ
ся всѣ творы Лисенка, «Вечерницѣ» Нѣщиньского, и
много иншихъ добѡрныхъ рѣчей — и продає ихъ по
дешевинихъ цѣнахъ, анѣжъ котрый небудь иншій складъ.
Хто бы отже хотѣвъ закупити що-небудъ зъ того, зво-
литъ удати ся по цѣнникъ до издавництва «Библиотеки
музыкальной», ул. Орменьска, ч. 27., I поверхъ.

Товариство «Просвѣта» у Львовѣ (Улиця
ѡрменьска ч. 27, I. поверхъ) довершила першу сотку
своихъ цѣнныхъ выданъ пребогатымъ иллюстрованымъ
календаремъ на рѡкъ 1888. котрый уже выйшовъ
зъ друку и высылає ся членамъ даромъ а нечленамъ
за 50 кр. ѡдъ 1 примѣрника.

ВАТРА,

літературный Збѡрникъ Василя Лукича,
выданный коштомъ членѡвъ руского каси-
на въ Стрию на дохѡдъ того-жъ, вже по-
явилась въ розпродажи.

Цѣна 1 прим. зъ пересылкою реком. 1 зол.
50 кр. Замовляти можна черезъ часописы ру-
скіѣ або ѡдносячись впрѡстъ до видѣлу касина.

БУКОВИНСЬКИЙ ИЛЮСТРОВАННЫЙ КАЛЕНДАРЬ

НА ПЕРЕСТУПНЫЙ РОКЪ 1888.

выданный „Рускою Бесѣдою“ въ Черновцахъ, уложенный Омел. Поповичемъ
выйшовъ и розсылае ся (однакъ только за грошъ або на замовленя)
по цѣнѣ 50 кр.

ЗМѢСТЪ КАЛЕНДАРЯ:

I. Часть календарска.

Лѣтопись	стор. 3
Календарь астрономичный	„ 6
Календарь церковный	„ 7
Свята грецкй и римскй (червоный друкъ)	„ 9
Календарь жидовскй	„ 21
Всходъ и заходъ сонця и мѣсяца	„ 22

II. Часть інформаційна.

Цѣсарско-австр. пануюча родина	„ 24
Выказъ оиаты стемильовыхъ	„ 25
Почтовый и телеграфичный указатель	„ 28
Стемилева таблица	„ 29
Таблица вырахованя одсотковъ	„ 30

III. Для науки и забавы.

Привѣтна пѣснь Е. В. Архикнязеви Рудольфови (О. О. Поповича, зъ портретомъ Архикнязя)	„ 32
Исидоръ Воробкевичъ (Юбилейна Споминка Д-ра Ст. Смалъ-Стоцкого. Зъ портретомъ ювилата)	„ 34
Ювілей 25-лѣт. лѣт. дѣятельности Ис. Воробкевича обширне описане Ом. Поповича	„ 41
Посланіе (Тараса Шевченка)	„ 57
Жовнярка (Повѣсть Ю. Федьковича)	„ 61
Не смѣйтесь! (Стишокъ Ом. Олексого)	„ 68
Никола Костомаровъ (Статія В. Козовского, зъ портретомъ Костомарова)	„ 69

На вербѣ грушѣ. (Стишокъ Ом. Олексого)	„ 73
Живемъ, живемъ и жити мемъ! (Стихъ Ом. Олексого)	„ 74
Якъ то одинъ календаръ прославивъ ся. (Изъ веселыхъ повѣсточокъ Розегера. — О. О.)	„ 74
Кѣстка и Чепецъ. (Поезія Данила Млаки)	„ 75
Антипо. (повѣсть посли «Далеса» Захеръ-Мазоха написавъ Ом. Поповичъ)	„ 77
Панъ Каптелианъ. (Баллада Д. Млаки)	„ 83
Якъ мужикъ Гарасемъ лѣкаремъ ставъ. (Весела повѣсточка Д. Млаки)	„ 85
Царъ Горохъ. (Зъ Беранке написавъ Вл. Сивеньскй)	„ 87
Всякй рады для громады. (Списали О. О. и Н. Ш.)	„ 89
Дещо смѣшного. (Списавъ О. О.)	„ 97

IV. Буковинскй шематизмъ.

1. Політичнй власти.
2. Судовй власти.
3. Финансовй власти.
4. Церковнй власти.
5. Школы.
6. Власти земледѣльнй.
7. Власти торговельнй и промысловй.
8. Всѣ Рускй товариства на Буковинѣ.

V. Оповѣщеня.

Адміністрація „Буковины“

выдала й розсылае

Статуты товариства „Власна Помѣчь“

то е

шпихлѣрѣвъ и касъ позичковыхъ разомъ
по 30 кр. за 5 статутѣвъ зъ прозьбою.

За таку саму цѣну высылае ся и

СТАТУТЪ ЧИТАЛЕНЬ

въ 5 примѣрникахъ зъ прозьбою.

„ПЕРШІЙ ВІНОК.“

Жѣночій Альманахъ.

выданный коштомъ и заходомъ Наталіѣ Кобриньской и Олены Пчѣлки, выйшовъ вже зъ друку и можна его достати по цѣнѣ 2 зол. у накладицѣ: Наталіи Кобриньской въ Болеховѣ. До цѣны належить долучити на оплату почтову 10 кр., або разомъ зъ рекомендацію 20 кр.

Выдае и за редакцію одвѣчае: Осипъ Ю. Гординскй-Федьковичъ. Зъ печати Г. Чопна.

»Буковина« выходить
1. (13.) и 16. (28.) каждого
мѣсяца.

ПРЕНУМЕРАТА

платна въ Чернівцяхъ
выносятся:

на цѣлый рокъ 3 зол. — кр.
> повъ року 1 > 50 >
> третину > 1 > -- >

Поодинокі числа 15 кр.
въ трафіці Рехенберга,
улиця ратушева, ч. 21.

БУКОВИНА.

Часопись політична и наукова
для народа руского.

РЕДАКЦІЯ и АДМИНИ-
СТРАЦІЯ »Буковины« зна-
ходять ся въ Чернівцяхъ
(Улиця липи́на ч. 29), куда
всѣ дописи адресовати на-
лежить.

Цѣло- и поворочный пред-
платитель дѣстають зъ каж-
дмѣ 3. числомъ и премію.

ОПОВѢЩЕНІЯ и ПРИЛОГИ
обчислюють ся якъ найде-
шевше.

Русины-перекиньчики.

Нема шпениць безъ куколю, нема народу безъ перевертѣвъ. Але нема уже въ нѣякомъ народѣ стѣлько перекиньчикѣвъ, якъ у насъ Русинѣвъ. Бѣда, яка гно-
бить нашъ народъ усюды одъ предвогого часу до ны-
нѣ, вытворила множество слабодухѣвъ, котрі за почесъ,
за кусникъ хлѣба, за грѣшъ запродували ся й запро-
дують ся чужинцямъ, наймають ся у ворогѣвъ нашего
народу, зрѣкають ся свого роду, батька, матери, своєї
мовы, ба й свого имени. Каждый зъ насъ знає почи-
слити по имени людей що недавно ще були Русинами,
а черезъ нѣчь стали ся Румунами, ба найгѣршими не-
нави́стниками й ворогами руского роду, слова и имени.
Та се не дѣсѣь тѣлько у насъ на Буковинѣ, а й по
другихъ рускихъ кра́нахъ. Въ Галичинѣ стають ся
Русины Поляками, въ Угорщинѣ Мадярами, на Украинѣ
Москалями. И нема то вже завзя́тѣйшого врага всего,
що руске, мѣжь Румунами, Поляками, Мадярами й
Москалями, якъ тѣ Русины-перекиньчики. Русины могли
бы усюды жити зъ всѣми народами любязно и
дружно, якъ бы не було у тыхъ народѣвъ Русинѣвъ-
перекиньчикѣвъ, котрі день и нѣчь роздумують надъ
тымъ, якъ бы подражнити, упокорити, зѣвечити ру-
скій народъ, мовъ бы за то, що онъ ще живє своимъ
житемъ, а не хоче, якъ они, зречи ся своихъ батькѣвъ,
звычайѣвъ, своего языка и имени. Найгѣршій же враги
руского народу, то его домашній враги. Суть то люди,
котрі всюды кричать, що они »Рускіе«, и нѣбы такожь
Русины. Щожь хотять тѣ люди? Они не призна-
ють, що Русины або Малоросы самостѣйный на-
родъ славянскій якъ н. пр. Великоросы, Чехи, Поляки,
Сербы, Кроаты, Словенцѣ и другі, до чого дѣйшли и
на що згодились всѣ а всѣ учені, котрі розслѣдили
характеръ, породу, звычайъ и бесѣду славянскихъ на-
родѣвъ, одже и Великоросѣвъ (Москальѣвъ) и Малоро-
сѣвъ (Русинѣвъ). Сі Русины-перекиньчики кажутъ, що
Малоросы а Великоросы одинъ и той самъ на-
родъ, якъ колибъ н. пр. два брата Петро и Павло

могли бути одною и тою самою особою, и ихъ ро-
дины одною и тою самою родиною.

Выходячи зъ той хибной пѣдставы хотять они,
щобы мы Русины зрели ся своєю пытомою и прехо-
рошою рускою мовою, а приняли великоруску (московску)
бесѣду, а потѣмъ скинули зъ себе всѣ прикметы мало-
рускі та приняли великорускій, словомъ: абы мы Ру-
сины стали ся зовсѣмъ Москалями.

Щобы до той цѣли, то є до змосковщєня Руси-
нѣвъ дѣйти, берутъ ся отсѣ Русины-перекиньчики
перше за зогидженє нашей милой рѣднои рускою мовы,
высмѣвають єи все и всюды, называютъ єи простою,
неотесаною, за то пѣдносять въ небеса мову москов-
ску, хоть навѣть чужій ученій признали, що наша
руська бесѣда зѣ всѣхъ славянскихъ найгѣлѣйша,
и наймилѣйша. Щобы зновъ хитро-мудро приблизити
нашу руску бесѣду до московской, завели они у насъ
такъ звану правописъ нѣбы »етимѣлогичну« чи »исто-
ричну«, а властиво московску фонетику. За єи помо-
чю идуть они ще дальше замѣняючи руске слово на
московске, и такъ вытворили гидпе штучне и нѣгде на
свѣтѣ не существующе »язычїе«, яке видимо въ »На-
уцѣ«, »Проломѣ«, »Страхонудѣ«, и другихъ такихъ
»изданіяхъ«. Зъ каждымъ рокомъ, зъ каждымъ по-
вымъ числомъ прибываетъ въ такихъ »журналахъ« все
бѣльше и бѣльше слѣвъ »російскихъ« (московскихъ),
а зменшаєсь число нашихъ рускихъ. Се знає каждый
хто читавъ »Слово« хотьбы черезъ скѣлька зъ усѣхъ
27 рокѣвъ.

Та даремный ихъ заходы; бо що мертве, мусить
лягчи у грѣбъ. Се видимо якъ разъ на газетѣ »Слово«,
котре по 27 лѣтахъ житя а 20-лѣтнихъ мукахъ сло-
чило сего року. Таке сталося и зъ »Родимымъ Лист-
комъ« и др. Такъ само упаде на силахъ и »Наука«,
одъ коли стала, и напевно була-бъ вже нынѣ въ гро-
бѣ, колибъ не »пѣддержувано« єи штучно. Но и »Слово«
мимо »пѣддержки« загинуло, се жде и »Науки«, и »Про-
лома« и »Страхонуда«.

Тымъ часомъ бачимо, що здорове зерно, хотъ бы
й якъ болотомъ обкидане, жєє и розвиваєсь, родячи другі
зерна. Газеты и книжки выдані на нашѣй живѣй рѣднои

рускої мові збільшують ся з кожним роком, з кожним кроком: як «Діло», «Зоря», «Батьківщина», «Буковина», и др. И не дивно; бо они основані на правді стверженій бувальщиною, ведені вброю в будучність руского народа и бажанемъ его добра, силы и славы. Ихъ задача плекати, хоронити и боронити свое пытоме. Задача московскихъ Русинівъ-перекиньчиківъ же: нападати, кидати болотомъ, убивати свое рідне, а бавитись мріями, будувати воздушний будинки на неправдівій, неприродній, одже й несталій, нездалій підставі. Якими средствами воюють отсі Русини-перекиньчики и до чого они доборолись, о сьмъ свідчать дані. Редакторы «Слова», «Науки» и другі, що за першихъ роківъ, коли ще ихъ газеты були правдиво рускими, тїшилися загальнимъ поважанемъ и впливомъ, нынѣ забуті, ба навѣть сумной славы вороги свого рідного роду. Рускій народъ познає вже, куда веде твердо утоптана стежка. А кому ще мало того, хто думає, що всѣ такі редакторы-перекиньчики доси за правду терпѣли по арештахъ, тому ось новий довідъ.

Въ найновѣйшомъ (21.) числѣ «Страхопуда» напечатане на першомъ мѣсци слѣдуюче заявлене:

„Въ зашитѣ чести.“

(Заявленіе редакціи „Страхопуда“.)

Мое супротивленіе противъ обвинительного акта, внесенного проф. универ. въ Черновцахъ д-ромъ Стефаномъ Смалъ-Стоцкимъ противъ мене о провину обиды чести (§§. 488, 491 и 493 з. к.) откинуль ц. к. высшій Судъ краевый рѣшеніемъ отъ 31/9 1887. Ч. 18773. Такимъ способомъ актъ тотъ сталъ правосильнымъ и назначеннымъ до розбирательства передъ судомъ присяжныхъ во Львовѣ.

На мое прошеніе отступилъ проф. д-ръ Ст. Смалъ-Стоцкій отъ вышенаведенного обжалованья противъ мене, яко своего бывшего школьного товарища, а я почувуюсь до совѣстного обовязку заявити публично, що проф. д-ръ Смалъ-Стоцкій своихъ патріотично-народныхъ убѣжденій никогда не измѣнялъ и що инсинуаціѣ и насмѣшки, помѣщенны въ «Страхопудѣ», а въ особенности въ н-рѣ 11 отъ 1. (13.) іюня 1887. г. противъ особы проф. д-ра Стефана Смалъ-Стоцкого, его патріотического убѣжденія, его дѣятельности въ пользу руского народа и его засадъ не были свернены, и що вообще насмѣшки и инсинуація, если бы противъ особы проф. д-ра Стефана Смалъ-Стоцкого были свернены, не имѣли бы наименьшого основанія и разумной причины и были бы лишь чистою напастію.

Львовъ, 1. (13.) ноября 1887 г.

О. Мончаловскій,

редакторъ „Страхопуда“.

Зъ сего «заявленія» ясно, якъ на долони, що ті люди лише неправдою и напастею воюють. Ось вамъ довідъ, въ котрѣмъ такий Русинъ-перекиньчикъ признає ся зъ власной волѣ явно и совѣстно передъ цѣлымъ свѣтомъ, що насмѣвавъ ся майже въ кождѣмъ

числѣ своей газеты изъ Русина-патріота, который не змѣнявъ нѣколи своихъ патріотичныхъ народныхъ переконанъ и засадъ, але трудить ся въ користь своего народу. Такому патріоту труженникови підсувавъ редакторъ «Страхопуда» безъ наименьшой разумной підставы и разумной причины, а зъ чистою напастію такі наміры и дѣла, котрі не годять ся зъ честію Русина-патріота.

А чому? Бо сей щирый Русинъ не тільки самъ не зрѣкаєсь своего рідного, не ставъ перекиньчикомъ, а противно разомъ зъ другими боре ся за правду, силу и волю своего рідного народа противъ всѣхъ вороговъ, одже и зъ московскими Русинами-перекиньчиками, наименее-безпечнѣйшими врагами руского народа.

На щожъ нападають ті Русини-перекиньчики на щирыхъ Русинівъ-патріотівъ въ тагъ огидный спосібъ? Щобъ ихъ обезчистити передъ рускимъ народомъ, абы не йшовъ за словомъ и прикладомъ своихъ щирыхъ братівъ, а понавсь у ворожій сѣти або марне пропавъ; бо добре они знаютъ, що коли за наукою патріотівъ провидить рускій народъ штучки перекиньчиківъ, то вже й конецъ ихъ туманеню, а зъ тымъ и ихъ ремѣслу и житю. Перечитайте всѣ отсі газеты, розгляньте ся по ихъ обществахъ, розмовте ся зъ сими перекиньчиками, а побачите, що вся ихъ работа: розвалювати то, що щирі Русини будують, нищити весь засѣвъ здорового зерна, сипяти науку, помогати вынародовленю: румунизаціѣ, польонизаціѣ и мадьяризаціѣ, нѣчого не робити, лишь спати та ждати, ажъ прииде месія, збудить и переробить темныхъ перекиньчиківъ въ новыхъ перевертѣвъ и заставить ихъ орати рідну землю та засѣвати ея его насѣнемъ, та ставляти тюрьмы для тыхъ немногихъ вѣрныхъ сыновъ, що посмѣють упомнутись о свое пытоме. Кто не вѣритъ сему послѣдному, най погляне на несчастныхъ братівъ нашихъ на Украинѣ.

Той, хто свѣдомый перекиньчикъ, а не лише збаламученый, хто кидаетъ на насъ и всѣхъ ревныхъ Русинівъ за щирю думку и чисте дѣло народне болотомъ и клеветами, той ворогъ руского народа. Хтожъ має серце ще не затроене ненавистію до своего рідного языка, якимъ до него мати промовляла, до сну ему приспѣвувала, у кого разумъ ще ясный, непомяченый, що може розбрати нашу бавальщину и будуччину, розпознати хоть бы зъ помѣщенного тутъ «заявленія», чимъ дынуть и куда ведутъ такі Русини-перекиньчики: однимъ словомъ хто серцемъ и душею Русинъ, той стане боронити тяжко скривджену бѣдную руску матѣрь одъ сихъ найневдячнѣйшихъ сыновъ ея, а стане зъ щирими и вѣрными братьями-Русинами до дѣла.

Сказавши оттакъ слово правды знаємо напередъ, що укле она всѣхъ Русинівъ-перекиньчиківъ въ очи. Ба й декотрымъ щирымъ Русинамъ она не сподобалась; чулясьмо бо вже неразъ, що выступаючи противъ Русинівъ-перекиньчиківъ, до котрыхъ и межи нашими Буковинцями декотрі несвѣдомі датекосяглости ихъ

блуду, збаламучені зайшлими Русинами-перекиньчиками, причисляють ся, що тымъ дражнимо ихъ, а шкодимъ доходомъ газети, противъ котрой они агітують. Зъ радостею однакъ записуемо, що доси удалось симъ перекиньчикамъ збаламутити лише скільки слѣсныхъ одиниць. Но колибъ ихъ езунтскимъ забѣгамъ удалось одвернути и всѣхъ нашихъ предлѣтителѣвъ, мы прото не перестанемо все и всюды выстунати зъ всею отвертостію и силою противъ всѣхъ ворогѣвъ нашего народу, одже и противъ Русинѣвъ-перекиньчикѣвъ. Не существованє и розширєнє «Буковини» є цѣлею нашою, одна свята правда и добро руского народу суть нашими, и довжний бути кождою щиро-рускою часописю, єдиною провѣдною гадкою.

Буковинскій соймъ краєвий

Ѣдбувъ 12. (24.) с. м. перше засѣданє. Капитанъ краєвий баронъ Олександръ Василько-Серецкій Ѣдкрывъ его промовою, въ котрой повѣтавъ президента краю Є. Є. барона Піна, спѢмнувъ про гостинну Є. ц. к. Выс. Наслѣдника престолу, про 40-лѣтний ювілей царствованія Є. ц. к. Вел. Цѣсаря въ слѣдуючѢмъ роцѣ, при чѣмъ подѣбсь яко «найдорогоцѣннѣйшій даръ для Буковини поновне провинціональные Ѣддѣленє Буковини Ѣдъ Галичини. Капитанъ и посолъ за рускій (!) повѣтъ Вижницю закончивъ бесѣду румунскимъ «Стѣтрѣяскъ!» Розумѣє ся, що нѣхто не озвавъ ся про занедбанє руского слова, якъ въ галицкѢмъ соймѣ посолъ Романчукъ, бо въ бук. соймѣ доси нема представителя рускою бѢльшости населєня краю.

Є. Є. П. Президентъ краю прирѣкъ свою помѢчь краєвому соймови.

По сѣмъ спѢмнувъ капитанъ про смєрть барона Алєзанього, подносячи особливо щиро: мы (читай Румуны) завдячуємо єму (АлєзаньѢму) много пожиточныхъ заведєнь». Смѣшно звучали слова, що Алєзаній «розумѣвъ по майстерски, звести существуючій партійний противности до найменшої мѣры», колижъ Алєзаній подаючи румунскимъ забѣганкамъ выкликавъ несуществуючій доти партійний противности.

По сѣмъ выбрано на внесєнє Мєтрополита комѣтетъ зъ 7 членѢвъ, котрый має предложити способъ, въ якій належить празднувати нарѢкъ ювілей 40-лѣтного царствованія Цѣсаря. Въ слѣдъ за симъ выбрано выдѣлъ верѣфикаційний и пєтиційний. За симъ внесєно заключєня рѢжнихъ рахункѢвъ за рѢкъ 1886. и прєлїминарѣ на рѢкъ 1887.

Дальше внесєня: а) на подвышенія таксы рога-токъ Серєтского повѣту, б) на вчисленє лѣкаревѣ краєвой больниць д-ру Цуркановѣ до будучої пенсїѣ лѣтъ службы у Вѣднѣ, в) на закупно реальности Грушєцкого для школы госнодарской въ ЧернѢвцяхъ, и г) на удѣленє пенсїѣ учителєви Римскому зъ Карлсбергѣ. Въ кѢнци выбрано звичайний выдѣлъ.

П. засѣданє во ВторѢкъ, 17. (29.) с. м.

ЩО НОВОГО ВЪ СВѢТѢ?

Царъ росїйскій Ѣдвѣдавъ 6. (18.) с. м. нѣмецкого цѣсаря въ Берлинѣ. О 10¹/₂ год. зѣѣхались оба у росїйского амбасадора, де пробули разомъ ³/₄ години. О 1¹/₂ Ѣддавъ царъ визиту цѣсарєви и забавивъ у него 20 мѣнутъ. Дальше розмовлявъ царъ бѢльше якъ годину зъ Бѣмаркомъ про полїтику, при чѣмъ мало показати ся, що Царя введєно подроблеными листами Ѣдъ Бѣмарка въ блудъ що до полїтики Нѣмєччины въ Болгарїи. Ѣдзначєнє росїйского амбасадора въ Берлинѣ гр. Шувалова ордєномъ чорного Ѣрла, котре послѣдовало тогожъ дня по Ѣбѣдѣ черезъ самого нѣмецкого цѣсаря, уважють за знакъ порозумѣнїя мєжи Нѣмєччиною а Росїєю що-до ихъ полїтики и дальшою заперукою європейского сунокою. Тогожъ дня вєчєромъ выѣхавъ царъ до Росїѣ. — Въ Францїи уступило зновъ мѣнїстерство и нѣхто не хоче перєняти утворєня нового мѣнїстерства, черезъ що прєзидентъ французской рєпублики п. Грєвѣ не мѢже дальше рѣдити и муситъ уступити ся другому, хто нимъ будє, щє не знати; тѢлько певно, що въ Францїи нєма згоди и ладу, чєрезъ що повстати мѢже заколотъ въ краю. — Нѣмєцкій наслѣдникъ престолу все щє хорый и здає ся не выздоровѣє бѢльше; бо має рака въ горлѣ. Колибъ наступила его смєрть, на що всѣ приготѢваний, коштувало-бъ сє, здаєсь, и жїтє старєнького Вѣльгильма; а сєбѣ не выйшло Нѣмєччинѣ на добро. — Въ Болгарїи все въ порядку и свѣтъ починає забувати сю справу. — У Вѣднѣ закончили ся нарады спѢльных дєлєгацій ухваливши головно спѢльный выдѣтки особливо на новї рєнетировї карабіны.

Дописи „Буковини“.

ИЗЪ СТАВЧАНЪ: (СпрѢстованє). Вп. о. ІѢанъ де Тарновецкій, парѢхъ зъ Ставчанъ приславъ намъ письмо, въ котрѢмъ простѢе артикулъ взятый зъ черновецкой «Газєты Польской» а помѣщенный въ 8. ч. «Буковини» подъ заголовкомъ: «БѢрба гр. ор. консисторїѣ въ ЧернѢвцяхъ зъ подчпєннымъ духовєнствомъ о фальшованє назвъ мѣсцевостєй», послѣ котрого о. Тарновецкій мавъ отримати наказъ до поправленія назвы мѣсцевости Ставчанъ и въ наслѣдокъ того зробивъ представлєнє до консистору. О. Тарновецкій заявляє, що подѢбного наказу не отримавъ, отже и не робивъ нѣякого представлєня.

ИЗЪ ШИПИНЦЯ. (Подѣяка.) Свѣтла РєдакцїѢ Буковини! Просимо сїхъ пару слѢвъ въ ВашѢй и нашої дорогѢй часописи примѣтити.

Члєны рускою читальнѣ въ Шипинци получили сими днями Ѣдъ свѣтлого товариства «Просвѣта» зѢ Львова 86 рускихъ вєлѢми поучительныхъ книжочѢкъ дарѢмъ. Не спѢдѢваючи ся такъ великою и дорогою жертвы, побудженїи духомъ радости складають зѢбранїи

члени сеп читальні всесвітлому товариству «Просвіта» найсердечнішу прилюдну подяку.

Руска Читальня в Шиниці, дня 9. Листопада 1887.

Григорій Арійчук,
секретарь.

Дмитро Кибичь,
председатель.

ИЗЪ ТОПОРІВЦІВЪ. (Про читальню та читальниківъ.) Всечесна Редакціє! Доносимо Вамъ що Топорівска читальня складає велику подяку рускимъ Студентамъ, що були у насъ на свитого пророка Илѣ, що насъ заохотили до доброго дѣла, що заспівали намъ красні, а прекрасні пѣснѣ, якъ тоті соловії на веснѣ у зеленімъ гаю. Одъ коли Топорівцѣ, то ще такихъ краснихъ пѣснѣвъ не чули. Жаль намъ, брати хлѣборобы, що ви такі темні, а до того и лѣнливі, що не хотѣлись прийти до насъ почути своє рідне слово, братівъ своїхъ, що трудяся за насъ и просвѣчають насъ и дбають за нами, аби насъ научити и просвѣтити, аби насъ кожда бѣда не водила за нѣсо и не рахувала насъ за нѣчо.

А теперъ прошу всечесного Пана Редактора помѣстити скілька слівъ и за нашу читальню, якъ она собѣ файно поступає. Отъ, у недѣлю передъ послѣдновъ Богородицовъ яке красне весѣля одбуло ся у Танаска Дутчака, тверезе безъ краплѣ горѣвки. Читальники усѣ були у него на весѣлю и скинули для молодои пары у чашку 57 зол. на початокъ нового господарства.

А теперъ Вамъ розкажу за бібліотекаря нашого, за Митра Сланука, що зробивъ хату на мурованомъ фундаментѣ вартости 300 золотыхъ. И при нѣй анѣ краплѣ горѣвки не випило ся. Теперъ на Дмитрия онѣ перейшовъ до новои хаты и було у него гарне число гостей его привѣнчувати изъ новымъ домомъ. Секретарь перечитавъ газету «Буковину», а Митро Слануку, бібліотекаръ читальнѣ давъ на «Народный Дѣмъ» 1 зол. а Тодеръ Дѣдикъ, членъ читальнѣ, збравъ «Мурашками» 32 крейцарѣ, и мы одъ теперъ постановили у кождомъ мѣсци, де лишъ ся зойдемо, такъ будемъ збирати на «Народный Дѣмъ» «мурашками» або якъ зможемо.

Одъ читальнѣ: голова: Геличъ, бібліотекаръ: Митро Слануку.

(Одповѣдь Редакціѣ Чеснымъ членамъ Топорівскои Читальнѣ.) Любі Братя! Ваше щире писмо утѣшило насъ всѣхъ дуже, а дуже; бачимо бо, що слова нашѣ и пѣснѣ нашихъ молодыхъ братівъ-студентівъ не пошлі мимо ухъ Вашихъ, а спонукали Васъ до житя тверезого, розумного, чесного, до житя такого, якъ Богъ приказавъ. Идѣть тою дорогою далше, а дойдете до добра, щастя и славы! Спасибѣгъ Вамъ такожъ и за то, що Ваша читальня не забуває на «Народный Дѣмъ» и постановила дбати про него все и всюды. Збирайте крейцаръ до крейцара, а буде зъ того зъ часомъ файный грѣнь; та будьте певні, що що дасьте, собѣ, та дѣтемо Вашимъ дасьте; бо дѣмъ, котрый сплячувати маємо, є «Дѣмъ Народный»,

то є цѣлого буковинського руского народу. Дай Боже, щоби за Вашимъ краснымъ прикладомъ пошлі всѣ а всѣ читальнѣ на Буковинѣ, а намъ не було бы страшно передъ великими ратами, якѣ сплячувати маємо. Щирі патріоты и читальнѣ то наша надѣя, що допоможуть намъ довершити дѣло, яке сѣмо розпочали зъ купномъ «Дому Народного». Збирайте, Панове Братя, та и другихъ заохочуйте! — Здорові бувайте, та насъ не забувайте! —

БУКОВИНЬСКИЙ ТОВАРИСТВА РУСКИ.

О Д О З В А.

Видѣль тов. «Рускій Дѣмъ Народный» въ Чернівцяхъ запрошає членівъ сего товариства на порядочне головне зібранє, котре буде въ Четверъ дня 26. руского Листопада (8. лат. Декемврія) о 10. годинѣ рано въ комнатахъ «Рускои Бесѣды», Улиця лилійна ч. 29. після порядку дневного приписаного §. 13. статутівъ.

Заразомъ взыває видѣль всѣхъ членівъ, що залягають зъ вкладками, щоби найпознѣйше въ день зібраня заплатили свѣй довгъ, инакше викреслити ся ихъ изъ спису членівъ.

Дальше запрошає видѣль на се зібранє всѣхъ патріотівъ, котрі желаютъ бути членами «Народного Дому» въ Чернівцяхъ.

Тогожъ дня о 3. годинѣ буде нарада надъ статутами «Народной Торговлѣ», на що всѣхъ, що вже зголосились або зголосити ся хотять, симъ запрошає ся. Кождый приступаючий мусить передъ симъ зборомъ зложити вступну таксу 1 зол. и що найменше половину одного удѣлу то є: 5 зол.; одже разомъ 6 зол. Надѣємо ся, що и ся важна справа народна рѣшитъ ся въ сей день, щоби ще передъ святами рѣздвяными отворивъ ся рускій sklepъ: Народна Торговля. —

Товарискій вечерки урядженіакъ товариствомъ «Союзъ» въ комнатахъ «Рускои Бесѣды» згромаджують зновъ що недѣлѣ гарне число рускихъ родинъ. Кромѣ охочихъ танцѣвъ на даныхъ доси 3 вечеркахъ подносимо вельми старанно оброблений одчитъ п. учителя Николая Шкургана «про выхованє дѣтей», далше зъ розумѣнемъ и чувствомъ оддані декламаці: пани Наталіѣ Шкурганъ: «Зима и весна» О. Я. Кониського, п. Иліѣ Семаки: «Идія» Франка и вступну рѣчь на 1. вечерку дѣяльного и енергичного нового председателя «Союза» п. Сильвестра Дашкевича. На найбільшу увагу и похвалу однако заслугоє хоръ, котрого завязкомъ тѣшилисьмо ся, хоть не довго, вже тогѣдъ. Нынѣ побѣлшивъ ся онѣ значно и роз-

виваєсь дуже красно під ум'ялою якъ р'їдко управою Д-ра Смаль-Стоцкого, котрий, коли всѣ «меншій» зр'їлись сеи конечною и много об'їжуючою прац'ю, взявъ еи въ свои руки и за помочю п. Куриляка а серіозною ревностію самихъ сп'ївако́въ доведе сеи хоръ, якъ колись «Союзанський», до славы. Жаль тільки, що наші академики и старші Русины такъ мало и м'яло участвуютъ въ с'їмъ хор'ї, треба бы лишъ троха б'їльше замилованія и витривалости, а мы-бъ небавомъ мали хоръ Русинамъ на славу, «Народному Домови» и вс'їмъ рускимъ товариствамъ на пожитокъ; та щожъ на милованія нема сп'їлованія а до витривалости треба сталости характеру.

* * *

«Союзъ» товариство рускихъ академик'овъ въ Чернівцяхъ устроєе музикально-декламаторський вечерки котрий об'їбудуть ся въ комнатахъ тов. «Руска Бес'їда», и то: Въ сл'їдуючу Нед'їлю дня 22. листопада (4. лат. грудня), 29. листопада (11. лат. грудня) и 6. (18.) грудня с. р. Вступъ одъ особы 20 кр. — Початокъ о годин'ї 1/28 вечеромъ. Чистий дох'їдъ призначений на тов. «Народный Д'їмъ.»

* * *

Жертвы на «Д'їмъ Народный» въ Чернівцяхъ: На руки канд. фил. п. Шлойнаровского зложили: п. Б'їгарій Григорій уч. въ Ревак'івцяхъ 20 кр., п. Стефанъ Буюклій зъ Малатинецъ 50 кр., п. Иванъ Иласіевичъ, питомецъ уч. сем. 20 кр., п. Кириловичъ, почт. экспед. зъ Лужанъ 20 кр., п. Дмитро Кибичъ учитель зъ Шинини'ївъ 1 зол., о. Иласіевичъ, парохъ зъ Веренчанки 1 зол. На вес'їлю учителя п. Турушанка зъ Слобозі'ї Раранча з'їбрано въ Ритил'ївц'ї 4 зол. 27 кр.; — Добрин'ївска мурашка з'їбрала въ дом'ї п. Ярошиньского уч. въ Бр'їдку 2 зол.; — въ дом'ї о. Колянковского, пароха въ Кутахъ за инициативною суді'ю п. Ясенецкого Володимира з'їбрано 12 зол.; — На храму у о. Корнилія Дрогомирецького въ Попельникахъ зложили на руки п. Ивана Тыминьского: о. Рудницькій зъ Черча 1 зол., о. Емилій Дрогомирецькій зъ Княжа 50 кр., о. Сильвестеръ Дрогомирецькій зъ Верб'ївця 1 зол., п. Заревичъ зъ Заболотова 50 кр., о. А. Лигиновичъ зъ Торговиц'ї 1 зол., п. Генсецькій зъ Вербовець 50 кр., о. Лукашевичъ зъ Березова 50 кр., п. Богосевичъ зъ Банилова 50 кр., п. Теодоръ Богосевичъ зъ Купчина въ Бесарабіи 1 зол., п. Кос'їньскій зъ Бесарабі'ї 1 зол. 10 кр., п. Леопольдъ Кос'їньскій зъ Замулинецъ 1 зол., п. Сильвестеръ Сабать зъ Залуча 50 кр., п. Петро Богосевичъ зъ Банилова 1 зол. о. Гл'їбовицькій зъ Княжа 50 кр., п. Пішекъ п. к. нотаръ зъ Снятина 1 зол. 1 кр.; разомъ 32 зол. 98 кр. — Щедримъ дателямъ и ревнимъ збирателямъ щиро-руске Спаси-Б'їгъ. Заразомъ молимо Васъ, Панове Братя, не забувайте — на хрестинахъ на д'їтей, що ждуть пом'їщення въ «Народн'їмъ Д'їм'ї», — на вес'їляхъ, звеселити заплакану вдову — бук. Русъ даткомъ на хату для неї; на именинахъ про честь, яку зд'їлає «Народный Д'їмъ» ру-

скому имени, — на храмахъ, щобъ здвигнути храмъ народный, при записахъ на велику р'їдню бездомну, а при всякій охочій нагод'ї про смутну долю народа, що «безъ кута, безъ хаты.»

ДРО́БНІЙ В'їСТИ.

(В. Именины Ц'їсаревон) обходжено во вс'їхъ церквахъ богослуженнями, а въ школахъ патріотичными торжествами. Въ Чернівцяхъ отворено кром'ї того приютъ для бездомныхъ и обдаровано б'їдныхъ школяр'ївъ одежою. Жаль тільки що мало де на провінції сполучують сеи день зъ подобнымъ доброд'їствомъ для б'їдной молод'їжи школьной, а вжежъ е до-сыть еи и по селахъ нашихъ, та що, коли нема доброд'ївъ.

(Посломъ) соймовымъ громадъ пов'їгу Серетского выбранный вс'їма на 58 голосующихъ С. Е. президентъ краю баронъ Пино.

(Горляный недугъ) смиривъ на жаль и шкоду рускои сусп'їльности д'їятельность двоихъ патріот'овъ Русин'овъ; а то найревн'їйшого члена-Галичанина вс'їхъ черновецкихъ товариствъ п. Окуновского Иларія, економа почтово-телегр. дирекці'ї, и п. Ивана Грыневского, директора русского народного театра. Щире сожал'їе и горяче бажане якъ найскоршого ихъ выздоровл'їня наполине грудь кожного Русина, що знає ближе обохъ сихъ неутомимыхъ труженниковъ на поли народн'їмъ рускомъ.

(Читальня въ М'їхов'ї) [коло Вижниц'ї] з'їстала отворена минушою Суботы. Помагай Б'їгъ новому розсадникови народной просв'їты!

(Д'їмъ для кал'їкъ) має після р'їшенія черновецкой рады громадской бути выбудованный нар'їкъ а отвореный 2. л. Грудня 1888. р. яко въ день праздника 40-л'їтнего царствования Найясн'їйшого Монархи.

(П. Стефановичъ) найшовъ, якъ доносить «Газета Польска», новый способъ, чтобы остати ся на дальше надзырателемъ «фабрикъ» румунизаторскихъ. Напирає онъ на под'ївданныхъ ему учителей, чтобы выставили ему св'їдоцтва, що поступаѣвъ соб'ї сов'їстно и безсторонно. Отъ, до чого у насъ берутъ ся люди, чтобы остати на выг'їдн'їмъ имъ становищу. Не споминаємо поки ще о иншихъ «средствахъ», якими старає ся т'їма професор'овъ и священниковъ о с'ї м'їсця, до котрого н'ї одинъ зъ нихъ не має зд'їбности. До-сыть сп'їмнути кром'ї дотепер'їшнихъ, ще й про новыхъ, якъ презеса «Армоні'ї» и «руского» пропов'їдника Прокоповича, румунизатора и русского (!) катихета Чунтуляка. Выжидаємо к'їнца сеи конкуренці'ї безъ конкурсу; бо над'їємо ся на певно що С. Е. п. президентъ краю влїяне ажъ на сам'ї дно сеи запутаной справы.

(О гімназію въ Чортков'ї) старає ся усиленно вид'їль пов'їтвовый а властиво его маршалокъ. Въ т'їй ц'їли внесено петицію до рады державной а надто прозьбу до сойму и до краєвой рады школьной, чтобы т'ї подіерли петицію. Позаякъ петиція не осягнула-бъ ц'їли, коли-бъ на гімназію не було и частныхъ жертвъ, то рада м'їска въ Чортков'ї зъ натиску п. маршалка ухвалила давати на гімназію р'їчний датокъ 600 зр. черезъ 30 л'їтъ (м'їсто не має н'їякого маєтку и одинокимъ жерелокъ его доход'ївъ суть додатки до податковъ), громада Выгнанка з'їобовязала ся давати 300 зр., а громада Чортковъ старый 100 зр. р'їчно. Такъ забезпеченый бувъ-бы дох'їдъ 1000 зр. р'їчно на л'їтъ 30. Такъ бы поступити и зъ к'їцманецкою гімназією.

(При посвященію) нової церкви въ Черногузахъ на Буковинѣ збудовано тамъ три брами тріумфальні, на котрихъ селяне на перекоръ румунизаторамъ завісили написи лише рускїй. Честь такимъ громадянамъ! Они дали доказъ, що умѣють шанувати свою рідну мову и завестидали інтелігентнихъ первертихъ, що бажали румунськихъ написовъ.

(Наука для вороговъ руского письма.) Громада Печенѣя подала була прозбу по руски написану до С. Вел. цѣсаря о запомогу на будову школы. Громада дѣстала 100 зол. запомоги, хочъ деякї говорили, що нѣчо не дѣстануть зъ причины, що прозба була по руски написана. — А скількижъ то докоровъ и насмѣшокъ зѣтсь не одинъ Русинъ, подаючи руске письмо до якого уряду! Тї писарчуки и деякї урядники, що суть ворогами руского письма, повинні взяти собѣ за прикладъ повисшій фактъ и шанувати руске письмо. А и всѣ Русины повинні рѣшучо постановити собѣ не иначе зъ властями и урядами перенисуватися, якъ лишь по руски. Часъ уже всяку трусливость покинути!

(Приютъ для бездомныхъ) отворено въ Черновцяхъ дня 7. с. м. Въ нѣмъ приймається буде на нѣчъ нещасныхъ, що безъ кута, безъ хаты. Въ томъ самѣмъ домѣ (при улиці ваги) находить ся и народня кухня.

(Покутный писарѣ у Львовѣ) вынайшли новый способъ, якъ выискувати темныхъ селянъ. Въ шинку при келишку пишуть имъ прозбы до суду, вкладають до ковертъ, нальпують марки и кладуть адресу — се все въ присутности селянина. По отриманю заплаты и могоричу ведуть неоглидныхъ селянъ до скриньки почтовой и до неї власноручно кидають «суплики». На око дѣе ся все въ порядку. Одна лише при томъ дробница змѣняє цѣлковито рѣчь: Ото тї писарѣ-адвокаты, замѣсть адресувати на ковертъ до суду, адресують до себе самихъ. Послѣдними днями выловила полиція двоухъ такихъ хлонскихъ адвокатовъ, котрї одъ дошого вже часу вели се ремесло въ одномъ шинку при улиці Жовковскій. — Стережѣть ся сихъ дурисвѣтовъ, и у насъ ихъ досыть. —

(Фельдфебля Емили Залевского) засудивъ вѣдѣньскій судъ войсковый, яко спѣвинного въ дефракціи брата Филемона, на рокъ вязницѣ и на деградацию.

(Убийство) Марко Ненюкъ и Дмитро Юрійчукъ въ Красноставцяхъ поїшли вечеромъ до коршмы, чтобы по цѣлоденной работѣ на обшарѣ двѣрскѣмъ одпочити при троухъ літрахъ горѣвки. Коли добре собѣ подіили почали сварити ся, Ненюкъ вытягнувъ Юрійчука до сѣней и тутъ его самою покатѣивъ такъ страшно, що той по кількахъ годинахъ оддавъ Богу духа. Дивно, що жѣнка Юрійчука, будучи присутною той бѣйцѣ, зовсѣмъ не боронила своего мужа и не вzywала нѣкого на помѣчь. Она каже, що ховала дитину на рукахъ, чтобы не перепудила ся. Ненюкъ и Юрійчукъ були постоянными гостями въ коршмѣ, — коршма була ихъ прибѣжищемъ, они, якъ люди розказують, нѣколи и на Великдень до церкви не потрудили ся.

(Министерство торговли) позволило буковинскому властителю добръ гр. Цігалѣ зъ Испаса предприняти вступный работы техничній въ цѣли збудовани желѣзницѣ зъ Гусатына черезъ Куты до Косова.

(Потомство столѣтней старушки.) Въ Америцѣ обходила панѣ Генрика Равсъ въ кружѣ своихъ потомковъ столѣтній роковины уродины. Потомство се выноситъ не менше якъ 608 особъ, зъ котрыхъ 52 правнуковъ въ другѣмъ поколѣнью.

(Одъ престола.) Въ одномъ варшавскѣмъ костелѣ лучивъ ся незвычайный випадокъ, що въ рѣшучой хвили розбило ся супружество. Панна молода, запытана послѣ звычайной формулы, чи має непримушену волю одружити ся зъ нареченымъ Х., одповѣла: нѣ! — и одѣйшла одъ престола. Очевидно, що священникъ обряду не довершивъ и вѣнчане не одбуло ся. Причина, котра до такого кроку спонукала панну молоду, була ось яка. На тыждень передъ назначенымъ днемъ вѣнчания роздумавъ ся панъ Х., урядникъ одной институціи финансової, що до намѣреного супружества и одославъ паннѣ перстень. Дѣвчина взяла то собѣ дуже до серця а зарѣвно и цѣла родина. Отець покинутой и брати ужили всѣхъ средствъ, чтобы пана Х. склонити до додержания слова и остаточно доняли цѣли. Однако панна не думала подружити ся зъ чоловікомъ, котрый женивъ ся приневоленный. До послѣднего дня тайла свою гадку, а въ рѣшучой хвили сама збрвала.

(Цѣны збѣжа въ Черновцяхъ.) Дня 21. л. Новембра с. р. контовали 100 кіло: пшеницѣ 6 зол. 70 кр. до 6 зол. 85 кр.; — жита 4 зол. 35 кр. до 4 зол. 70 кр.; — овса 3 зол. 50 кр. до 3 зол. 90 кр.; — ячменю 4 зол. 50 кр. до 5 зол. 75 кр.; — кукурузы 4 зол. 60 кр. до 4 зол. 85 кр. —

ДЛЯ НАУКИ И ЗАБАВЫ.

Всякій рады для громады

(Списавъ К. Н. Ш.)

Поты противъ встеклизны. Уже въ р. 1855 мавъ французскій лѣкаръ Бісонъ выдати росправу о лѣченю встеклизны потами, но той способъ лѣченя не знати чому поїшовъ не довго потѣмъ въ непамять. Въ той росправѣ каже лѣкаръ, що пси и коты, котрї найбільше подпадають той хоробѣ, нѣколи не потять ся, а потѣмъ що трутина гадинъ, пауковъ и медведиковъ въ отчинѣ тыхъ звѣрятъ многорако потами устороняє ся; на конець що звычайна трутина бси не skutує, если цѣплена особа поде до парнѣ. Онъ мавъ случайность, якъ описує, самъ на собѣ то досвѣдчити. Коли, каже въ своѣй розправѣ, всѣ уживанїя лѣки нѣчо не помогали, поїшовъ онъ до парнѣ, и потивъ ся въ теплѣ сягаючѣмъ до 42 степенѣвъ послѣ Реуміра. Подчасъ почени зачали ознаки хоробы усмиряти ся и наконецъ цѣлкомъ перестали. Онъ мѣгъ зновъ пити, спавъ добре и бувъ на другій день цѣлкомъ здоровъ. Одъ сего часу лѣчивъ онъ встеклизну потами и той способъ лѣченя въ 80 случаяхъ цѣлкомъ ему удавъ ся. «Досвѣдчене довголѣтної моеї практики», пише онъ, поучило мене, що хороба послѣ ея выбуху черезъ 3 дни тревас. Заразъ першого дня вылѣчене потами певне; другого уже не певне, третьего же навѣтъ безнадѣйне. Но и хтожь, если знає певный лѣкъ, чекавъ бы ажъ до третьего дня? Се потверждає графъ Реке-Вольмерштайнъ въ Люндсдорфѣ (въ Силезіи) описуючи, якъ онъ одну дѣвчину укушену бѣдовитою гадиною потами уратувавъ. Онъ каже: «Ажъ другого дня дано менѣ знати; приїшовши до хорої найшовъ емъ, що була зъ боку слухла и уже непритомна. Я сей часъ зарядивъ парню, и на другій день пухления стухла и дѣвчина була цѣлкомъ здорова и весела, що и до сегодне, одъ

тогда уже 12 років, триває. Так само укусив був передь 6 роками одну паню встеклий песть в руку. И сю особу выльчив емь в парни, и она здорова до нынѣ. Изъ сего я приходжу до перекованя, що всякій затроєня крови сильными потами дадутъ ся выльчити.

Противъ моли класти дорогі персійскі и турецкій шалѣ и кожухи (футра) вь скриню зъ кедрового або киприсового дерева, а коли такои нема, то посыпати ихъ испаньскимъ перцемъ або вкладати межи нихъ листки тютюну. Такожъ добрымъ средствомъ е кавказкій порошокъ противъ оवादѣв. Головною рѣчею при томъ е, чтобы ті предметы одъ броду и пороку були очищені, добре вытрѣпані, вь полотно завинені и потѣмъ вь кошѣ або скринѣ непронускаючій воздухъ вложені.

О хованіи гусей. Молодымъ гусемъ шкодитъ вогкѣсть бѣльше нѣжъ молодымъ качкамъ. Тому не пускати ихъ вь першихъ тыждняхъ анѣ на воду, анѣ на росу, дощъ або мраку. По томъ, якъ выльзуть зъ яецъ, линити ихъ черезъ 24 годинѣ подъ насѣдковъ, ажъ поки не обѣсхнутъ. Дальшій 5—6 днѣвъ тримати ихъ вь теплоі хатѣ, ажъ потѣмъ можна ихъ на сухѣмъ безпечноі мѣстцѣ, коли вже огрѣли ся, поволі до свѣжого воздуху приривчавати. По 14 днѣхъ нема вже чого бояти ся, однакъ треба гусятка старанно стерегти, абы пухъ не перемокъ. Ажъ коли послѣ подскубленя зновъ поѣвратъ ся, устають всѣ безвеченьства простудженя ся. Роса и мрака цѣлкомъ малымъ гусяткамъ шкодятъ и справляютъ бѣгунку. И сильна спека може бути вь мигъ ока причиною смерти. Гусяткамъ и качатамъ многорако докучають комарѣ та мухи, котрі имъ вь ноздры и уха лѣзуть. Абы ті овады одогнати, намастити гусяткамъ ноздры, уха и повѣки оливою. — Овады вь хлѣвѣ и воши на тѣлѣ мучать ихъ чевезъ нѣчь такъ, що не мають супокою; кромѣ того высасаютъ дармоѣды всѣ животні соки. Противъ сихъ непрошенихъ гостей найлѣпшій средства вапняный порошокъ або рознущене гашене вапно змѣшане зъ маленькою мѣркою угляного квасу и чиста подлога.

Удержуванє чистого воздуху вь больницяхъ. Найлѣпшимъ и найпростѣйшимъ средствомъ до очищеня воздуху вь больницахъ, е частѣйше и довше, або якъ до обставинъ такожъ уставично держати ѡкна отворені, а то найѡдиовѣдѣйше верхній шпѣбы. Абы але борзо увесъ зѡснутый воздухъ ѡддалити и забезпичити хорого одъ протягу, треба отворити ѡкна и наляти на горячу желѣзну лопатку або камѣнь трохи доброго оцту и ходити зъ тымъ по хатѣ. Запахъ, який при томъ повстане, сполученый зъ свѣжимъ воздухомъ для хорого приятный и освѣжаючій. Если хто хоче вь комнатѣ хорого чимъ иншимъ кадити, то мусить то робити при отвореныхъ ѡкнахъ, понежи кадило саме не полагодить зѡснутаго воздуху, но лишъ на якийсь часъ смрѣдъ придушитъ.

Якъ переховувати и запаковувати яйця до перевозу. Абы курячі яйця не псували ся, кладе ся ихъ вь рознущене гашене вапно, чтобы обмочили ся

и поры то е: малисенькій дѣрочки вь шкаралунѣ позатыкали ся, а потѣмъ осушувъ ся ихъ на звычайноі въздухѣ. Такожъ охороняе ся ихъ одъ зѡснутя глицериною, а то какъ: Натягнути рукавицѣ на руки и вмочити ихъ такъ вь глицерину або вь який товстый олѣй и обмащувати гараздъ однимъ або другимъ плыномъ. — До запакованя дуже придають ся опилки (трачине) змѣшані зъ сѣчкою або половиною. Скриню (паку) призначену до запакованя выстелює ся соломою до довгости скринѣ застосованою и насыпає ся на 5 центимѣтрѣвъ (2 до 3 палыцѣ) грубо дробненькимъ траченемъ, вь котре укладає ся яйця, такъ, чтобы не стыкали ся; потѣмъ зновъ насыпає ся траченемъ такъ само за грубо и укладає ся зновъ яйця, ажъ поки скриня не повна. Зверху прикрыває ся зновъ соломою. Розумѣє ся вь зимѣ выстелює ся далеко грубше.

Куры добрі на несене. Не одинъ господарь тримає множество куроцъ, а помимо того мало має одъ нихъ яецъ. Се походить одъ того, що не умѣє розсудити, котрі куры добрі на насѣне, а котрі нѣ. Чимъ темно-червонѣйшій у нихъ гребѣнь и папоротки подчасъ, коли несуть ся, тымъ лѣпшій они на насѣне. Куры середній недобрі на насѣне мають бѣльдо-червоній гребѣнь и папоротки, уха же ихъ брудно-бѣлі и жовтиво-рожеві.

НОВІ КНИЖКИ.

«Библиотеки для молодѣжи», III. рѣчникъ, 9. книжочка мѣститъ: 1) Верховино моя любя. (Пѣсня Данила Млаки), 2) Австралія (зъ образкомъ), 3) Гераклій (Стихъ Федьковича), 4) Крокодилъ (Статія С. Пігуляка зъ образкомъ) и 5) Прислѡвья (М. Номиса). Книжочка оздоблена портретомъ буковиньского поэта-композитора Млаки-Воробкевича. — Цѣна: 1 книжочки 10 кр., цѣлого рѣчника (12 книжочокъ) 1 зол. — Зъ концемъ року буде цѣна подвысѣнена.

«Про вѣча» называє ся книжочка, котра заходомъ ак. молодѣжи появиť ся небавомъ у Львовѣ.

«Про читальнѣ» написавъ Коломыйчукъ вельми цѣнну працю обѣймаючу 12 аркушѣвъ, котра по цѣнѣ 50 кр. небавомъ продаватись буде.

«Молодой проповѣдникъ», подъ такимъ титуломъ выйде вь короткѣмъ часѣ зъ печати Архієпископской книга мѣстяча вь собѣ 40 найлучшихъ проповѣдей на недѣлѣ и свята церковного року написанныхъ мною вь народноі мовѣ.

Незважаючи на всякій перепони, котрі встрѣчали мене при выданю сей книги, що появиť ся має по разъ першій вь рускоі мовѣ на Буковинѣ, припѣсь я тяжкій жертвы, ѡкѡнчивъ дѣло и удаю ся теперъ уповаючи на руску патріотичность зъ запроше-

немъ до предплаты. Цѣна одного примѣрника выноситъ 1 зол. 20 кр. (порто 10 кр. больше).

Грошѣ прошу присылать на адресъ: „Erzbischöfliche Buchdruckerei, Czernowitz, Residenzgebäude.“

Въ надѣи, що рускїи священники-патріоты будутъ всpirати мой незначный талантъ

пишу ся въ глубокѣмъ поважаніи
Александръ Манастырскій,
приходникъ.

Переписка Редакціи и Администрации.

ВН. П. ИВАНЪ С. . . . ВЪ БРУНЕКУ. Ваше приступлене до „Народной Торговли“ заготовлено. Зѣ взгляду на недостаточный ще капиталъ одложено отворене на якийсь часть, ажъ узбираєсь конечна сума, коли й одбуде ся перше зобрание членѣвъ и ухвала статутѣвъ, котріи сейчасъ отримаєте. Спасибѣтъ Вамъ одъ усѣхъ щирыхъ Русинѣвъ, букъ що Вы оди нъ изъ чужины не забуваєте на Вашихъ рѣднихъ братѣвъ, а спомогаєте ихъ щирѣ змаганя.

Ч. ЧИТАЛЬНИ ВЪ МЪХОВѢ. Ваше запрошене отрималисьмо въ сажъ день отворени Читальни, запѣзно одже було, чтобы хтось зъ насъ бувъ мѣгъ выѣхати, но прото мы духомъ зъ Вами Лучѣтъ ся и учѣтъ ся, а мы одвѣдаємо Вашу Читальню и возвеселимось разомъ. Просимо написати, якъ отворено Вашу Читальню и який выбрано выдѣтъ! Боже Вамъ помогай;

ВН. П. К. Б. К. . . . ВЪДЕНЬ І. Наша газета розминулась мабути зъ Вашою картою; колибъ ще не дойшла, просимо зареклюмувати неоплаченымъ отвертымъ письмомъ.

ВН. ПАНЪ Н. К. ВЪ БОЛЕХОВѢ. 10 Альманахѣвъ получилисьмо ажъ 20. с. ж. „Дзєнника“ и „Вѣстника“ не маємо. Про „Вінок“ напишемо небавомъ, приглядаємось бо кождѣй его „цвѣтцѣ“ зъ особна; доси сѣмо вельми задоволенѣ.

ВН. ПАНЪ Е. Я. ВЪ БРѢДКУ. „Байка“ прийшла, спаси-Богъ!

Цѣлорѣчнымъ предплатителямъ высылаємо зъ симъ числомъ 7. пѣваркунь лѣт. Додатку до «Буковины», котрый мѣститъ въ собѣ конецъ Федьковичевои Баяды «Крѣслати тополѣ» и початокъ оповѣданя: «Панна Вероника» Данила Млаки.

Полагаючи на патріотизмъ и почуте обовязку не выслали мы доси ще певной части нашихъ довжниківѣвъ почтовый наказъ, зробимо се однакъ всѣмъ, котріи найдовше до 5. лат. Декамбра с. р. своихъ залеглостей цѣлковито не вырѣвнуютъ.

„ПЕРШІЙ ВІНОК.“

Жѣночій Альманахъ,

выданный контомъ и заходомъ Наталіи Кобриньской и Олены Пѣблки, выйшовъ вже зъ друку и можна его достати по цѣнѣ 2 зол. у накладицѣ: Наталіи Кобриньской въ Болеховѣ. До цѣны належитъ долучити на оплату почтову 10 кр., або разомъ зъ рекомендацією 20 кр.

Администрация „Буковины“

выдала и розсылає

Статуты товариства „Власна Помѣчь“
то є

шпихлѣрѣвъ и касъ позичковыхъ разомъ
по 30 кр. за 5 статутѣвъ зъ прозьбою.

За такую саму цѣну высылає ся и

СТАТУТЪ ЧИТАЛЕНЬ

въ 5 примѣрникахъ зъ прозьбою.

ВАТРА,

літературный Збѣрникъ Василя Лукича, выданный контомъ членѣвъ руского касина въ Стрию на дохѣдъ того-жъ, вже появилась въ розпродажи.

Цѣна 1 прим. зъ пересылкою реком. 1 зол. 50 кр. Заовляти можна черезъ часописъ рускїи або односичись впрѣсть до выдѣлу касина.

БУКОВИНСКІЙ ИЛЮСТРОВАННЫЙ

КАЛЕНДАРЬ

НА ПЕРЕСТУПНЫЙ РОКЪ 1888.

выданный „Рускою Бесѣдою“ въ Черновцахъ, уложеный Ом. Поповичемъ
выйшовъ и розсылає ся (однакъ только за грошѣ або на заовлєня)
по цѣнѣ 50 кр.

Выдає и за редакцію одвѣчає: Осипъ Ю. Гординскій-Федьковичъ Зѣ печатнѣ Г. Чоппа.

«Буковина» виходить
1. (13.) и 16. (28.) кожного
мѣсяця.

ПРЕНУМЕРАТА

платна въ Чернівцяхъ
выноситъ:

на цѣлый рѣкъ 3 зол. — кр.
» півъ року 1 » 50 »
» третину » 1 » -- »

Поодинокі числа 15 кр.
въ графіцѣ Рехенберга,
улиця ратушева, ч. 21.

БУКОВИНА.

Часопись політична и наукова
для народа руского.

РЕДАКЦІЯ и АДМИНИ-
СТРАЦІЯ «Буковины» зна-
ходиться въ Чернівцяхъ
(Улиця липи́на ч. 29), куда
всѣ дописи адресовати на-
лежитъ.

Цѣло- и поворѣнчій пред-
платитель дѣстають зъ кож-
дымъ 3. числомъ премію.

ОПОВѢЩЕНІЯ и ПРИЛОГИ
обчисляютъ ся якъ найде-
шевше.

Огляньмо ся!

I.

Рѣкъ 1887. добѣгає, а близькій конецъ его насу-
ває згадку про все добре и зле, солодке и гѣрке, яке
пережилисьмо въ току сего року. Згадка доброго та
милого засолоджує у друге серце и душу, згадка-жъ
перебутого зла та горя научає способу житя. Добре й
пожиточно прото оглядатись въ минувшѣсть, въ далеку
й недалеку; исторія бо зъ давень признана матѣрю
наукъ; а безсторонній оглядъ хотьбы й однорѣчного
житя народного єсть вельми поучающій, проте й кори-
стный, зъ такихъ оглядѣвъ бо збудовуєсь лѣтопись,
исторія. Огляньмось прото! Розберѣмъ хоть найголов-
нѣйшій хвилѣ добѣгающого року! Що зробили бую-
винський Русины за той часъ? Чи проявились хоть
якій такі знаки поступу нашого народу за сей часъ?

Перше, що впадає кождоу чоловікови въ очи,
то пытанє, якъ жилось ему въ сѣмъ роцѣ, чи въ го-
лодѣ и холодѣ, чи въ гараздѣ и достаткахъ. Богу дя-
кувати за его ласку, хлѣбъ сего року уродивъ бувъ, та
хоть и докучило замкненє румынской границѣ робо-
тникамъ, прото все якось доживаєсь незгѣрше и сей
рѣкъ. Поступъ показавъ ся въ томъ, що нашъ народъ
почавъ щадити свѣй грѣнь, поступъ хоть не такъ знач-
ный для кождого, але й не малый, коли возьмемо на ува-
гу загаль. Дякувати розумови людей въ декотрыхъ гро-
мадахъ, маємо около 40 читальнь. Возьмѣмъ, що люди,
котрі заходили до читальнѣ замѣсть до корчмы, зао-
щадили въ кождѣй читальни що недѣлѣ разомъ 4 левы,
то робить се въ кождѣй читальни на рѣкъ о много
бѣльше якъ 200 зол., а у всѣхъ читальняхъ бѣльше
якъ 10 тысячъ. Невраховуємо святъ; бо не всѣ читальнѣ
суть ѡдъ нового року, тай декотрі зъ нихъ сплять.
Чей и тѣ, що заснули, прочитавши отсе оглянуть ся и
обчислятъ страту грошеву якъ вже не душевну, та
ѡдновлятъ, оживлятъ чимъ скорше свои читальнѣ. Чей
порозумѣють изъ сего и другі хоть одну матеріяльную
користь читальнѣ и заложуть еи и у себе. Другій по-
ступъ що до майна були тверезі хрестины, весѣля и

другі оказіѣ, які правда ще рѣдко лучались, та всежъ
такі були й Богъ дасть, що чимъ разъ то бѣльше ши-
ритись и множитись будуть на користь збѣднѣлого на-
шого народа. Третій ще бѣльшій поступъ въ госпо-
дарствѣ розпочавъ ся сего року заснованємъ шпихлѣ-
рѣвъ та касъ позичковыхъ, котрый то поступъ, скоро
тѣлько затвержені будуть статуты першого товариства
«Власна Помѣчь», на котре ждемо, покаже ся напевно
небавомъ дуже наглядно. — Такъ одже смѣло сказати
можемо, що народъ нашъ почавъ черезъ читальнѣ тве-
резитись, а черезъ тверезѣсть щадити, и коли йти ме
сею дорогою дальше, то повернєсь ему черезъ читальню
нивка за нивкою, що черезъ корчму дѣсталась въ чу-
жій руки.

Кромѣ отсего постулу економичного запи-
суюмо еще яко добро виплываюче зъ читальнѣ ще й
то, що просвѣта чимъ разъ бѣльше шириась и зъ ча-
сомъ приведе темныхъ до самопознанія, до порозумѣнія
своихъ правъ, до пошанованія своєї людской гѣдности,
до правдивого людского житя. Учѣмо ся тѣлько, а бу-
дуть зъ насъ люди! А що нашъ царѣвъ вправдѣ до
науки тягнути ся ставъ, доводъ сему сердечный слова
зъ якими ѡдносять ся наші селяне до нашої газеты,
доводъ сему число примѣринокѣвъ «Буковины», «Библіо-
теки для молодѣжи», «Батьківщини» и другихъ кни-
жокъ, які наші люди не тѣлько радо читають але й
платять.

Тому то зъ задоволенємъ и зъ надѣєю сказати
можемо мы и всѣ Русины-патріоты, що буювинський
народъ рускій поступивъ и въ сѣмъ роцѣ значно впе-
редъ, значнѣйше якъ коли небудь доси и що той по-
ступъ сягає все ширше и дальше. Не пропало зерно,
яке засѣвали щирі сѣвачѣ сего року, не дурно труди-
лись они. Засѣвъ принимаєсь, вже навѣть тутъ и тамъ
сходить, зеленѣєсь барвою доброї надѣѣ на будучій
стокротный жинва. Инакѣй бути не може; бо здорове
зерно сѣяне щирою, ретельною рукою невсыпущихъ
робѣтниківъ приносило все добрі плоды. А хоть ча-
сомъ дешо градъ пѣбе, непогѣдна хвиля не випустить
часть засѣву изъ землѣ, або бурянь засѣяный лукавою
рукою заглушить его; всежъ такі щось вродить ся

й прокормить до новой весны. Такъ то й щира, ретельна праця нашихъ патріотівъ видала отсей плідъ, спонукала поступъ буковинського народу руского. Хотъ ще не одтала усюды душа нашихъ людей загартована кривдою, яку довго дбзнавала, хотъ и сего року мало сприяла нашой роботѣ погода «зъ выше», хотъ не мало ще у насъ лукавыхъ рукъ, що сѣють бурянъ приемный но погубный въ сердце и душу нашихъ братівъ, прото и мимо того все мы такой чогось доробились. А щирыхъ робѣтниковъ у насъ такъ мало, а поле, широке, каменисте й заросле всякимъ буряномъ, хотъ и крые въ собѣ такъ много, премного скарбѣвъ хорошихъ, дорогоцѣнныхъ. А робѣтниковъ, якъ сказано, ледви стѣлько, що пальцѣвъ на рукахъ. Ану оглянемось братя, ударьмось въ груди та смытаймо ся каждый самого себе: Що зробивъ я сего року для руского народа? Чи давъ я, що тѣлько мѣгъ, на «Народный Дѣмъ», на товариства, на газеты и книжки рускы? Чи обстававъ я все и всюды словомъ и дѣломъ за справу народну руску? — Мало, вельми мало зъ насъ може зъ чистою совѣстію одвѣтити. «Такъ! я сповнивъ свой обовязокъ народный.» Кѣлькожь смѣе сказати: «Я трудивсь для дѣла народного, що силъ стало.» Хто може сказати? «Я жертвовавсь для рѣдного народу.» — За то много мусять признати, що мало, дуже мало що зробили на поли народномъ, а ще бѣльше такихъ Русинѣвъ (!), що нѣчого, зовсѣмъ нѣчого не здѣлали, ба на жаль треба признати, що суть и такі, що для власной особы кривдили народъ. Совѣсть строгій судія, она осудить каждого совѣстного; дай Боже, чтобы она збудила спячихъ, отворила очи заслѣпленнымъ, наввернула блудныхъ, загрѣла холодныхъ и рѣвнодушныхъ, та чтобы помножила зъ новымъ рокомъ число труженникѣвъ на народномъ поли нашѣмъ!

СПРАВОВЗДАНЕ

выдѣлу «Народного Дому» въ Чернівцяхъ зъ его дѣятельности за часъ одъ 1. лат. листопада 1886 до дня 8. лат. грудня 1887. одчитане на загальномъ соборѣ членѣвъ «Народного Дому» дня 8. лат. грудня 1887.

Въ выдѣлѣ, котрый выбрано на загальномъ соборѣ дня 1. листопада минувшого року, а котрый нынѣ складае свою власть въ руки нынѣшного собору, бувъ першимъ предсѣдателемъ професоръ о. Изидоръ Воробкевичъ, другимъ предсѣдателемъ совѣтникъ п. Изидоръ Винницкій, третымъ предсѣдателемъ офиціаль п. Илярій Окуневскій, секретаремъ п. Атанасій Руснакъ, мѣстосекретаремъ п. Илярій Гулка; касіеромъ зъ початку товариского року бувъ п. Юстинъ Пігулякъ, пѣзнѣйше — по купленю дому, коли господаремъ дому ставъ п. Юстинъ Пігулякъ, выбрано касіеромъ п. Тыминьского. Контролоромъ бувъ зъ початку товариского року о. Сѣменовичъ, котрый переселивъ ся зъ Черновець яко парохъ до Качики. Его мѣсце яко контролоръ занявъ перше п. Тыминьскій, пѣзнѣйше, — по купленю дому — п. Ниворовичъ. —

Одъ уконституованя ажъ до послѣдного часу задачою и старанемъ выдѣлу було купно дому для нашего товариства и збиранѣ гроша на ту цѣль. Задача ся, записана въ статутѣ и въ ухвалахъ попереднихъ загальныхъ соборѣвъ, есть именимъ и душою нашего товариства и була знаменемъ дѣланъ уступающего выдѣлу, надъ котрыми выдѣлъ радивъ въ своихъ 18 засѣданяхъ. Въ той цѣли выдѣлъ стигавъ довги одъ довжниковъ, — часть убезпечивъ по возможности, часть вже уплачена, якъ се выкаже касове справоздане. Выдѣлъ позыскавъ на доходъ «Народного Дому» умственный труды літератѣвъ, а именно одъ отца Изидора Воробкевича драматичне дѣло «Блудный Сынъ», — а одъ писателя и поэта Федьковича получивъ выдѣлъ приречене, що онъ бѣльшій свои драматичный творы, зъ котрыхъ кѣлька творѣвъ вже готовы, — жертвуе на «Народный Дѣмъ».

Одъ нашего земляка п. Николая Ивасюка, перебуваючого теперь въ Вѣднѣ, выдѣлъ получивъ краєобразъ его пензля въ вартости 45 зол., — а учитель п. Ильницкій подарувавъ на «Народный Дѣмъ» образъ мальованный Ивасюкомъ, — въ вартости 30 зол.

Не поминувъ выдѣлъ такожъ запомагания молодежи, котра якъ каждому рускому товариству такъ и «Народному Дому» не есть чужа, — а именно запомѣгъ выдѣлъ трохъ академикѣвъ зворотными пожичками, на що выдавъ 120 зол.

Выдѣлъ выславъ своего 1. и 2. предсѣдателя яко членѣвъ руской депутаціѣ, котра смиреннѣйше повитала его п. к. Высокобъ Архикнязя Рудольфа и заплевнила Его п. Высокобъ о вѣрной привязанности бук. Русинѣвъ до Австрій и Пануючого Дому.

Яко заступникъ «Народного Дому» взявъ выдѣлъ чинну участь въ народной манифестаціи, котру рускы товариства устроили на весѣ сего року, празднуючи юбилей двайцятьпятѣлѣтної літературной дѣятельности о. Изидора Воробкевича.

Осуществлене идеѣ «Народного Дому» такъ труднымъ выдавало ся зъ причины малыхъ фондѣвъ товариства и малого числа заможной нашей публики, понимающей свою сусѣльную задачу, такъ тяжкимъ выдавало ся, — що сама та идея за слабо будила жертволюбіе народа. Треба було доконче выдимымъ знакомъ укрѣпити вѣру въ ту идею и тымъ самымъ, загрѣти до пожертвованъ на народный жертвеникъ. — Несомнѣнно такимъ знакомъ и основою подъ будущій монументъ руского дѣла есть дѣмъ, котрый выдѣлъ купивъ для товариства, а котрый вже теперь мѣгъ бы и положенемъ своимъ и своимъ обемомъ одновѣсти всѣмъ задачамъ нашего товариства, якъ бы лишь силатити ипотекарный довги, котры теперь вычерпують цѣлый зъ него чиншъ. Дѣмъ сей має 25 комнатъ, огородъ а въ огородѣ кругольню и овочевыя деревья, лежитъ фронтомъ до улицъ Петровича, улицъ крутой и улицъ Орменской. За сплачене довгѣвъ ручае и чиншъ зъ дому и оживлене вливанѣ жертвъ и рухъ, який показуе ся въ числѣ новыхъ членѣвъ основателѣвъ, пла-

тихих основательскій вносъ по 50 зол. За старанемъ п. сов. Изидора Винницкого и п. Еродея Пігуляка въ послѣднѣмъ мѣсяцѣ приступило новыхъ 17 основательствъ, которыхъ вносъ основательскій дае суму 850 зол. Успѣхъ сей, который osiąгнулисъмъ въ такъ короткомъ часѣ, увѣняе насъ, що нашон цѣли достигнемъ скорше, якъ сего надѣялисьмо при купнѣ дому, котре выдѣлъ перевѣвъ по зрѣлѣй розвазѣ въ мысль ухвалы загальнаго собору, скликаного въ томъ дѣлѣ на день 3. лат. октября сего року.

Всѣ члены выдѣла и знатоки, якъ будовничій Корытинскій и Мілеръ, Геличинскій, признали, що дѣль сей ѡдновѣдае и вымогамъ товариства нашего и цѣнѣ 18.000 зол., за котру его купилисьмо. Такъ довги ипотекарный, котрѣ товариство переняло зъ домомъ, якъ и всѣ выдатки на податки, репарацію и удержане дому, выдѣлъ обчисливъ точно, изъ обчисленія показало ся, що по ѡдтыгненю ипотекарныхъ довгѣвъ и готѣвки заплаченои яко остальну часть цѣны, — лишае ся въ касѣ еще мала наличность, котру вразѣ зъ иными подрѣбностями и цифрами выказуе справоздане касове.

Чинишь зъ дому, збирание жертвъ по краю и всякій жерела, якѣ лишь намъ доступны, мають теперь ужити ся, щобы прискорити уплатене довгѣвъ. Наибольше старания треба доложити, щобы osiąгнути велике число членѣвъ основательствъ, бо тѣ не лишь поднесутъ матеріальный засѣбѣ «Народнаго Дому», но такожъ дадутъ ему stále число членѣвъ рѣзного сословія и интелігенціѣ а число такихъ членѣвъ рѣшае о значеню, яке має народна институція въ краю.

Оцѣняючи важность числа членѣвъ основательствъ выдѣлъ рѣшивъ ѡбвѣстити, що имена всѣхъ членѣвъ основательствъ будутъ выписаны на мрамурѣй таблицѣ въ «Народнѣмъ Домѣ».

И добре управлене «Народнаго Дому» зависить ѡдъ числа такихъ членѣвъ, зъ которыхъ можна vybrати добрый силы въ члены выдѣла. До теперь такъ мало силъ, такъ ѡмеженный выбѣръ, що значна часть выдѣлу есть заразомъ въ выдѣлѣ другихъ русскихъ товариствъ, а понеже суть то урядники занятѣ въ деиъ своимъ званемъ, протѣ и часть и силы, котрѣ посвящаютъ для народнои институціѣ, — не выстарчаютъ на такъ ревне занате сею задачою, якого потребуе скорѣ и успѣшне розвите институціѣ, а задача ся побольшила ся теперь, бо дѣль потребуе добраго и стараннаго зараду. —

До теперь экономичнымъ зарядомъ дому занимавъ ся ѡсобный комитетъ выбранный зъ рамени выдѣла, и входили въ сей экономичный комитетъ: сов. Изидоръ Винницкій яко предсѣдатель, конципиистъ Тыминскій яко касіеръ и професоръ Юстинъ Пігулякъ яко господарь.

ЗАГАЛЬНЫЙ СОБОРЪ

членѣвъ «Народнаго Дому» въ Чернѣвцяхъ зѣйшовъ ся въ четверъ дня 8. лат. декабря 1887. Совѣтники п. Изидоръ Винницкій, отворивши засѣдане,

сконстатувавъ зъ задоволенемъ, що большу часть явившихъ ся членѣвъ творили селяне-хлѣборобы; — се заповѣтъ, що то народне ядро, котрого единицѣ нынѣ явили ся, колісь силою власнаго духа osiąгне здобычи просвѣты, власными руками сотворить собѣ щасливу долю, — идеаль трудѣвъ русскихъ товариствъ. По сѣй промовѣ сов. Винницкій зъ причины болѣзни опустилъ соборъ. Дрѣ Стоцкій бувъ предсѣдателемъ сего дня. — Секретаръ уступающаго выдѣла прочитавъ справоздане зъ дѣятельности выдѣла, котре ту ѡсобно въ повнѣ помѣщено.

Справоздане касове, ѡдчитане п. Ом. Поповичомъ въ имени надзорчои комисіѣ выказуе актива «Народнаго Дому» въ сумѣ 19508 зол. 53 кр., котру составляютъ слѣдующіѣ цифры: Дѣль 18000 зол.; въ касѣ щадничѣй 490 зол., требованія общества 869 зол. 38 кр., наличность въ подручій касѣ 149 зол. 15 кр., — Пасива выносятъ 15394 зол. 87 кр. (а именно довгъ до щадничѣй касы 9127 зол. 76 кр., довгъ до частныхъ ѡсѣбѣ 5621 зол., до податковаго уряду 646 зол. 11 кр.). Приходы минуваго року: зъ вкладѣвъ членѣвскихъ 40 зол., добровѣльнѣй датки 286 зол. 87 кр.; ѡдсотки въ касѣ щадничѣй 69 зол. 2 кр.; чинишь зъ помешканъ за одинъ мѣсяць (листоп.) 147 зол. 71 кр.; выбрано зъ щадницѣ 2536 зол. 74 кр.; позѣсталѣсть зъ деиъ 1. новембра 1886. року 63 зол. разомъ 3143 зол. 34 кр. — Росходы: канцелярійный потреби 21 зол. 64 кр.; юбилей Данила Млаки (Изидора Воробкевича) 20 зол. 46; льокаль товариства 60 зол.; выдатки по случаю заложения торговлѣ 2 зол.; на купно дому остальна часть цѣны 2536 зол. 74 кр.; репарація дому 12 зол. 16 кр.; вложено до щадничѣй касы 429 зол. 15 кр.; на отворене читальни 19 зол. 94 кр.; сума 3143 зол. 34 кр.

Преліминаръ на рѣкъ 1888 показуе будучій прихѣдъ зъ чинищу дому 1260 зол.; зъ членѣвскихъ вносѣвъ 800 зол.; зъ кругольнѣ 30 зол.; процента въ касѣ щадничѣй 50 зол.; зворотъ довгѣвъ 869 зол. 36 кр.; добровѣльнѣй датки 1857 зол. 75 кр.; разомъ 4867 зол. 11 кр.

Розходы на рѣкъ 1888: раты до щадничѣй касы 618 зол.; податки державный и коммунальнѣй 484 зол.; процентъ приватнымъ вѣрителямъ 362 зол.; чищене каналѣвъ 45 зол.; коминьярѣ 12 зол.; асекурація 19 зол.; репарація 100 зол. служащій 60 зол.; довгъ Мурдзѣвскому 2521 зол.; — до уряду податковаго належитѣсть ѡдъ давнѣйшого перенесения власности 646 зол. 11 кр. разомъ 4867 зол. 11 кр. Приватный вѣрителѣ (межи ними Мурдзѣвскій) дали «Народному Домѣ» мораторію до уплаты ажъ до 3. лѣтъ. Мимо того уплата довгу Мурдзѣвскому, который найвысше ѡпроцентованный, вставлена вже въ преліминаръ на 1888, щобы позбути ся найутяжливѣшого довгу. Одобривши справоздане секретаря и касіера надзорчои комисіѣ и преліминаръ касіера, соборъ высказавъ выдѣлову узнане и подяку за его совѣстне и ревне дѣловодство, а въ ѡсобенности подяку касіерѣ Тыминскому за его великій и щирый трудъ при переведеню купна дому.

По сѣмъ выбрано новий видѣлъ и поручено ему, щобы занявъ ся устроениемъ фантовой лотеріѣ на дохѣдъ «Народного Дому». Въ составъ нового видѣлу входятъ: сов. Изидоръ Винницкій, о. Исидоръ Воробкевичъ, крылошанинъ Келестинъ Костецкій, проф. Юстинъ Пигулякъ, о. Каратницкій, Руснакъ, Данилевичъ, Гулка, Тыминьскій и Геличиньскій. Заступники видѣловыхъ: о. Еротей Федоровичъ, о. Евзебій Андрѣйчукъ, Михаилъ Котецкій, Иванъ Родичъ, Иванъ Харжевскій; Надзорча рада: Дръ Стоцкій, Ом. Поповичъ, Еротей Пигулякъ. Заступники: учитель Войновскій Стефанъ, Гузоватый. —

Предсѣдатель Д-ръ Смалъ Стоцкій закінчивъ почувствованою бесѣдою завсываючи присутныхъ селянь, щобы загрѣвали своихъ братѣвъ до працѣ, до жертвъ на добро народа, котрого бажає й нашъ Найяснѣйшій Монарха Францъ Іосифъ І. даровавшій намъ конституцію и право товариске, Ему и підноситъ бесѣдникъ трикrotnie «Слава», котре соборъ повторивъ зъ одушевленемъ.

Числа говорятъ, обясняє ихъ справозданє видѣла. — На саму вѣсть о купнѣ дому, въ одиомъ мѣсяцю приступили основателѣ зъ вкладковою сумою 20 разы більшою одъ приходу зъ членськихъ вносѣвъ цѣлого минувшого року, — на саму вѣсть о загальномъ соборѣ громадитъ ся число сельскихъ членѣвъ далеко більше якъ число мѣсцевой интелігенціѣ. — Множать ся читальнѣ, росте кругъ читающихъ селянь, — взмагає ся число сельскихъ членѣвъ рускои суспільности, познающихъ свои обовязки и права, якѣ мають въ своѣй бѣльшой родинѣ, котрею єсть народъ, — свое значєнє въ краю и державѣ. Се живе признанє потреби «Народного Дому» и надгорода труду товариства, котре при кождѣй случайности вступає ся за справы народнои просвѣты и всякій проявы народнои жити старає ся увеличити и будити.

Кобы се познаєнє проникло цѣлый народъ, кобы «Народный Дѣмъ» ставъ ся величнымъ знаменемъ всенароднои родини, великою духомъ и богатствомъ! Мысль та велика а єи основа любовь ближнего. Трудѣмъ ся всѣ для ближнего и для него жертвуймо лепту, одинъ для всѣхъ а всѣ для одного, щобъ отерти слезу недолѣ, щобъ бувъ великій народъ и мы сильнѣ въ народѣ. Се народный завѣтъ а єго символомъ «Народный Дѣмъ», зборище того спѣльного зерна, котрого плѣдъ сториця — добро народа.

Жертвуймо на «Народный Дѣмъ», — бо жертвы то жива молитва, — она сягне до небесъ и зѣйде доля на насъ.

ЩО НОВОГО ВЪ СВѢТѢ?

Цѣлу Европу занепокоила вѣсть, яка рознесла ся сими днями. Росія розложила на границы поздовжъ Галичины и Буковины велику силу войска. Выглядає то,

якобы готовила ся до войны зъ Австрією. Минувшого Четверга скликавъ нашъ Монарха своихъ міністрѣвъ на раду и здає ся, що й мы мусимо збирати наше войско до Галичины, та бути на поготовѣ. Такъ то, чи буде война чи нѣ, а выдатки будутъ. Хоть и бувъ Москаль у Нѣмця въ гостяхъ, а се уважали за знакъ супокою, та хто знає, чи не зроблено се на то, абы заколысати свѣтъ доки Росія приготовить ся до войны, до чого довгого часу потребує. Хоть и має Австрія можныхъ союзникѣвъ Нѣмечину и Италию а й Болгаре, Румыны и Сербы, та й Англія стануть противъ Росіѣ, всежъ война велике лихо, особливожъ потерпѣли бы люди въ Галичинѣ и Буковинѣ, де бы точилась война зъ Росією. Чей Господь заступить насъ одъ сего лиха! — Кромѣ сен недоброи новини, єсть ще новина и зъ Франціѣ, де скинули старого президента а выбрали нового, котрому на имя Карно, бувъ се недавно ще простой инжениеръ. Велика непевнѣсть и въ тѣмъ, якъ поступить собѣ Франція на злучай войны Росіѣ, хоть кажутъ, що новый президентъ хоче супокою, та въ Франціи черезъ нѣчь все змѣнитися може.

Дописи „Буковины“.

ИЗЪ СЕЛА. (Зъ свѣточемъ науки противъ брехнѣ и тьмы — Гей, робучѣ руки, свѣтліи умы!) Загально взявши, зрозумѣвъ вже и нашъ народъ на Буковинѣ, що пропаде безъ свѣтла и мы зъ гордостею можемо указати на постати въ нашѣмъ народѣ, котрі глубоко перенялись гадкою розширення просвѣты подъ стрѣхами нашего селянина; они то уможливили, що въ протягу короткого часу у насъ на нашѣ силы досыть богато зробилось. Але того не можемо оминути, що богато нашихъ свѣтлѣйшихъ людей рѣчь просвѣтцу байдужно берутъ и нѣ однимъ слѣвомъ, нѣ найменшимъ приложенемъ рукъ не причиняють ся до подвигнеи нашего народу изъ єго бѣды. Маємо на гадцѣ тыхъ многихъ людей зъ нашей интелігенціѣ, що належать до молодшой генераціѣ и яко студенты визначувались отвертымъ патріотизмомъ, теперь же, будучи въ самѣмъ народѣ, якъ коли бы єго не видѣли, якъ коли бы ѓнъ ихъ нѣчого не обходивъ! Суть се понайбільше священники и учителя, отже люде мающѣ впливъ въ громадѣ, а прото нема у нихъ нѣ читальнѣ, нѣ шпихлѣра, нѣ касы позичковои, нѣ крамницѣ — а жидова господарить тутъ якъ и впередъ! Такъ бути не може. Зробѣть крокъ напередъ, онамѣтайтеся! Особливо Вы, свѣтліи братя, що живете въ Дѣхтинцахъ, Плюсцѣ, Сергіяхъ, Сторонци, Вилавчу, Карпатчѣ, Замѣстю, Паньскѣй-Долинѣ, Чорторыѣ, Волоцѣ, Станѣвцахъ, Бергометѣ надъ Сер., Выженицѣ, Веренчанцѣ, Приличу, Кулѣвцахъ, Дорошѣвцахъ, Чорномъ-Потоцѣ, Добрыновцахъ, Заставнѣ, Валявѣ, Мамаѣвцахъ старыхъ, Лужанахъ, Ошихлѣбахъ, Гаврилѣвцахъ, Шинкѣвцахъ, Ставчанахъ, Суховерхѣвъ, Жадовѣ, Нѣгостынѣ, Новѣй-Жучцѣ, Рогѣзнѣ, Задубровцѣ, Малѣмъ-Кучурѣвъ, Васлѣвцахъ, Шерѣвцахъ, Устѣ-Путиловѣ, Стебняхъ,

Слобозин-Раранчу, Боянчуку, Бродку, Гаврилівцяхъ, Давидівцяхъ, Мосорівцѣ, Погорилівцѣ, Юрківцяхъ, Глѣбоцѣ, Терешанахъ, Шербівцяхъ, Драчинцяхъ, Костинцяхъ, Милѣвѣ, Торакахъ и т. д., и т. д.

Надходить зима, часъ якъ разъ догодный до просвѣты и если бы поотворяли ся Читальнѣ и т. д. въ означенныхъ мѣсцевостяхъ ще сей зимы, то мы бы не такъ сумно споглядали въ нашу будущность и насъ уважали бы за людей!

Ануко, щирѣ та свѣтлѣ панове братя, потрудѣть ся каждый въ своѣмъ селѣ ще сей зимы, а мы будемъ мати о 60 читалень бѣльше, отже до кулы ще сего року 100. Гогды стане и нашъ «Народный Дѣмъ» и «Народна Торговля» и наша література и выберемо собѣ всюды заступникѣвъ своихъ на славу и користь. Ануко, панове братя!

Молодый.

ИЗЪ НАДЪ СЕРЕТУ. (Отворене читальнѣ въ Мѣховѣ) Высокоповажный Пане Редакторъ! Прошу о запровадженю нашої читальнѣ въ Мѣховѣ хотѣ децо въ своѣй для насъ дорогѣй «Буковинѣ» ласкаво помѣстити. Перва читальня надъ Серетомъ отворила ся 7./19. Листопада сего року въ Мѣховѣ.

Зъ розсвѣтомъ дня спѣшили нашѣ селяне до дому Божого, щобы тамъ Бога о благословене начатого дѣла молити. Службу Богу ѳдправляли три священники: мѣсцевый парохъ о. Ферліевичъ, о. Тымѣньскій, сотрудникъ зъ Берегомету и о. Граматовичъ, парохъ зъ Лукавця; першѣ два отцѣ служили безплатно. По ѳбиченю службы Божой ѳяснили о. Граматовичъ парохъ зъ Лукавця; въ хорошѣй промовѣ цѣль начатого дѣла. По сѣмъ зѣбравъ ся народъ въ мѣсцевѣй школѣ на першѣй загальнѣй зборѣ.

Здае ся, не могли бымъ бути цѣль намѣрену ѳягнути, если бы Господь не змиловавъ ся надъ нами и не пославъ бувъ ангела-хранителя цѣлого повѣту вижницкого ц. к. начальника суду, Ви. п. Володимира Ясеницкого, щобы и намъ тутъ пѣдъ тѣнистымъ «Стѣжкомъ» дорогу до свѣтла показали. При входѣ выше помянутого пана и неѳбненого нашего добродѣя запанувала неограничена радѣсть межи нами. Заразъ выбрано одноголосно Ви. п. Ясеницкого на предсѣдателя збору, по чѣмъ прочитали намъ статуты, привѣтныи листъ Черногузской Читальнѣ и пѣднесли въ своѣй хорошѣй промовѣ многолѣтствіе С. В. Цѣсарю, а хоръ нашъ селяньскій ѳдспѣвавъ «многоа лѣта.» На се слѣдували вписы членѣвъ и вписало ся 35, зъ межи котрыхъ выбрано до выдѣлу пѣвця церковного п. Александра Цуркановича, учителя мѣсцевого п. Ивана Велигорского, чесн. господ. Петра Зиничука, мѣсцевого коваля п. Юсифа Гадзиньского, чесн. господаря Георгія Думенку; а на заступникѣвъ чесн. господ. Тодора Шутака Павлового и Петра Шутака Георгіевого. На сю спасительну рѣчь дарували: Ц. к. начальн. суду Ви. п. Ясеницкій 4 зол., ц. к. адюнктъ Ви. п. Лучаковский 1 зол., Ви. отецъ Ферліевичъ 5 зол., Ви. отецъ Граматовичъ

2 зол., Ви. отецъ Тымѣньскій 2 зол., Ви. п. Ковальскій мѣсц. лѣсничій 1 зол., Ви. п. Дрѣ Кисляця 1 зол., начальникъ мѣсцевый п. Ник. Савичъ 1 зол., ч. присяжный Ив. Адамовичъ 1 зол., и чесн. господ. зъ Берегометы Василь Грабъ 1 зол.

При сѣмъ просимо Ви. п. Редактора выслати ласкаво для нашої читальнѣ часописъ «Буковину», «Библиотеку для молодѣжи» II. и III. рочникъ, также и Календаръ за рокъ 1888. за заплатою на почтѣ въ Берегометѣ надъ Серетомъ.

Зъ наибѣльшимъ упованемъ на Вашу могучу помѣчь пишешъ зъ поважанемъ

ВЫДѣЛЬ ЧИТАЛЬНѣ.

БУКОВИНСКІЙ ТОВАРИСТВА РУСКИ.

Жертвы на «Народный Дѣмъ» въ Черновцяхъ: Ви. П. П. Володимиръ Кашкевичъ зъ Васловець 1 зол., Иванъ Франко зъ Васловець 1 зол., Михайло Евдошукъ церк. пѣвецъ зъ Черногузѣвъ на храму у старои дячихи въ Милѣвѣ зѣбравъ 1 зол.; — на срѣбѣнѣмъ весѣлю у о. Чернявского въ Кадобівцяхъ: о. протоерей Томовичъ 1 зол., о. Иласевичъ зъ Веречанки 1 зол., о. Иларій Ивановичъ 1 зол. 10 кр., о. Ст. Ивановичъ зъ Репужинецъ 1 зол., и 95 кр. меншими датками; — судія Титъ Реваковичъ зъ Пѣдбужа 5 зол., зъ половицѣ «жидѣѣвъ» у проф. Стоцкого 7 зол. Мурашки въ читальни Раранецкѣй 60 кр., Дмитро Иланчукъ зъ Топорѣвцѣвъ 1 зол., Тодеръ Дѣдикъ зъ Топорѣвцѣвъ зѣбравъ крайцарями 1 зол. 17 кр., Омелянъ Ваньо приславъ зѣбранныхъ у львѣвскѣй семинаріи 6 зол. 48 кр., и Николай Никифорюкъ господаръ зъ Заваля 1 зол., — разомъ 30 зол. 30 кр. — Щедрымъ дателямъ и ревнымъ збирателямъ щиро-руське «Спаси Богъ!» До всѣхъ же умильна прозьба, не забувати на «руську хату!»

* * *

«Руска Школа». Дня. 31. жовтня (12. лат. листопада) с. р. ѳдбуло ся 3. выдѣлове засѣдане, на котрѣмъ послѣ принятія 3 панѣвъ въ члены товариства ухвалено: 1) на запомѣгу для бѣдныхъ ученикѣвъ дати концертъ, на котрѣмъ мають выступити зъ спѣвами та декламаціями самѣ же ученики; 2) дати одному бѣдному хорому ученикови запомѣгу; 3) запровадити въ часѣ великихъ школьныхъ вакацій курсъ приготвиельный для тыхъ учителѣвъ, котрі намѣряють ставляти ся до испыту учительского зъ выкладовымъ языкомъ рускимъ; 4) выслати петицію до буковинского краевого сойму о запомѣгу на цѣли товариства «Руска Школа.»

* * *

Товарискій вечерки «Союза» зъ дня 27./11. и 4./12. принесли добрі ѳдчиты ак. п. Семаки Иліѣ про «Маркіяна Шашкевича» та ак. п. Костецкого Михайла про «Вагилевича», и удачно ѳдданы декламаціѣ панночокъ Елены Шкургановой и Анны Костецкой. Одинъ лишь недостатокъ показавъ ся а то: не було

танців, одже й мало було жінок. Вечеромъ въ 13. річницю основанія «Союза» зъ дня 8. л. Грудня с. р. відзначивъ ся хорошими промовама рускихъ академиківъ: Жуковського, Дашкевича, Семаки й Костецкого, та старшихъ Русинівъ: сов. Винницького, проф. Д-ра Стоцького и о. Каратницького; особливо же неприємністю багатьохъ Русинівъ, ба навіть патріотівъ. Панове уважають, здає ся, річницю «Союза» простою «буршівською кнайпою», а не, нимъ она єсть, урочистимъ святомъ рускихъ академиківъ; ба вже сама присутність чужихъ товариствъ акад. вимагає присутності якъ найбільшого числа старшихъ Русинівъ. Коли то ми вже разъ станемо роздумувати надъ кожнимъ и найменшимъ крокомъ въ дѣлахъ національнихъ?!

ДРОБНІ ВѢСТИ.

(Гімназія въ Перемишлі) дістане відъ слѣдуючого шкільного року рускій відділ, котрий стояти муть підъ особнимъ управителемъ. Такъ одже буде се особна майже гімназія. Ось чого доборолись наші брати-Галичани черезъ своїхъ рускихъ пословъ, а наші п. Зога, та баронъ Василько и т. д. борються за Русинівъ. —

(Народну торговлю въ Шенандорфъ) въ Америцѣ основали тамошні Русини заходами и трудами о. Волянського и п. Сѣменовича. На першихъ загальнихъ зборахъ ухвалено, що одинъ удѣл має найменше выносити 10 доларівъ, котру то квоту можна сплачувати мѣсячно и рѣшено выкупити торговлю пп. Стефана Яновича и М. Куцваря. До заряду вибрано п'ять безплатнихъ директорівъ: о. Ів. Волянського, пп. Волод. Сѣменовича, Юрка Вретики, Андрія Косаря и Семена Крайняка. Капіталъ «Народної Торговлі» выносить готівкою 1.413 доларівъ, а удѣловъ роздѣлено на 2.412 доларівъ.

(Въ Сиртѣ на Уграхъ) звернула увагу прокураторіѣ майже рѣвночасна смерть кількохъ сильнихъ и здоровихъ мушій. Слѣдство судове відкрило, що то жінки отрупили своїхъ мужівъ, щобъ відтакъ весело жити у вдовичімъ станѣ. Однакже не буде имъ весело, бо арештовано вже сѣмъ жінкамъ и поставлено передъ судомъ за убійство своїхъ мужівъ. Вразъ зъ ними заарештовано такожъ Балю Рендунь, котра ихъ до злочинства намовила и отруѣ доставила.

(Зъ центральної московської вазницѣ) выслано відъ май до кінця вересня с. р. на Сибіръ и на острівъ Сахалінъ 12.125 людей. Въ тѣмъ числѣ була лише третя часть властивихъ проступниківъ, а прочі то жінки и діти, котрі добровільно шли за мужами и батьками. Рѣчь гідна уваги, що міжъ поселенцями було много замужніхъ жінкамъ, а не знайшовъ ся анѣ одинъ мужъ засланої, котрий хотѣвъ добровільно йти вразъ зъ жінкою на поселене. Жінки йдуть за мужами майже завсѣгды.

(«Народна Рада»), політичне товариство Львівське выготвила и переслала до міністрівъ гр. Тафого и д-ра Гавча знову два пропам'ятні письма. Въ письмѣ до гр. Тафого «Народна Рада» представляє всякий покривджені Русинівъ въ остатніхъ часахъ на ризнихъ поляхъ, тамъ розказує ся и про сегорічний ревізіѣ въ цѣлой Рогатинщинѣ та про розвизуване товариствъ, про усуване учителівъ и заборону належати учителямъ-Русинамъ до руского Касина, и т. д.; розказує ся про перепошенія урядниківъ-Русинівъ на Ма-

зури, про нешановане рускихъ святей въ урядахъ и судахъ, про усуване рускихъ написей зъ судовихъ будиноківъ въ Станиславовѣ и Сяноцѣ, и т. п. Въ письмѣ же до д-ра Гавча «Народна Рада» домагає ся, щобъ до мністерства просвѣты покликано Русина на постійну посаду, яко дорадника въ справахъ шкільництва руского.

(Звертаємо увагу) на відозву редакціѣ «Дѣла» поміщену въ сѣмъ числѣ. И у насъ повинні въ кождомъ селѣ інтелігентні Русини спільними силами предплачувати хоть одинъ примѣрникъ сеї першої щоденної газети рускої. Не кажемо бѣльше нічого; бо кожде дальше слово злишне для свѣдомихъ, а недостаточне для зацѣпанихъ людей. —

(Арештовано) тутъ минушого понедѣлка Людвика Гаспарія, п. к. секретаря бук. краевого правительства, котрий будучи ще комісаремъ староства въ Сторожинцѣ мавъ тамъ спроневерити около 3000 зр.

(Дотично спростовані) о. Тарновецького поміщеного въ попереднімъ ч. «Буковини» обстає «Газета Польска» при тѣмъ, що о. Тарновецькій выговивъ до прав. Консистора представлене покликуючись на то, що Консисторъ наказавъ ему зфальшувати въ книгахъ парафіѣ «Ставчанъ» на «Стевчені».

(До псниту кваліфікаційного) для шкѣль народнихъ ставила ся въ Листопадѣ с. р. въ Чернівцяхъ 9 учителівъ, а 5 учительокъ, зъ тыхъ кваліфіковано 5 зъ рускимъ викладовимъ языкомъ.

(50-літній ювілей залізничѣ въ Австрій). Въ тыхъ дняхъ минуло 50 лѣтъ, якъ пущено въ рухъ на короткій простороні Флорідсдорфъ-Ваграмъ першу лѣкомотиву.

(Въ буковиньскѣмъ соймѣ) прийнято на другѣмъ засѣданні преліминарѣ фонду індемнізаційного на 1888 р., котрого доходи выноситъ 850 зр. а выдатки 718.200 зр. Недобѣръ 717.350 зр. має бути покритий черезъ розписане додатку 31кр. відъ кождого 1 зр. податківъ ґрунтовихъ, домово-чиншовихъ, дохово-клясовихъ, зарѣбковихъ и дохововихъ за 1888 р.

(Въ справѣ ювілейного торжества 40-літнього панованія Цѣсаря), порушеного въ многихъ краєвихъ соймахъ, оголосила «Wiener Abendpost» урядовий комунікатъ, котрого змістъ єсть коротко такий, що С. Вел. Цѣсарь не бажає собі, щобъ 40-й роковини Ёго вступленія стали причиною до головнихъ и офіціальнихъ заявленъ лѣяльності, высыланія децутацій, адресъ и т. д., бо С. Вел. Цѣсарь єсть переконаний о вѣрности своихъ народівъ и о тревалости тої звязи, котра дѣйстно сполучає народы зъ пануючимъ.

(Учителѣ шкѣль середніхъ а мандантѣ посолскій.) Міністеръ просвѣты д-ръ Гавчъ выдавъ розпоряджене, котримъ на підставѣ цѣсарської санкціѣ увольняє, почавши відъ кінця сегорічного курсу, всѣхъ учителівъ шкѣль середніхъ, що сугъ послами до Рады державної, відъ обовязку учительского на цѣлий часъ, якъ довго треває ихъ мандантѣ. Но мають якъ доси такъ на будуче побирати сою платню и користуватись правами, якѣ имъ яко учителямъ належать ся.

(Нові читальні) основують ся въ селахъ Бродку и Витилівцѣ Кіцманьского повіту. Щастѣ Боже!

(Міністеръ просвѣты) зарядивъ на підставѣ пропам'ятного письма, врученого Ёго Ексцеленціѣ въ Чернівцяхъ рускою децутацією, слѣдство въ дѣлѣ покривдженія руского языка въ бук. школахъ. Выжидаючи добутку слѣдства напишемо о нѣмъ пізнійше до міністра и въ «Буковинѣ».

(„Romania jună“), ак. товариство румунське у Відні, до котрого належать и бук. румунські студенти розв'язане, якъ зачуваємо, за напрумунський манифестацій. На зборѣ, на котрому кричали «Вівають Романи!» арештовано ихъ и знято имъ румунський триколоры.

(Нова німецька газета) почне одъ нового року виходити підъ редакцією п. Вальштайна. Цікаві ємо на си напрямъ, позаякъ п. Вальштайнъ яко дотеперішній членъ редакцій «Бук. Рундшавъ», зъ котрой складу выступивъ, односивъ ся все дружно до Русинівъ. Въ тій надії желаємо его видавництву хорошего успіху.

(На повѣтовихъ надзирателівъ шкільнихъ) предложила бук. красава шкільна всѣхъ дотеперішнихъ надзирателівъ, кромѣ славно звѣстного румунозатора Стефановича, котро мѣсце займати має учитель школи виравъ Георгій Жанковскій. О сѣй Русинівъ дуже близько обходячій справѣ поговоримо ширше иншимъ разомъ.

(Ви. О. Аркадій Чуперковичъ), архимандритъ и генер. вікарій бук. прав. метрополіѣ обходивъ 8. л. с. м. ювілей 40-лѣтнього священства свого. Єсть се одинъ зъ немногихъ Румунівъ, одличаючихъ ся терпимістю для Русинівъ. Желаємо прото й мы ему «Многихъ лѣтъ!»

(Бук. прав. релігійний фондъ збанкрутувавъ), здає ся, бо не въ силѣ дати Русинови академикови стипендіѣ, о що просивъ техникъ Івасюкъ Василь.

(Іменованій:) О. Кустыновичъ, гр. к. приходникомъ въ Садагурт; — гр. к. парохъ зъ Боянъ о. Баласиновичъ членомъ ради шкільнои черновецького повѣту замѣського; — щет. офиц. А. Бретнеръ ревидентомъ, щет. асист. А. Ігальфій и К. Теодоровичъ щет. оф., а щет. практ. А. Кунъ и В. Вислужилъ щет. асист. бук. краевого правительства; — почт. контролоръ И. Вранѣцкій надконтр., а почт. офиц. Антоній Гіліньскій почт. контролоромъ.

(Конкурсъ) розписаний на посаду учителя зъ рускимъ выкл. языкомъ въ селѣ Кисилецъ-Гораки Вижицького повѣту до 28. л. Грудня с. р.

(Цѣны збѣжа въ Чернівцяхъ.) Дня 12. л. Грудня с. р. контовали 100 кіло: пшеницѣ 6 зол. 75 кр. до 6 зол. 80 кр.; — жита 4 зол. 40 кр. до 4 зол. 75 кр.; — овса 3 зол. 45 кр. до 3 зол. 80 кр.; — ячменю 4 зол. 40 кр. до 5 зол. 65 кр.; — кукурузы 3 зол. — кр. до 4 зол. 80 кр. —

ДЛЯ НАУКИ и ЗАБАВЫ.

Свѣтлому соборови членівъ товариства
„Народный Дѣмъ“ въ Чернівцяхъ.

Зеленая Буковино,

Велика ти слава,

Ты спізнала лебедино,

Де пекуча справа? —

«Щобъ яка, та своя хата....»

А ты їй не мала,

У народа-таланника

Доля пропала

Безъ кутини, безъ хатини

Та безъ поратунку...

Гей братику соколику

Не дуси жабунку,

Ай одчини збиту кабзу. —

Всѣ по леву даймо, —

Русь велика, честь їй зробить —

Въ Бозѣ уповаймо.

* * *

Ратуй же Васѣ, Милый Боже,

Совершити дѣло гоже,

Свѣтлому Зѣбраню слава!

Своя хата — важна справа;

Въ своѣй хатѣ сила, воля,

Хто куть має — тому доля!...

Задѣльско-Красне, въ Грудни 1887.

Исидоръ Р. Пасѣчинскій.

Переписка Редакцій и Администрацій.

П. ДОПИСОВАТЕЛЯМЪ ЗЪ ВОЛЧКОВЦѢВЪ, ВИГИЛОВКИ, ЧУПКОВА и РОЗТОКЪ. Ваші гарні дописи получились, дякуємо; помѣстимо ихъ въ слѣдующомъ числѣ; бо се вже заповнило.

О. А. МАВЪ ПАНЬСКОЙ-ДОЛИНѢ. Доносятъ намъ, що якийсь корректоръ „исковерковує“ Вашего „Молодого Провѣдника“ на „язычїе“. Просимо якъ найскорше надіслати намъ випечатану вже часть Вашихъ проповѣдей, щобъсьмо могли подати на рѣшій запытаня достовѣрній поясненя, въ противномъ разѣ мусимо дати вѣру, що Ваша праця друкуєсь не рускому народови на науку, а хїба „мышамъ на снѣданє“.

НОВІ КНИЖКИ.

«Библиотеки для молодѣжи» вийшла книжочка 10. Змѣсть: 1) «Пещена дѣтина» (поезія Николая Устиановича зъ портретомъ поета), 2) «Слонъ» (статія С. Пігуляка зъ 2 образками), 3) «Кѣнь» (байка О. Федьковича), 4) «Премудрый Соломонъ» (притча О. Федьковича) и 5) «Мудрѣшки» (Івана Иванова).

Число 21 и 22 «Зорѣ» вийшло яко «Число памяткове въ пятьдесятылѣтню рѣчницю выдання «Русалки Днѣстровой» въ повѣста аркуша друку и мѣститъ въ собѣ — такъ скажемо — збѣрну монографію жити и литературной дѣятельности Маркіяна Шанкевича. Числа сї, котрі продають ся такожъ окремо по 50 кр., мѣстять въ собѣ: Маркіянъ Шанкевичъ его житє и литературна дѣяльність, Омелина Огоновского. — Отець и сынъ, Григорія Цеглинського. — Доля «Русалки Днѣстровой», Константина Лучаковского. — Маркіянъ Шанкевичъ и народній пѣснї, Ілїѣ Кокорудза. — Оглядъ національной працѣ галицкихъ Русинівъ, Володимира Коцовского. — Нѣчний нападъ на дѣмъ Маркіяноваго дѣда, о. Романа Авдыковского въ Подісїю 1794 р., Юліяна Целевича. — Дрѣбнї замѣтки и характеристики поданї проф. Наталемъ Вахняниномъ и Омелиномъ Партицкимъ. Крѣмъ того долучений єсть ще автографъ Маркіяна Шанкевича «Надъ Бугомъ». — Найлїпшїй нашї силы сполучили ся, щобы достойно згадати тї часы, коли першїй разъ заблысло яснѣйше свѣтло на нашѣй литературнѣй нивѣ, а редакція «Зорѣ» додала всякого стараня, щобы памяткове число «Зорѣ» стало дѣйстно памятковымъ.

До всеи патріотичной Руси!

Одъ руского Нового Року, одъ дня 1. (13.) сѣчня 1888 р. «Дѣло» почне виходити що дня, вынявши недѣлѣ и рускѣ свята.

«Библиотека найзнаменитшихъ повѣстей» буде являти ся яко складова часть часописи, яко другій пѣваркушъ «Дѣла», на перемѣну: одного тыждня разъ, въ понедѣлокъ, а другого тыждня двѣчи, въ понедѣлокъ и пятницу. Тѣ пѣваркушѣ «Библиотеки н. пов.», уложеніи въ стороны, кождый предплатникъ буде собѣ одтинати и складати въ книжки (8°). Пѣсля нашего обчисленія предплатники «Дѣла» одержать черезъ рѣкъ 72 великихъ пѣваркушѣвъ. Покладаючи на наибѣльше число предплатникѣвъ, поставили цѣну предплаты безпримѣрно низьку, — таку вже, що на ню стати кождого Русина на якѣмъ-такѣмъ становищи.

Предплата «Дѣла» зъ «Библиотекою н. пов.» (зъ почтовою пересылкою на провинцію) буде стояти

На Буковинѣ:

На цѣлый рѣкъ	18 зр.
На пѣвъ року	9 „
На чверть року	4.50 „
На 1 мѣсяць	1.50 „

Не на якій-небудь зыскъ обчислене наше издавництво. Труды свои мы жертвовали и дальше пожертвуемо зъ обовязку патріотичного для красной будучности матери нашей Руси, уповаючи, що исторія оцѣнитъ кождый трудъ людскій по заслугѣ. Мы бажаемо тѣлько моральной и матеріальной пѣдмоги на необходимій потреби издавництва — нѣдмоги одъ цѣлой Руси, хто чимъ послужити може,

— ще разъ кажемо — не намъ, а справѣ загальнѣй рускѣй! Мы-жѣ миліоны! Маленькѣ народѣ, рускому великанови не въ пару, мають свои щоденніи оργаны, — не вже-жѣ Русины не мали-бѣ мати на стѣлько силъ и енергій, поставити и удержати одинъ щоденный оργанъ?! Праса нынѣ въ свѣтѣ мае величезне значене, а народъ, що не може выказатись бодай одною щоденною часописею, въ очехъ людскихъ — народъ слабый, маса инертна. Мы-жѣ вѣримо въ силу и жизнѣность руского народу, тая вѣра наказала намъ пѣднѣтись дѣла, яке тѣлько до силы, поваги и чести Руси причинити ся муситъ, — и уповаемо въ свѣдомѣсть, патріотизмъ, жертволюбивѣсть Руси. Мы учинили все мѣжливѣ, що одъ насъ зависѣло, а теперъ черга на рускѣй народѣ!

Повторяемо ще разъ, що независимый оργанъ, якимъ есть «Дѣло», покладаючи тѣлько на велику участь предплатникѣвъ, могло поставити таку незвычайно низьку цѣну предплатну, низшу одъ всякихъ другихъ, польскихъ, чешскихъ и т. п. дневникѣвъ.

Щобы управильнити накладъ и експедицію нашего дневника, дуже просимо завчасу, по змѣзѣ передъ 1. (13.) сѣчня, присылати або бодай зголошувати предплату.

Редакція „Дѣла“.

„ПЕРШІЙ ВІНОК.“

Жѣночій Альманахъ,

выданный коштомъ и заходомъ Наталіѣ Кобриньской и Олены Пѣблѣ, выйшовъ вже зъ друку и можна его дѣстати по цѣнѣ 2 зол. у накладникѣ: Наталіи Кобриньской въ Болеховѣ. До цѣны належитъ долучити на оплату почтову 10 кр., або разомъ зъ рекомендаціею 20 кр.

БУКОВИНЬСКІЙ ИЛЮСТРОВАНЫЙ

КАЛЕНДАРЬ

НА ПЕРЕСТУПНЫЙ РѣКЪ 1888.

выданный „Рускою Бесѣдою“ въ Чернѣвцахъ, уложеный Ом. Поповичемъ
выйшовъ и розсылае ся (однакъ тѣлько за грошѣ або на замовленія)
по цѣнѣ 50 кр.

Выдае и за редакцію одвѣчае: Осипъ Ю. Гординьскій-Федьковичъ. Зъ печатнѣ Г. Чопна.

«Буковина» виходить
1. (13.) и 16. (28.) кожного
мѣсяца.

ПРЕНУМЕРАТА

платна въ Чернівцяхъ
выноситъ:

на цѣлый рѣкъ 3 зол. — кр.
» пѣвъ року 1 » 50 »
» третину » 1 » -- »

Поодинокі числа 15 кр.
въ графіцѣ Рехенберга,
улицы ратушева, ч. 21.

БУКОВИНА.

Часопись політична и наукова
для народа руского.

РЕДАКЦІЯ и АДМИНИ-
СТРАЦІЯ «Буковины» зна-
ходиться въ Чернівцяхъ
(Улицы Липына ч. 29), куда
всѣ дописи адресовати на-
лежитъ.

Цѣло- и пѣврѣчѣи пред-
платителѣ доставляють зъ кож-
дымъ 3. числомъ премію.

ОПОВѢЩЕНІЯ и ПРИЛОГИ
обсчитываютъ ся якъ найде-
шевше.

Зъ кѣнцемъ року.

Симъ числомъ кѣнчить «Буковина» за волею Божію а помочію щирыхъ патріотѣвъ 3. рѣкъ своего житя. Щира дяка за те всѣмъ, щѣ спирали еи морально й матеріально въ сѣмъ роцѣ, не зважали на ворожі затѣбѣ и пѣдшенты, а пѣддерживали насъ въ тяжкѣй борѣбѣ зъ многочисленными врагами нашего народа, которого просвѣта и добро, яке выплывае зъ неи, були доси та будуть и на дальше провѣдною гадкою нашей газеты.

Въ сѣмъ роцѣ побѣльшили мы нашу газету літературно-науковымъ додаткомъ, котрый высылалисьмо даромъ нашимъ цѣлорѣчнымъ предплатителямъ. На другій рѣкъ хочемо зрѣбити дальше хотъ маленькій крокъ впередъ, тому давати будемо такой самый безплатный додатокъ всѣмъ, котрі приплюють зъ горы предплату на цѣлый рѣкъ, чи на пѣврѣкъ або на третину року. Коли покаже ся достаточне, отже бѣльше якъ доси число предплатителѣвъ, то станемо выдавати безплатный літературный додатокъ частѣйше. Одъ самыхъ пренумерантѣвъ одже залежати буде, щѣбы за такую саму, якъ доси, предплату доставали бѣльше до читаня.

Важну для буковинской а й прочи Руси задачу поставилисьмо собѣ на слѣдующій рѣкъ, а то придбане кавцѣвъ, щѣбы найпѣзнѣйше одъ нового року 1889. «Буковина» стала виходити щѣ тыждня. Прото постановилисьмо зтягати всѣ залежности за минувшій 3 роки, котрыхъ назбирало ся и то у людей заможныхъ, ба навѣтъ за патріотѣвъ уважанныхъ, въ дуже значнѣй сумѣ. Въ той самой цѣли ухвалилисьмо высылати «Буковину» одъ нового 1888. року только тѣмъ, щѣ приплюють предплату, чимъ такожь заощадимо значну суму. Вправдѣ пожадано естъ въ интересѣ

просвѣты нашего народа, щѣбы «Буковина» розходила ся якъ найчисленнѣйше, но не можъ се погодити зъ матеріальными обставинами издавництва, котре стоить выключно лише на предплатѣ. Годѣ давати газету людямъ, котрі черезъ рѣкъ, ба навѣтъ и бѣльше, й зломаного крейцара не заплатили. Натручуватись мы не натручувались нѣкому, а застановляли высылку тѣмъ, щѣ звертали нашу газету, але хто еи задержавъ, освѣдчивъ тѣмъ, щѣ еи бажае, тѣмъ мы еи и высылали и ждали по многократныхъ напѣмненяхъ цѣлый рѣкъ, ба й бѣльше. Хтожь не платитъ хотъ ратами жебрачыхъ тыхъ 3 зол., той таки не хоче платити, такой и не мае сердца для русской справы, для такого чоловіка не пишемъ мы нашу газету, котрой цѣль естъ побудити Русинѣвъ до житя, до дѣла и до того, щѣбы почувались до народного обовязку, до чѣго належитъ и заплата за газету. Тому высылаемо всѣмъ, щѣ довжні намъ часть предплаты, зъ симъ числомъ почтові переказы, на котрыхъ записана залежлѣсть, и просимо, коли не хотять, абы мы застановили имъ одъ нового року высылку «Буковины» и не ужили иншихъ мѣрѣвъ, щѣбы ще передъ 1. числомъ нового рочника то е: до 10. лѣт. Сѣчня 1888. року заплатили свѣй довгъ. Хто не заплативъ доси нѣчого, тому высылаемо почтовіи приказъ и надѣємо ся, щѣ заощадять намъ немалого труда а собѣ пѣдвѣйныхъ выдаткѣвъ стягання довгѣвъ въ иншѣй дорогѣ, до чѣго присилуютъ насъ, коли не поскуткуе се послѣднее мирное средство.

На конецъ ѣдзываемось и до нашихъ братѣвъ поза Буковиною, щѣбы не оставили насъ и въ новѣмъ роцѣ своей можнѣй помочи, а звѣлили и новыхъ придбати помѣщеникѣвъ; на Буковинѣ и «Буковинѣ» бѣ повинно залежати дальше видячимъ Русинамъ и поза Буковиною. То, щѣ пише и наименша газетка

руска, важне не тільки для простолюдина, але й для найбільшого політика чи ученого Русина. —

„Буковина“ виходить ме поки що, як досі що 1. и 16. дня руского кожного місяця в об'єм одного аркуша з піваркушевым літературно-науковим додатком до кожного 3. числа для всіх, що приплатять з'горы предплату 3 зол. на рік, або 1 зол. 50 кр. на піврік або хоч 1 зол. на третину року.

Огляньмося!

II.

Огляд на наш загальний здобутки в улюблених роках, які помістились в попередньому числі, зазначає хоч ще не великий, но все вже видимий поступок буковинських Русинів. О много виділившись стане бачити, коли розберемо хоч би найголовніший плід діяльності буковинських товариств руских, котрі сміло назвати можемо осередком руского життя на Буковині.

Во перших зазначити належить, що бук. товариства рускі в трохи дуже важних хвилях були одинокими правдивими представителями буковинських Русинів, котрі дякуючи неприємним обставинам, головною своєю недбалості не мають ані одного заступника во всіх а всіх офіціальних репрезентаціях.

Буковинські товариства заявили Его ц. и к. Высочайши Наслідникови престолу, Его Ексцеленції міністру просвіти и Его Ексцеленції новоименованому президенту краю не тільки, що Русини ще сучасно на Буковині, но що они жити хотять и то своим життям. Сим здобули Русини головне те, що ніхто ні не сказати не може: мы не знаємо, чи сучасно на Буковині Русини, та чого они хотять.

По сій згадці о многоважній спільній акції бук. товариств руских, перейдемо головний знак діяльності поодиноких товариств, оставляючи подробиці справозданям, які вже помістились або ще помістимо.

Природною головою бук. товариств руских то «Народний Дім». В сьомому році зробило се товариство величезний крок вперед набувши для бук. Русинату.

«Руска Бесіда» сповняла понад сили свою просвітну задачу видавши до 30 аркушів праць літературних а то: «Альбом» Его ц. и к. В. Цесаревичи, «Библиотеку для молодіжи», «Жовтневий лист», «Календар» и «Розмови лікаря Розумовича з Красношкільськими мѣщанами». Крім того ширило оно ріжний видання наукові и популярні між буковинськими Русинами. «Руска Бесіда», яко матір бук. руских товариств вела им во всім перед, она завзявала

их до спільного діла, одержувала з послідного читальню в Чернівцях и тулила коло себе всіх бук. товариств рускі. В слідуючому 20. році матері бук. руских товариств вирядить она свого найстаршого сына до власної хати подавши ему гарне в'їно. — Петиції о руску гімназію, о покращеннях Русинів в школах, о улаштування рускої правосли и др., то також діла «Бесіди» немалой ваги.

«Союз», товариство руских академиків, зробив в добрячому році велике діло зарядивши вандрівку по Буковині, чим розбудив сплячих, а утвердив працюючих.

«Руска Школа», ся наймолодша дочка «Рускої Бесіди», народилась сего року на світ, и піднялась великою задачею; бо двигнення руского шкільництва на Буковині. Згромадивши вже одну част бук. учителів-Русинів в тісну звязь, а упомнувшись о кривдях Русинів в школах, зробила много звагляду на си молодий вік.

«Руска Рада» яко тов. політичне учасувало в репрезентації бук. Русинів и прозбів о руску гімназію в Кіцмани.

Одно «Драматичне Товариство», лишене судьбою своєю душі, не проявило в сьомому році ні якої діяльності.

«Руский читальня» на Буковині, си розсадник просвіти и добробуту між нашим народом, показували особливо під час вандрівки студентів велику, а майже всіх з них и через цілий рік досить оживлену діяльність. Число отворених в сьомому році читальень єсть більше, як в котрому будь з попередних. Крім сего одрадий и той факт, що в сьомому році не заснула ні одна з читальень, а противно оджили деякі з задрімавших давно уже.

В сьомому році положено підставу до двох вельми важних інституцій економічних, а то виготовленем статутів шпихлєрств и кас позичкових під іменем товариств «Власна Поміч», а друге руского склену «Народної Торговлі» в Чернівцях, котра виробить між Русинами стан купецкий.

Не послідне а може перше місце між всіма чинниками отсих здобутків буковинського народу руского занимала «Буковина»; навчаючи народ, борючись за его правду, силу и волю, всираючи буковинський товариства рускі и всяке щире и ретельне руске діло народне, не оглядаючись на себе саму.

От вам, Панове Брати, гарний ряд красивих здобутків и змагань буковинської Руси в році 1887. Насолоджайтесь ними ви, щось те прикладали до того руку, наберіть з них сили и волі до нового завязаного труду в близькому новому році, котрий, коли Бог поможе, а ви схочете, принесе ще більший, ще красивий плід.

Читайте отсе та розберіть докладно все и найменше и ви, Панове, щось те прикладали ся сего року

байдужно и безнадійно народному рускому дѣлови на Буковинѣ, загрѣйтесь, наберѣть охоты до труда на народнѣй нивѣ, пѣзнайте правду, що добре дѣло не вмере, не загине, а лише хороший слѣдъ!

ЩО НОВОГО ВЪ СВѢТѢ?

Буде война, чи не буде. — отсе пытане завдають собі люди въ цѣлѣй Европѣ. Нѣхто, кромѣ верховодячихъ мужѣвъ великихъ державъ, не може одповѣсти рѣшучо на се пытане. Росія каже, що збирає свои войска на границы, чтобы обезпечити ся противъ грѣзного ѣй союзу Австріѣ, Нѣмеччины и Италіѣ; а Австрія и Нѣмеччина не можуть придивляться супокѣйно російскѣй военнѣй силѣ на ихъ границяхъ. Одно и друге справедливо. Хтожь пре зъ нихъ до войны? О що малибъ они бити ся? Зъ одной стороны, говорятъ, що Нѣмеччина рада бы побити Росію, чтобы мати одъ ослабленой Росіѣ, и одъ Франціѣ супокѣй. Зъ другой стороны зновъ, кажутъ, що Росія хоче хоть бы силою запанувати надъ Болгарією. И на правду вырынає теперъ справа болгарска зновъ на верхъ. Князя Фердинанда мають завѣзвати, чтобы забравъ ся зъ Болгаріѣ, а коли, що здає ся, не послухає, то або выжене его Росія за згодою прочихъ державъ ѣй заведе тамъ уже на свою руку свѣй ладъ, зъ чого може пѣзнійше выйти война межи Росією и Австрією, або стане ся такъ, що прочіе монарства не позволятъ выгонити Кобурга, тогды зробіть се Росія на власну руку ѣй война готова. Чтобы Болгаре послушали наказу державъ и пустили своего князя, або чтобы онъ самъ добровѣльно забравъ ся, сего мимо того, що Нѣмцѣ называли Болгаръ народомъ невдячнымъ, здає ся, не буде; бо Болгаре лагодять ся до озброеного опору. Послѣднее средство, чтобы Турція силою выгнала Кобурга, здаєсь не имѣврымъ, хоть се бы була одинока дорога одвернути европейску войну. Цѣкаве ѣй то, якъ заховують ся теперъ, о скѣлько се вѣдомо, прочіе окрѣмъ спѣмненыхъ вже тутъ державъ. Ото Франція заявила черезъ своего президента, що бажає миру. Англія — той жидикъ — нѣ сюды, нѣ туды, Сербія заявила устами своего короля, що хоче остати Сербією, одже не буде помогати Россіѣ; бо боить ся зславянщени; Румунія призначила велику суму на прилагодження военнѣй, а зъ того, що газеты румунскіе мовчатъ мовъ заклаті, здає ся, чи не знюхали ся Румуны зъ Мо-скалями.

Оттакъ стоить теперъ політика въ Европѣ; непокоячі вѣсти притихли, а замѣсть нихъ запанувала невыносима душна тишина. —

Дописи „Буковины“.

ИЗЪ РАРАНЧА. (Выборы громадскіе). Въ Четверъ по Рѣздѣ будутъ у насъ выборы до рады громадской. А вороги добра громадского, на ихъ чолѣ славный Красовскій, берутъ ся на всякій способъ, абы

дѣстати ся наново до начальства надъ нашою громадою. Правда є у насъ уже много такихъ газдѣвъ, що пѣзнали ся на томъ, хто и які тѣ люди, що доси надъ нами збиткуютъ ся. Та що зъ того, коли боятъ ся не только о свое добро але ѣй о жите; бо вороги нашіе воюють не только злодѣйствомъ и букомъ, але и огнемъ та убійствомъ. И нѣхто не повѣритъ, хоть правда, що противъ такихъ злочинцѣвъ нема намъ нѣгде правды и обороны. Тому то не лишь народъ а навѣтъ свѣтліи люди зстрашені. Ото нашъ о. духовный Тарнавскій промовили въ недѣлю передъ св. Николаемъ противъ тыхъ розбишакѣвъ, а они заразъ якъ оповѣдають, пѣшли до Чернѣвцѣвъ до Митрополиты, та до дѣдича п. Стефановича, до коменды жандармеріѣ и Богъ знає до кого ще. Прийшла комісія зъ жандармеріѣ, ненайшла нѣчого, ба похвалила навѣтъ людей, що горнуть ся до просвѣты; але приѣхавъ дѣдичъ, та зѣбравъ панотця за то, що проповѣдувавъ противъ пьянства и здырства. Панотець теперъ замовкли, а мы³ остали ся саміе безъ помочи та боремо ся противъ злодѣѣвъ, за котрыми обстають паны зъ Чернѣвцѣвъ и Садагуры. Одна наша надѣя на Его Ексцелленцію п. президента краю, котрі зкинули Красовского зъ начальства, що навѣтъ п. к. Міністерія зъ Вѣдны затвердила. Та щожъ коли Красовскій принѣсь, якъ кажутъ, пѣдъ часъ, коли Е. Е. п. президентъ були выѣхали зъ Чернѣвцѣвъ, письмо одъ котрогогось совѣтника, що Красовского мимо его рѣжныхъ, а рѣжныхъ провинъ оправдали. Оттакъ дурять нашъ народъ, а нѣкому ему помочи.

Тому удаемо ся до Свѣтлой Редакціѣ, абы зволила выдрукувати у своѣй дорогѣй намъ газетѣ прилюдну прозьбу до Его Ексцелленціѣ пана Президента, абы прислали намъ на выборы такого комісаря, на котрого Они и мы спустити ся можемо, що все пѣде законно и по справедливости; бо мы вже доста натерѣли ся.

ЗЪ ПѢДЪ ВИЖНИЦѢ: (Выборы до рады громадской въ Черногузахъ.) Нема нѣчого злого, що бы на добре выйти не могло; злого не треба довго глядѣти, оно знаходитъ ся на всѣхъ сторонахъ, де только око чловѣка гляне. То зло то недовѣріє нашего руского народа до своихъ щирыхъ братѣвъ народолоубцѣвъ, а повный послухъ и повне довѣріє инновѣрцямъ, хитрымъ жидамъ, котрі хитрощами такъ далеко дѣйшли, що навѣтъ въ такихъ громадахъ, котрі зверхъ 1000 родинъ числятъ, кѣлька хитрыхъ жидикѣвъ пѣдхлѣбило ся хитро-мудро тѣй громадѣ такъ, що цѣлый урядъ вже не громадскій, а жидѣвскій. За примѣръ най послужатъ Вамъ, чесні читателѣ, слѣдующій села Вижницкого повѣту. Каранчѣвъ надъ Черешомъ числитъ зверхъ 12 сотъ родинъ а 70—80 родинъ жидѣвъ. Якій же тамъ урядъ? Красный! самый кафтановатый, лейсатый! А дробна шляхта Каранчѣвска, котра до недавна еще свои поля и лѣсы не фальчами

а стовпами мѣрjala, та шляхта, передъ котрою не давно тому жидъ лишь въ армуриѣ смѣвъ стояти, та дробна шляхта, котрой тѣни жидъ ся боявъ, та сама шляхта днесъ не толькo простоволоса передъ жидомъ паномъ Абрумкомъ и паномъ Майоркомъ (бо иначе, якъ не скаже «пане», то до визницѣ зъ гоємъ) стояти мусить, но и въ руку цѣлюе, «паномъ двѣрникомъ» та «паномъ присяжнимъ» называе. То вже не та шляхта, котру кождый поважаъ; нѣ, той шляхты вже не стало, ей прикрыла вже сумна могила; нынѣшня шляхта не толькo свои добра въ жидѣвскій руки за горѣвочку пустила, но и свою шляхоцку славу и честь ногами потоптала, а понеже она все а все нетвереза, бо корчмы якъ день такъ нѣчь и въ будні дни не выпорожняють ся, тожь и провадитъ она нужденне жите, ни дѣе, пропадае безъ помочи, хотъ мае у себе свѣтлыхъ людей; та де богато кухарѣвъ, тамъ нема що ѣсти.

Вилавче, Баниловъ рускій и Испасъ може ще и большій села одъ Карапчева, но въ нихъ хотъ хитрый жидокъ, еще верхъ надъ Христіанами не взявъ, но и тутъ вже по колька жидѣвскихъ радныхъ ухало ся.

Въ Милѣвѣ 6 радныхъ христіанѣвъ, а 6 жидѣвъ.

Въ Мѣговѣ, якъ перечуваю, вже мавъ одинъ жидъ зѣстати присяжнимъ, а въ Ростокахъ сѣдае жидѣвскій писаръ на бричку, а двѣрникъ конѣ гонить.

Въ Ди . . . ци, якъ менѣ казано, мавъ самъ священникъ при выборѣ радныхъ на певно на одного, чи тамъ ажъ на двоухъ жидѣвъ голосувати. Пытаю ся Васъ, отчику, чи и жиды Ваші овечки?

Во всѣхъ сихъ селахъ суть порядні священники и учителя Русины, лишь може бракъ у нихъ чувства, щобы стараниѣше дбати о добро свого зъ кождымъ днемъ пропадающого русского народа.

Но менѣ лучило ся щось подобного, якъ тому, що пѣйшовъ по масло, та и въ печи погасло, зачавъ за выборы, та залетѣвъ ажъ въ горы. Но я ся не страхаю, бо дорогу добре знаю, черезъ Нѣмчицъ переѣду, и ажъ въ Черногузахъ спѣчну, тамъ читальня и шинхѣръ, а въ радѣ жиды нѣтъ, бо жиды якъ узрѣли, що люди ся порозумѣли, одъ выбору повтѣкали и вже больше не вертали.

Отъ я вже и на дорожѣ, тожь послушайте, Веч. читатилѣ, якъ точивъ ся цѣлй два роки выборъ въ Черногузахъ, а я вамъ оновѣмъ по правдѣ, вѣрно и докладно, бо я зъ близкого села, при выборахъ самъ бувъ, на власнй уха все чувъ и на власнй очи все видѣвъ, якъ завзято и цѣкаво точивъ ся той выборъ. Прому послухати!

На день 27. л. Сентембра 1885 року выписанный бувъ въ Черногузахъ выборъ до рады громадской. Бувъ то красный осѣнный день! люди, якъ звычайно, не знаючи еще, що то за важна рѣчь есть выборъ, не дбаючи о то, чи тамъ зѣстане выбраннымъ турокъ чи жидъ, разлетѣли ся, якъ тѣ пчолы по цвѣтахъ, по поляхъ, чимъ скорше збирати одъ Бога даный урожай и до своихъ комѣръ яко засѣвъ на зиму складати. Идучи въ той день до того выбору зъ близкого села,

(бо маю право голосувати, поневажъ посѣдаю тамъ малу реальность и оплачую податки), зострѣчаю по дорожѣ людей зъ фѣрами, зъ сапами, зъ рыскалами въ поле идучихъ. Пытаю ся ихъ: «Люди добрый, тажъ у Васъ днесъ выборъ, а Вы чому не идете до выбору?» А они одповѣдаютъ менѣ: «Е що, най тамъ выбираютъ, кого хотъ, нема коли ити, треба перше хлѣбъ зъ поля зѣбрати! Иду я дальше, здогоняю двоухъ людей, котри мня потѣшили, якъ емъ ся одъ нихъ довѣдавъ, що до выбору идуть. Прихожу я до Черногузской школы, на мѣсце назначене для выбору, не бачу, окрѣмъ священника, учителя, начальника, пѣвца церковного и колькохъ инныхъ людей, нѣкого больше, хѣба еще двоухъ жидѣвъ, одинъ Іосъ Злочоверъ, котрый 18 рѣкъ бувъ раднымъ въ громадѣ, а другій Гавній Кліперъ, що недавно тому оженивъ ся и осѣвъ ся въ громадѣ. Гадаю я собѣ: «Що се за выборъ? отъ побачу! И надѣждае панъ комисаръ зъ паномъ писаремъ и розпочавъ ся выборъ. Ажъ диви ся! Чогось дорога почорнѣла одъ церкви до школы, чи то Турки, чи Татары, чи що за мара? Е нѣ, бачу, то нашй паны арендарѣ, паны купцѣ, паны жиды! до выбору всѣ разомъ якъ одинъ идуть и панови комисареви «а гитенъ тугъ» кажутъ. Но побачивши лѣпше, якъ мае ся днесъ рѣчь зъ выборомъ, увидѣвши, що гоѣвъ нема при выборѣ, урадили они межн собовъ взяти весь верхъ надъ селянами и самыхъ своихъ избрати; а щобы тое дѣло имъ напевно удало ся, нанили фѣру и послали одного жиды по двоухъ жидѣвъ, котри возили цеглу до Вижницѣ. Тѣ два бѣднй жиды не мали навѣтъ часу конѣ роззубелати, все якъ було на томъ мѣстци на чужихъ людей мусѣли лишати, а самы якъ найскорше до Черногузѣвъ до выбору ити. Насунула чорна хмара зъ всѣхъ сторѣвъ передъ школу ажъ лично, ажъ морозъ тѣломъ иде. Нѣ що робити, лишь терпи и мовчи! Но закимъ прийшло до голосованя, выступае Иванъ Фочукъ коло жидѣвъ и каже: Жиды! якъ Васъ до теперъ були два раднй, такъ выбирайте собѣ и теперъ двоухъ, и то котрыхъ хочете, мы ся до того не мѣшаемъ! А одинъ бѣднй жидокъ увидѣвши вже давно, що сегодня ихъ верхъ, осмѣливъ ся такого розумного и честного начальника на зѣтки взяти и пытае ся: А Вы позволаете, пане двѣрнице?!

Тутъ мушу еще навести, що въ Черногузахъ суть три выборчй класы и кожда зъ нихъ выбирае по 4 радныхъ и 2 заступникѣвъ, а жиды находили ся толькo въ двоухъ класахъ и то въ першѣй и въ третѣй. Въ першѣй класѣ було ихъ 7 чи 8, а въ третѣй класѣ може до 18.

Якъ прийшло вже до голосованя, то не було нѣкого больше видно и чути, якъ толькo жиды. И що ся стало? До выбору була на ряду першй разъ трета класа, и выбрали собѣ паны жиды чотирохъ своихъ радныхъ и двоухъ заступникѣвъ а зъ христіанѣвъ не зѣставъ анѣ одинъ выбраннымъ.

По окѣнченю третей выборчей класы перервавъ ся на пару минутъ выборъ а то нато, абы друга вы-

борча кляса мала часъ зарадити ся, кого мають выбирати. И дуже красно урядили газды зъ другою виборчою клясы: и отъ! выдачи, що вже 4 жиды радными а 2 заступниками выбраны, а знаючи добре напередъ, що и въ першій виборчій клясѣ хотъ бодай одинъ жидъ може бути выбранимъ, урядили они такъ, абы сей выбѣръ зѣставъ знесенымъ. Зъ великою цѣкавости ухавъ я ся до школы, абы послухати, що ся далѣ стане? Приступлено далѣ до голосованя, чую, а то выбираютъ самыхъ караныхъ, котрѣ лише шо повыходили изъ вязницѣ. Пытаю ся, чому они такихъ нездатныхъ людей до рады громадской выбираютъ? А они менѣ одповѣдають: Мы на то такихъ, що не мають права бути выбраними, выбираемъ, абымъ могли ся противъ сего выбору до ц. к. Правительства оджикати, може бы намъ сей выбѣръ знесли, а якъ нѣ, то абы мали жиды черезъ три роки зъ кимъ рядити, бо мы зъ ними не хочемо громадскимъ добромъ завѣдувати и опѣкувати ся!

И закончило ся на томъ, що выбрали 4 радныхъ и 2 заступниковъ, котрѣ навѣтъ не мали права голосувати. Якъ жиды сю штуку узрѣли, то ували и выбрали въ першій клясѣ вразъ зъ людьми вже самыхъ християновъ, въ той надѣи, що подхлѣблять ся симъ способомъ громадѣ, абы не було жадного рекурсу, и накопи вже не буде ихъ двѣриакъ, то хотъ бодай 4 жиды радными а 2 заступниками. И закончивъ ся выбѣръ. До 8 день подала громада противъ сего выбору рекурсъ до ц. к. Правительства, котрый баривъ ся тамъ щось повтора року, бо ажъ въ Апрѣлю 1887 року дано менѣ знати, що на 5. л. Мая 1887 т. е. въ день св. Юрія має въ Черногузахъ одбутися выбѣръ до рады громадской. Прихожу я до Черногузѣвъ до выбору, а поневажъ въ церквѣ одправляло ся набоженство, то и я вступивъ до неѣ. По набоженствѣ чую, а то нема сегоднѣ въ Черногузахъ жадного выбору. Пытаю ся, чому? а они менѣ оновѣдають цѣлу исторію. Прошу зновъ послухати!

Тутъ мушу чесныхъ читателейъ ознакомити зъ обставинами Черногузкими т. е. якъ лѣто Боже настане, остае дуже мало людей дома, больша часть ихъ перебуває въ Бесарабіи и Румыніи власне цѣле лѣто зъ плотьми, бо то ихъ найлѣпшій заробокъ.

Жиды знаючи то добре, що на Юрія ще дуже мало людей опустятъ Черногузы, що больша часть буде ще дома веснувати, а будучи въ страху, що на таке велике свято всѣ люди до выбору зойдутъ ся, а выбѣръ пося ихъ желанія не одправитъ ся, стали рѣшны штуки добувати, щобы только на Юрія выбѣръ знести, а оддалити на лѣто. И отъ! Подали перше до виборчої комисіѣ на письмѣ чотирохъ господарѣвъ, абы ихъ выкрислити изъ виборчої I. клясы, бо они суть караніи. А чому зъ першою клясою? Абы нашихъ людей меньше въ сѣй клясѣ остало ся, а въ той часъ лекше бы имъ було свою цѣль осягнути. Но комисія виборча не могла имъ угодити изъ той причины, що не надали въ своѣй прозьбѣ жадныхъ доводѣвъ. Натомѣстъ

подали жиды на другій день 14 господарѣвъ до Черногузкого начальника на письмѣ зъ тымъ самымъ прошенемъ якъ перше. Но комисія виборча одвѣтила имъ, що надѣшло запѣзно, и що 8 день передъ выборомъ акта виборчїи не можна больше змѣнювати. Але жиды знайшли ще одну дорогу, котра имъ и удала ся, они подали на рѣшени виборчої комисіѣ рекурсъ до ц. к. Староства и симъ крокомъ зѣставъ выбѣръ одъ ц. к. Староства зъ назначеного дня «Юрія» знесеный. — Черногузкій начальникъ мысливъ розписати новыи выбѣръ вже ажъ позно въ осени, якъ всѣ люди до дому зойдутъ ся, но се намѣрене не могло ему удати ся, бо жиды доти непокоили ц. к. Староство, ажъ поки начальникъ не дѣставъ острый наказъ заразы новыи выбѣръ выписати. Но дуже мудрый то чоловікъ начальникъ Иванъ Фочукъ! Знавъ онъ добре, що не лишь на Юрія, но и на Петра велике свято, и розписавъ повторный выбѣръ на Петра. Даютъ менѣ знати, що на Петра выбѣръ, и дуже мене просятъ, абымъ доконче прийшовъ, бо зъ ними велика бѣда. Я яко християнинъ, спѣшу християнамъ на помѣчь, а до того, якъ сказано, маю право. Дивлю ся, а то вже не той день, що бувъ передъ повтора року, де лишь жиды прийшли були до выбору, а люди нѣ; теперь зойшла ся громада якъ на Йорданъ, и якъ стали голосувати, то всѣ такъ вразъ и одголосно, якъ колибъ була одна душа и одно тѣло. Тожъ и не диво, що аны одинъ жидъ не зѣставъ выбранимъ не только раднымъ, но навѣтъ и яко заступника у нихъ теперь жадного жиды нема.

Лишь якійсь Пилипъ Садагурскій, изъ Вижницѣ, котрый оплачуе податокъ за якусь тамъ реальность въ Черногузахъ, одваживъ ся на одного якогось своего великого приятеля жиды дати голосъ, но горкій ему бувъ свѣтъ потому, бо якъ стали люди бекати, то не знавъ куда втѣкати.

Якъ выбѣръ скончивъ ся, Господоньку святий! шо за радѣсть настала межъ людьми! Приликали собѣ скрипника, той имъ гравъ, а они зъ радости, шо такъ сильно побѣдили, спѣвали, танцовали и гура! кричали якъ коли бы весь свѣтъ выиграли, а сердце мое изъ той радости такъ живенько и радѣсно било, щомъ не встанѣ того нѣколи описати. И пойшовъ я собѣ тихенько до дому зъ желанемъ: О кобы то вже разъ нашъ рускій громады всѣ такъ якъ Черногузы ся порозумѣли, жадныхъ партій при выборахъ не робили, только въ едностѣ, всѣ вразъ, якъ одна душа въ одномъ тѣлѣ, до выбору ставали; то на певно не потребували бы передъ ямруками шалкувати.

Жиды подали були еще рекурсъ до ц. к. Правительства, но на дармо, рекурсъ вернувъ ся безъ жадного хѣсна, а на 6. л. Октября с. р. выбрали въ Черногузахъ Ивана Фочука зновъ начальникомъ. Радѣть же, панове радніи, зъ вашимъ чеснымъ начальникомъ щасливо и совѣсно черезъ 3 роки, а я Вамъ спѣваю въ моѣй души щоденно: Сей день сотворивъ Вамъ Господь, радуйте ся и веселѣть ся въ нѣмъ.

Членъ Испаскон Читальнѣ.

БУКОВИНСКІЙ ТОВАРИСТВА РУСКИЙ.

«Руска Бесѣда» въ Чернівцяхъ мати ме 2. лат. Лютого 20. порядочный головный соборъ своихъ членовъ, на котрѣмъ змѣнити ся мае статутъ товариства на ладъ статута «Просвѣты», послѣ которого всѣ члены получаютъ муть за свою вкладку літературнй видани товариства.

Жертвы на «Народный Дѣмъ» въ Чернівцяхъ: Мурашки на видѣловѣмъ засѣданю «Народного Дѣму» зѣбрали 61 кр., Мурашки въ Устю надѣ Прутомъ 1 зол. Иванъ Каликаванъ господаръ зѣ Васловець 25 кр., Гаврило Каликаванъ господаръ зѣ Васловець 50 кр., на головнѣмъ зборѣ читальнѣ въ Раранчу 3 зол. 7 кр., всего 5 зол. 43. кр., — Щедрымъ дателямъ и превнымъ збирателямъ щиро-руске «Спасибѣтъ.» До всѣхъ же умиленна прозьба, щобы подѣ часъ близького вже Рѣздва не забули заколядувати дещо на руску хату.

ДРОБНІЙ ВѢСТИ.

Зѣ святымъ божествомъ, зѣ Божимъ Рождествомъ витаемо Васѣ, поважані читателѣ нашій! Сій свята мирно опровадити, а другихъ щастливо дѣждати, даруй Боже!

(Шапа римскій) праздуе сего мѣсяця 50-лѣтну рѣчницю свого священства; зѣ того поводу дѣстае ѡдѣ католикѣвъ цѣлого свѣта безмѣрне число благожеланъ и дарункѣвъ.

(На инспекторѣвъ) шкѣлъ народныхъ предложені: проф. Володимиръ Василь Репта на мѣсто Чернівцѣ, уч. Георгій Жанковский на повѣты Черновецкій и Сторожинецкій, надуч. Стефанъ Барбуца на повѣты Сучавскій и Камполюнзкій, надуч. Захарій Маеранъ на повѣты Серетскій и Радовецкій, о. Исидоръ Мартиновичъ на повѣты Кѣцманскій и Вижицкій. Кромѣ проф. Репты и надуч. Барбуцы яко совѣстныхъ и зовсѣмъ ѡдиовѣднихъ мужѣвъ, всѣ прочіи и то власне на важѣйшихъ дѣлѣ бук. Русинѣвъ повѣтахъ саміи не ѡдиовѣдні: бо п. Маеранъ безсторонний, но не знае по руски навѣтъ говорити, п. Жанковский, або якъ си теперь нише Janowski, знае по руски, бо Русинъ зѣ роду, та перейшовъ въ таборъ румынскій, ѡдѣ безстороннымъ ему бути годѣ, особливо стоячи подѣ впливомъ румунизаторѣвъ, котрымъ свое предложене завдячуе, въ кѣнци о. Мартиновичъ звѣсний зѣ своихъ найновѣйшихъ ѡбъявѣвъ національно-русскихъ и зѣ своихъ фаховыхъ «заслугъ» яко инспекторъ. Такимъ ѡдѣ людемъ ѡддано рускй школы на предѣвгій часъ 6 рокѣвъ, а вжежъ не бракъ у насъ людей, котріи кромѣ квалификаціи мають довѣріе руского народу. Но щожъ, коли, якъ видно, не мають довѣрія въ горѣ. Чому такіи мужѣ, якъ професоры Галицкій, Гарасимовичъ, Шигулякъ, Єротей, якъ учитель Шкурганъ и др. не предложені? Чи тому може, що они дѣбалибъ о школы и просвѣту народну не тѣлько зѣ ѡвѣязку, але и зѣ замилованія? Кому се шкодитъ? Щожъ иншого жадаеся ѡдѣ надзырателѣвъ шкѣлъ? — О сѣмъ, якъ и о тѣмъ, що Русинамъ теперь робити, на другій разъ.

(«Народный Дѣмъ») у Львовѣ мавъ 14. с. м. свѣій загальний соборъ, на котрѣмъ ухваливъ не дати народному рускому театрови салѣ на представленіи и не прияти славныхъ патріотѣвъ Русинѣвъ въ члены

товариства, а забувъ рѣшити внесена, щобы бурсаки «Народного Дѣму» ходили до руской а не до нѣмецкой гѣмназіи. Оттакіи славніи ухвалы запади тамъ, здае ся, подѣ впливомъ телеграмы Русинѣвъ-перекинчикѣвъ зѣ Черновець, що написали: «Совѣтуйте смѣло, рѣшительно и безъ взгляда на терроризмъ!»

(Берѣмъ собѣ за примѣръ) патріотизмъ Полякѣвъ, що на Буковинѣ де ихъ такъ мало, мають вже свѣій дѣмъ, свою два разы на тыждень выходячу газету, роздають що року межи бѣдныхъ дѣтей книжочкы и убранія за скѣлька сотъ левѣвъ, а зѣ новымъ рокомъ закладають въ Чернівцяхъ вже и друкарню. Отъ що можуть просвѣченіи люди. А чому они свѣтлі? Бо зѣ нихъ не пытае нѣхто, якъ маемо писати, якъ маемо ся учити, чимъ маемо бути а всѣ пишуть родною мовою, учать ся си; словомъ сугъ Поляками зѣ душею и тѣломъ. А у насъ е ще на глумъ здоровому розумови люди и то нѣбѣ ученіи, що роздѣбаряють ще надѣ тымъ, якъ Русинъ говорити та писати и чимъ бути мае. Не смѣхъ се? Нѣ, а стыдъ и ганѣба!

(Редактора «Парламентера») Дра Живного, славного зѣ своихъ нападѣвъ на нашу газету, равного заступника буковинскихъ Румунизаторѣвъ и Москальѣвѣвъ увязнено подѣ закидомъ зрады панства. Такъ ѡдѣ постигла въ ѡдномъ роцѣ судьба и третьего врага бук. Русинѣвъ.

(Якъ господарятъ нашій громады.) При нарадѣ надѣ господаркою въ буковинскихъ громадахъ говорили и о тѣмъ, що лиха господарка и всякій непорядки и шкоды въ буковинскихъ громадахъ походятъ ѡдѣ того що начальники громадъ по бѣльшой части неписьменніи, а тому все провадять писарѣ, котріи такожъ мало що розумѣють, (а дуже часто на свою мошенку робять. Ред.) Тому, панове громадо, выбирайте начальниковъ ретельныхъ та письменныхъ! —

(За помочью Русинѣвъ-перекинчикѣвъ) мае повстати въ Чернівцяхъ нове русское академическое общество. Одинъ зайшлый профессоръ, що на Буковинѣ зложивъ фѣйный грѣбъ и дѣждавъ ся пенсїи, мае жертвувати на се общество 100 зол. а теологъ, що перше зрѣкъ ся ѡтцѣвской вѣры а потѣмъ матерной мовы, есть душею сего товариства, котре увѣйде въ жите скоро прийдуть замовленіи зѣ Львова студентами.

(Ѳтвореніи промысловой школы въ Серетѣ) зажадали въ бук. соймѣ послы Дръ Томашукъ и Войнаровичъ. О гѣмназію въ Кѣцмани не упѣмне ся нѣхто и слѣвцемъ. Отъ, панове братья зѣ Вижицѣ та Кѣцмани, якихъ то заступниковъ выбралисье собѣ. За Серетскихъ жидѣвъ е кому дѣбати а за Русинѣвъ нѣ; бо жида, хотъ выбрали христїанѣ, знали, що выбираютъ людей, котріи не тѣлько словомъ але и дѣломъ доказуютъ, що посолъ повиненъ ѡбставати за своими выборцами.

(Величезніи снѣги) упали були минувшого тыждня въ Франціи. Декотріи мѣста ѡкруженіи були справдешными горами снѣговыми.

(П. Янку де Зота) соймовый посолъ Заставнецкого повѣту сказавъ онѣгда въ соймѣ: «Я розумѣю, я уважаю се справедливымъ, если посолъ за своихъ выборцѣвъ уступае ся, щиро уступае ся.» Не думайте ѡднакъ, панове выборцѣ зѣ Заставнецкого повѣту, що п. Зота въ чѣмъ небудь уступивъ ся за васъ, ему се слово вырвалось мабуть нехотючи, оно свѣдчить тѣлько, що п. Зота выучуеся хорошой мовы, котру выголосить Вамъ передъ новыми выборами до сойму та рады державной.

(За убійство) поповнено на п. Вольчиньскѣмъ за толоку, котру на его користъ прогнала громада Те-

решаны, засудили убійцю Тодора Букатяра, и Стефана Стадницького, що его на то намовив и стрѣльбу поживив, на шибеницю, а войта Василя Залуского за провину публичного насильства на 3 роки тяжкой вивини. Жѣнку Стадницького, що знала о сѣмъ, но зо страху передъ мужомъ не виявила намѣреного злочинства, увольнено. Стадницка стояла передъ судомъ зъ немовляткомъ, котре породила въ криминалѣ.

(Черновецка Комісія) до управлѣння рускои правописи одбула 10. л. с. м. 3. засѣдане. Всѣ протоколы и акта предложено міністеріѣ, котра небавомъ порѣшисть се для нашихъ шкѣлъ вельми важне пытане.

(Членами краевой рады шкѣльной) въ Чернівцяхъ именовані: яко заступники вѣроисповѣданъ крылошанинъ о. Келестинъ Костецкій, проф. унів. о. Евсей Поповичъ и о. Дръ Василь Митрофановичъ, пасторъ Іосифъ Фроніусъ и презесъ жид. громады Натталій Титігеръ; яко фахові дир. гім. Криштофъ Вірфель и дир. уч. сем. Димитрій Исонескуль. Якъ видно не буде й на дальшихъ 6 роковъ въ радѣ шкѣльной нѣбдиного фахового знатока руского языка, помимо того що на Буковинѣ найбільше шкѣлъ рускихъ. За то зможе звѣстна компанія фаховыхъ Русинѣвъ-перекинчикѣвъ давати догѣдній Румунизаторамъ «Гутахтены».

(Надсадились). Бук. соймъ краевый помимо переконуючо умотивованою прозбы и предложена комисіѣ фінансовою на пѣдвышене запомоги для «Рускои Бесѣды» на издавничтво для молодѣжи, позволивъ и сеѣго року тѣлько 100 зол. На румунску агітацію въ школахъ давъ «Школѣ Румунскѣй» 250 зол. а на «Армонію», що черезъ сѣбѣвъ и забаву вербуе перкинчикѣвъ, 150 зол. Щожъ коли нема нѣ одной душѣ межѣ послами, що бы уймнулася о очевидну крииду руску!

(Справы шкѣльной). Небавомъ розписаний буде конкурсъ на посаду пров. управителя черновецкои школы (улиця водна) на мѣсце п. Масрана, котрому по довгихъ короводахъ рада мѣска дала одпуску на 6 роковъ на инспекторство, при чѣмъ декотрі радий якъ одинъ купецъ, одинъ бувиный капитанъ и т. п. фахові (!) люди не могли ся нахвалити п. Масрана, якъ то пѣдъ его чуднымъ и нѣкимъ ненастѣдимымъ провѣдомъ процвѣтали школы — На папери (въ подѣлахъ годинѣ) удѣляе ся въ черн. учительскихъ семинаріяхъ и высшій школѣ дѣвчѣй наука руского языка, але не въ дѣйсности, бо въ одной св. дирекціи, якъ тогѣдъ, такъ и сеѣго року не дѣас о заступлене вельми часто хоруючого професора руского языка, а въ послѣдній не стае на то дня та и нафты. Чи знае о сѣмъ, хто о томъ знати и тому зарадити повиненъ?

(Страшне злочинство) сповнила селянка Гапка Ярмолюкова въ Спасовѣ коѣ Сокала. Томко Ярмолюкъ, третій мужъ Гапки, вернувши дня 13. с. м. зъ праздника не тверезый, положивъ ся заразы спати. Жѣнка его лежала вже въ лѣжку. Въ пѣвъ години потѣмъ встала Гапка зъ постелѣ, налила на миску нафты, умочила въ нѣй слорый шмать конопель и поклавши ихъ на снйаго мужа, пѣдналила а сама вийшла зъ хаты. Нещасливый Ярмолюкъ пробудившись, выбѣгъ цѣлый въ огни на обору и ставъ кликати о помѣчь. Прибѣгли сусѣды и придушили на нѣмъ огонь, однакъ раны зъ попарения були такъ тяжкі, що по двоухъ добахъ умеръ въ страшныхъ мукахъ. Увизнена Гапка признала ся до вины, кажучи, що причиною сего злочинства була ненависть мужа до неѣ.

(Законъ шкѣльный) о правныхъ односинахъ учительѣвъ народныхъ въ Галичинѣ змѣнивъ соймъ. Въ §§. 1. и 2. о именованію и презентованію учительѣвъ

вводитъ ся змѣна радикальна: одобрено право презенты мѣсцевымъ радамъ шкѣльнымъ а перенесено его на окружну раду шкѣльную. Зъ дальшихъ принятыхъ §§. важный §. 11. о платни учительѣвъ: А) въ школахъ народныхъ I. кл. у Львовѣ и Краковѣ 900 и 800 зол.; II. кл. въ громадахъ надъ 10.000 душъ 600 зол.; III. кл. одъ 6.000 — 10.000 душъ 500 зол.; IV. кл. одъ 2000 до 6000 душъ 450 зол. въ мѣстахъ а 400 зол. въ селахъ; V. кл. низше 2000 душъ 300 зол. — Б) Въ школахъ выдѣловыхъ I. кл. 900 зол., II. кл. 800 зол., III. кл. 700 зол., IV. кл. 600 зол. Надто 10% додатку на помешкане въ II. III. IV. и V. класѣ лише въ мѣстахъ и мѣсточкахъ. На засѣданіи вечѣрнѣмъ ухвалено §. 13. о квинквеніяхъ ажъ до 25 лѣтъ службы по 50 зол. рѣчно зъ краевого фонду, за кождыхъ 5 лѣтъ безнаганной и успѣшной службы; §. 14 о додаткахъ за управительство (де бодай 2 учительѣ въ школѣ) по 200, 100 и 50 зол., и §. 15. о платни катихѣтѣвъ въ школахъ выдѣловыхъ 200—350 зол. а въ народныхъ 100—240 зол., коли число учениѣвъ сягае до 80.

(20-лѣтній ювілей конституціѣ.) Тыждень тому минуло двадцать лѣтъ, якъ въ Австрій вийшла за гр. Байста груднева конституція, т. е. законы основный зъ 21. грудня 1867. р. Конституція груднева въ законахъ основныхъ дала народамъ деякі и того рода права, що они заporučають розвѣй ихъ національный. — отъ хочъ-бы артикулъ XIX. про рѣвноуправленіе. Але що до насъ, Русинѣвъ, рѣвноуправленіе то доси — лише на папери. А що оно такъ есть, тому не винный выключно самі Русины, якъ дехто любить, толкувати, — а винный и правительства, почавши одъ Байстowego а скѣнчивши на Таффовѣмъ.

(Мѣстъ на Днѣстрѣ въ Залѣзникахъ) отворено минувшѣй субѣты торжествомъ посвященія. Будову розпочато въ лютѣмъ 1885. р. а укѣнчено конігомъ звышъ 400.000 зол. дня 16. с. м. Нынѣ мѣстъ той не має собѣ рѣвного на якѣмъ нибудъ скарбовѣмъ гостиници въ Австрій. Збудованный зъ тесового каменя и зелѣза дубовымъ помостомъ, довгий на 250 метрѣвъ, широкій на 8 метрѣвъ, уносить ся 18 метрѣвъ высоко понадъ воду въ звычайнѣмъ станѣ. Чотыри камѣнный филіры и два причѣлки будовано глубоко въ рѣцѣ. Камѣни доставлявъ буковинскій селянинъ ч. Калинюкъ, котрый при помочи трехъ сыновъ проводивъ работою 60—80 людей.

(Руска школа въ Коломыи). На засѣданіи рады мѣста Коломыѣ дня 6. н. ст. грудня поставивъ радный п. Сигурдъ Висневскій внесене, чтобы въ одной изъ истнующихъ теперь въ Коломыи 4-класовыхъ мужескихъ школъ завести рускій языкъ выкладовый на мѣсце польского. Внесене приняла рада болышѣстю голосѣвъ и передала секціѣ шкѣльной, чтобы докладнѣйше справу розслѣдила и здала справу.

(Про «Народный Дѣмъ» въ Чернівцяхъ) пише «Дѣло». «Каждому нашему читателю звѣстно, зъ якою бугою ставъ одъ кількохъ лѣтъ румунскій шовинизмъ розширати ся въ руской части Буковины, та якихъ поганныхъ средствъ до того уживае. Щобы бодай въ малѣй частинѣ могли успѣшно сивняти тѣ румунизаторскі змаганія, засновали тамошній Русины «Народный Дѣмъ», институцію, котра бы всѣ интелигентный силы рускі около себе горнула для плекания руского духа и работы на народнѣй шивѣ. Но матеріальный силы буковинскихъ Русинѣвъ за слабій, чтобы недавно розпочате дѣло довести скоро до бажанѣй цѣли. Куплено вправдѣ дѣмъ за 18 тысячъ зол., але звышъ 15 тысячъ зъ того лишило ся ще до сплаты. Квота надто велика, чтобы могли еѣ тамошній Русины самі зложити. Потребна имъ доконче помочи. Тожъ мы

не повинні рівнодушно приглядатись ревнимъ заходамъ буковинської Руси, але чимъ скорше приходить имъ въ помічъ. Того вимагає бдѣ насъ патріотизмъ и спільний інтересъ!» — Дай, Боже, щоби сі справедливий й щирі слова не пішли мимо ухъ и серця нашихъ братівъ въ Галичинѣ. Нашихъ ворогівъ не дѣлитъ навѣть кордонъ зъ ихъ роднею, а ми малибъ дѣлитись въ Австрію?! Не цураймось а спомогаймо другъ друга. Досі ще дуже мало мѣжъ нами взаємности. Теперъ пора и часъ показати єи на дѣлѣ!

(«Америка»), руска газета виходяча въ Шенандорфъ підъ редакцією п. Володимира Сѣменовича, зъ новимъ 1888 рокомъ має розширити ся. Має она мѣстити не тільки статті політичній та інформаційній, але и популярний історичний та науковий и забавний, розумѣє ся все зъ тенденцією рускою. Щастя Боже!

(Противъ дробного друку книжокъ школь-ныхъ), а спеціально въ тѣмъ случаю противъ уживаня авторівъ класичнихъ, печатанихъ дробними черенками, видавъ недавно мін. Гавчъ розпоряджене. Онъ строго наказує припоручати такі видання до ужитку школьного зъ уваги, що ученики читаємъ такихъ книжокъ псу-ють собі очи. Надто розпорядивъ, щоби власти школьний усунули навѣть зъ школьнихъ бібліотекъ книжки того рода, а заступили ихъ иншими, напечатаними добрими и великими черенками.

(Надъ прозобою учит. товариства) въ Серетѣ о зниженє лѣтъ службъ и підвищенє плати перейшовъ бук, соймъ до дневного порядку. Скоро и легко унорались, панове!

(Цѣны збѣжа въ Чернівцяхъ.) Дня 19. л. Грудня с. р. коштовали 100 кіло: пшеницѣ 6 зол. 65 кр. до 6 зол. 75 кр.; — жита 4 зол. 30 кр. до 4 зол. 70 кр.; — овса 3 зол. 45 кр. до 3 зол. 80 кр.; — ячменю 4 зол. 40 кр. до 5 зол. 65 кр.; — кукурузы 4 зол. 40 кр. до 5 зол. 65 кр. —

Переписка Редакціѣ и Администраціѣ.

Зъ симъ числомъ высылаємо нашимъ предлати-телямъ 8. півваркунь літ.-наук. додатку до «Буко-вини» разомъ зъ заголовнимъ листкомъ. Кому бы не доставало якон частини, зволить зарекламувати.

Вн. А. М. Въ Русовѣ. Ваша «Коляда» суца правда, та щожъ, коли єи читалабъ тільки прокураторія.

Ще продає ся:

Буковинський ілюстрований

К Л Е Н Д А Р Ь

на рѣкъ 1888.

по 50 кр. (зъ пересылкою поштовою 55 кр.)

НОВІ КНИЖКИ.

Бібліотеки для молодѣжи книжочка 11. мѣститъ въ собі: 1) «Сиротина» (поезія Олександра Кониського, зъ портретомъ автора), 2) «Америка» (зъ образкомъ), 3) «Рѣдна мова» (стихъ Антонія Могилянського, зъ портретомъ автора), 4) «Два себні хлоп-наки» (повѣсть О. Федьковича), 5) «У що турати», (стихъ О. Федьковича), 6) «Дещо зъ фізики», 7) «Мудрѣшки», (Ивана И-ванового) и 8) «Одгадки» загадокъ и му-дрѣшокъ. Хто хоче ще хѣснувати зъ прену-

Выдає и за редакцію одвѣчає: Осипъ Ю. Гординський-Федьковичъ.

Зъ печати Г. Чопша.

мераційної цѣны 1 зл. за цѣлый рочникъ (12 книжочокъ), най замовляє передъ кѣнцемъ сего року.

Зерна. Літературно-науковий додатокъ до «Буковини» за рѣкъ 1887. продає ся й особно по 20 кр. (а 22 кр. зъ пересылкою). На 64 сторонахъ малои 8^о мѣститъ ся кни-жочка ось які працѣ самихъ Буковинцѣвъ:

До читателѣвъ, стихъ Омеляна Поповича.

1. Вже двадцять рѣкъ.... стихъ О. Федьковича.
2. Максимъ Чудатый, повѣсточка О. Федьковича.
3. Историчный свѣдоцтва про найстаршихъ вла-дѣтелѣвъ и мешканцѣвъ Буковини и Молдавіѣ, збравъ Исидоръ Мартиновичъ.

1. Старый господаръ умирає и сына навчає: стихъ О. Федьковича.

5. Що любишь? стихъ Омеляна Олексового.
6. Вѣрна люба, оповѣданє Евгеніѣ Ярошинської.
7. Шипѣккі березы, стихъ О. Федьковича.
8. Панна Вероника, оповѣданє Данила Млаки.
9. Я не дивую ся.... стихъ О. Федьковича.

НАЙОДПОВѣДНѢЙШІ ДАРУНКИ

для рускихъ дѣтей

на Рѣздво и новый Рѣкъ

суть:

Илюстрована

„БИБЛІОТЕКА для МОЛОДѢЖИ“,

редагована Омеляномъ Поповичемъ

РОЧНИКЪ II. и III.

кождый по 12 книжочокъ и по цѣнѣ 1 зол.

ИЛЮСТРОВАНА

ПРОСКУРКА

Подарунчикъ для чемныхъ дѣточокъ

уложивъ Ю. Федьковичъ. — Цѣна 10 кр.

РОЗМОВЫ

лѣкаря Розумовича зъ Красномѣскими людьми.

Пѣсля „Народной господарки“ Ф. Маєра

написанъ

ОМЕЛЯНЪ ПОПОВИЧЪ.

Книжочка 44 сторѣнь, цѣна 20 кр.

ВСѢ ВЫДАНА и ШКОЛЬНІЙ КНИЖКИ

„ПРОСВѢТЫ“

Все на складѣ

ЛИТЕРАТУРНОГО ТОВАРИСТВА

„РУСКА БЕСѢДА“,

въ Чернівцяхъ,

(Улиця Лиліана ч. 29.)

Кромѣ того принимає „Бесѣда“ замов-лення на всѣ рускі книжки.

